د چونګښو آچار

(د طنزونو مجموعه)

لیکوال: عبدالنافع همت

کال: ۱۳۹۸ هـ ش

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	د چونګښو آچار
لیکوال:	عبدالنافع همت
د چاپ کال:	۱۳۹۸هـ ش
تصحیح:	خلیل احمد څارن
د پښتې ډیزاین:	
خپروندویه ټولنه:	صداقت خپرندویه ټولنه – کندهار
موبایل شمېره:	؟؟؟
بریښنالیک:	؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء:

هغو انسانانو ته چې د نورو د خوښیو لپاره خپل غمونه په خندا پټوي.

عبدالنافع همت

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهـرســت

سرليک	مخ
۱- د نصـرو لـالا واده	۱
۲- مړی د کـار پـه لټه کې	۴
۳- مـدني فعـاليـت او که معدني فعاليت	۱۰
۴- انســانـان ځنگه موږکان شــول ؟	۱۶
۵- مـوږک چوک	۲۶
۶- د ســرو او شـــنو غويو جگړه	۳۱
۷- بـارانونـه او ســينگارونه	۴۰
۸- ناسُــنته وزير	۴۵
۹- د غلو مشــر ولي حج تـه تللی دی؟	۵۷
۱۰- غيرت ځنگـه د جراحي عملياتو په وسـيله ايســتل کيږي؟	۶۲
۱۱- ناوې ځنگه لېونۍ شــوه ؟	۶۶
۱۲- الـوتـونکی اوبښ	۷۳
۱۳- ږيروري او برېتوري مجســمې	۷۸
۱۴- ســياســي روغتون	۸۲
۱۵- د ولســمشــر مډال که د آله دين ځراغ ؟	۸۸
۱۶- تر دې وروســته پر عورت هم مسـح کيږي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷- دجال د افغانستان ولسمشرۍ ته ځان کاندیدوي ---------- ۱۰۲
۱۸- د لوی لالا خر څنګه ورک شو؟ ---------------------- ۱۰۷
۱۹- سیاسي اولیاء ------------------------------------- ۱۱۳
۲۰- کلیوال بوډا او ژبپوه خبریال ------------------------ ۱۱۶
۲۱- د چونګښو آچار ------------------------------------ ۱۲۴
۲۲- د تخرګ وربښتان څنګه په تاریخي اثارو کې شامل شول؟ ---- ۱۳۵
۲۳- حاجي غټ ماما ------------------------------------- ۱۴۰
۲۴- ډیموکراټ خر --------------------------------------- ۱۴۵
۲۵- تیاره خوبونه او راڼه تعبیرونه ------------------------ ۱۵۲
۲۶- ولسمشر خپلې مېرمنې ته څه وویل؟--------------------۱۵۷
۲۷- چوپ شه بې ادبه مړی خبرې نه کوي -------------------- ۱۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نصرو لالا واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصرو لالا چې به پر لاره روان و، نو لکه کباړ بایسکل ټولو پرزو یې کړپې او غړنجې کاوه. د زنگنو تکلیف یې هم درلود. لکه غورازه موټر بې له ټیله کولو نه چالانېده. عمر یې تر اویا کالو اوښتی و، خو دا چې د تاریاکو په پیسو مست و، نو په ودونو نه مړېده او دا یې څلورم واده و. که څه هم درې نورې ښځې یې ژوندۍ او په صورت جوړې وې، خو نصرو لالا لکه پوډري په ډېرو ودونو معتاد شوی و.

کله چې د آئینه مصحف وخت راغی، نو ښځو نارې کړې چې هلک راولئ. نصرو لالا لکه کورکمن له شرمه تک ژیړ واوښت، پر یوه او بل انډې شو. لکه موټر چې گېر ته نه لوېږي، خر خر او غور غور یې پورته شو، خو بیا هم نه شوای ولاړېدای.

په دې وخت کې یې ځوان زوی راغی او په غېږ کې یې د ناوي خونې ته بوت. په لاره کې یې پښې لکه د الوتکې ټایرونه چې نه ایله کېږي هماغسې ټولې پاته وې.

نصرو لالا د شپاړس کلنې ناوي څنگ ته پر تخت ناست و. پر ژېړبخونه ږیره یې شنه نسوار داسې ځلېدل لکه د رسامۍ چټل نویسه کتابچه. نصرو لالا لکه د پرتوگاښ لرگی داسې ډنگر و، د اس غوندې اوږد اوربوز یې د ناوي خوا ته ورکوږ کړی و. اوږده غوږونه یې داسې ښکارېدل لکه د رکشې دوې دروازې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خلاصي پاته وي. د ناوي څنګ ته داسې ایسېده لکه توره پیشي چې په سپینه نیکلي پیاله کې شیدې څښي.

نصرو لالا د چرسو سګرېټې هم واهه، کله چې به يې خبرې کولې، نو د مستریانو خبره رینګ يې اواز کاوه او سږو يې هم ښه په درز کې شپیلۍ وهله.

آئینه مصحف لا نه و پیل شوی چې زوم ټوخي شین کړ او ټوخی يې وار په وار پسې ډېرېده.

له ټوخي سره به يې سر، اوږې او زنګنونه داسې په منظم ډول ښورېدل لکه ټرکټر چې چالان پاته وي او میټکاټونه، ګېرونه او سټرینګ يې ښوري. د آئینه مصحف نندارچیانو، په تېره بیا خسرګنۍ ته دا اندېښنه ورولوېده چې داسې نه وي خدای مه کړه زوم له ټوخي سره یو ځای له بلې خوا هم وټوخي او پزه مو راپرې کړي.

سهار ملا اذان مهال د نصرو لالا مشرې مږور د ناوي د خونې ور وټکاوه. د خونې له دننه څخه یوازې د نصرو لالا غړومبی اورېدل کېده. د خونې ور له ټکېدو سره سم خلاص شو.

د ناوي تر خوله د څګونو نرۍ برېښنده لیکه د زرین بالښت خوا ته تللې او په ګرېوان کې يې په نسوارو لړلو پلاسټیکي غاښونو یوه زامه نښتې وه.

نصرو لالا لکه مست اوښ تر خوله څګونه بادول، په دې څګونو کې یو و نیم زرین خالونه هم برېښېدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصرو لالا تور او پنډ شونډان وښورول او د مړکانو ضد دوا تشې قطۍ ته يې اشاره وکړه: دا دی ورته وگوره! بدمرغې ځان په خپله وواژه، خپل شل منه تارياک مې ارمان دي چې په ولور کې مې ورکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړی د کار په لټه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کور کې ناست وم او د راډيو له لارې مې يوه سندره اورېده، سندره په نيمايي کې بنده شوه او د راډيو وياند وويل:

((اوس ستاسې پام يوه تازه خبر ته رااړوو. د غور ولايت د پوهنې په رياست کې د يوې بمي چاودنې له امله د پوهنې رئيس ووژل شو. د پېښې په اړه د وسله والو مخالفينو وياند وويل چې دغه چاودنه دوی کړې ده. دغه ډول د پوهنې وزارت وياند هم پېښه ومنله او دا کار يې يو ناځوانمردانه عمل وباله)).

که رښتيا ووايم، نو له ډاره مې د وجود وېښتان جګ جګ ودرېدل، ما ويل عجيبه ده زه په جګ سر ژوندی يم، خو رسنۍ مې مړ بولي. په رېږدېدلو لاسو مې د نوموړي راډيو خبريال ته زنګ وواهه: اې وروره! درواغ هم يو حد لري، زه په جګ سر ژوندی يم او تاسې مي مړ بولئ؟

- په دې کې زما څه ګناه ده؟ ما له چاودنې سره سم تاسې ته زنګ وواهه، خو ستاسې ټيليفون بند و، ما داسې فکر وکړ چې تاسې وژل شوي ياست.

- څه شی! چاودنه؟ چاودنه چېرې وه؟

- نيم ساعت مخکې ستاسې په دفتر کې چاودنه وشوه؟

- زه خو دا څو ورځې کېږي چې رخصت يم، دفتر ته ګرسره تللی نه يم.

خبريال لږ خړ شو او په ارامه يې راغبرګه کړه: ډېره بخښنه غواړم، زه نه وم خبر چې تاسې په کور کي ياست، ما چې د چاودنې اواز واورېد، سمدلاسه مې د وسله والو مخالفينو وياند ته زنګ وواهه، هغه راته وويل چې هو دا کار موږ کړی دی. ته خو په ژورناليزم نه پوهېږې، په ژورناليزم کې د خبر سرعت يو مهم اصل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، نو د دې لپاره چې بل خبري اژانس دغه خبر خپور نه کړي ما وار د مخه کړ او خپلې راډيو ته مې خبر ورکړ.
تر دې وروسته مې نوموړي راډيو ته زنګ وواهه چې د خدای پر پار زه ژوندی يم. د راډيو ايډيټر راته وويل چې موږ دا خبر له ټولو ژورناليستيکو اصولو سره سم خپور کړی دی، د دولت مخالفينو هم ويلي چې دا چاودنه دوی کړې ده، د پوهنې وزارت هم د خپل رئيس وژنه منلې ده.
کله چې ما پر خپله خبره ټينګار وکړ چې زه ژوندی يم، نو هغه راته وويل: موږ هيڅ وخت غلط خبر نه دی خپور کړی، يوازې موږ نه يو، ټولې رسنۍ وايي چې رئيس وژل شوی دی. ايا تا په دې ډېرشو کالو کې اورېدلي چې د مرګ خبر دې دروغ شوی وي؟
له مجبوريه مي زموږ د وزارت وياند ته زنګ وواهه چې وا وروره زه ژوندی يم، هغه هم نه راسره منله، ويل ته څوک يې چې زما څخه دا پوښتنه کوې؟ زه د پوهنې وزارت د وياند په توګه وايم چې زموږ رئيس مړ دی، مړ دی، مړ دی.
ما ورته وويل چې زه خپله د پوهنې رئيس يم، وياند زما خبره سمه وا نه ورېده او داسې فکر يې وکړ چې ګواکي زه د وزير د دفتر رئيس يم، په وارخطايي او ګنګوره ژبه يې وويل: متاسفانه چې دا خبر رښتيا دی، ځکه چې وسله والو مخالفينو ما ته تيليفوني پيغام راواستاوه او ليکلي يې وه چې ستاسې رئيس مو وواژه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې راډيوګانو هم پرله پسې زنګونه راته وهل چې تاسې په دې اړه څه وایاست؟ وزير صاحب له بهرنيو مېلمنو سره ناست و، ما ته يې هدايت وکړ چې زه وخت نه لرم، ته اوس رسنيو ته يو څه ووايه بيا به يې وروسته ګورو. هغه و چې ما هم د رئيس صاحب وژنه تائيد کړه او په دې اړه مې اعلاميه خپره کړه. تر دې وروسته مې د وسله والو مخالفينو وياند ته زنګ وواهه چې اې وروره زه ژوندی يم. هغه په درد جوابراکړ: موږ هيڅکله درواغ نه وايو، که زموږ خبره نه منې، نو د خپل وزارت خبره خو به منې؟ بله خبره دا ده چې ته خو هسې هم زموږ له خوا په مرګ محکوم شوی يې، که نن وي که سبا اخير دي وژنو.

تر دې وروسته له ليري ليري ځايونو څخه د خپلوانو او انډيوالانو تيليفونونه راغلل او د دې خبر په اړه يې پوښتنه کوله. که څه هم ډېرو خلکو د سر په سترګو وليدم او ډېرو خلکو مې تيليفوني خبرې واورېدې، خو دا چې رسنيو مړ بللی وم، نو راته ګرانه وه چې ځان ژوندی ثابت کړم.

يوه اوونۍ وروسته خپل دفتر ته ولاړم، مخکې تر دې چې خپلې شعبې ته ننوزم په لاره کې مې اشپز وليد چې په ديګ کې يې غوښه اخيستي او د پخلنځي خوا ته روان و. ما ويل کاکا ولې غوښه په بخارديګ کې نه پخوې؟ اشپز په خندا راته وويل چې ولې ته لکه چې نه يې خبر، بخارديګ خو يوه هفته مخکې وچاودېد.

د دې خبرې په اورېدو مې په زړه کې تراه را ولوېده، ما ويل بس ټوله خبره له همدې بخار ديګ څخه را پيدا شوې ده. بخارديګ چاودلی او د دولت وسله

(c) ketabton.com: The Digital Library

والو مخالفینو ادعا کړې چې موږ د پوهنې په ریاست کې چاودنه وکړه او د پوهنې رئیس مو وواژه.

تر دې وروسته خپلې شعبې ته ننوتم، ګورم چې زما پر چوکۍ یو نا اشنا سړی ناست دی، سړي په ځیر ځیر را ته وکتل، ویل بخښنه غواړم تاسې کوم کار درلود؟

- نه صاحب کار مې نه درلود، تاسې زما پر چوکۍ ناست یاست؟
- څه شی چوکۍ؟ دا خو زما چوکۍ ده، تاسې څوک یاست؟
- زه د دې دفتر رئیس یم
- څه شی رئیس؟ د دې دفتر پخوانی رئیس خو شهید شو او نوی رئیس یې زه یم
- صاحب هغه خبره درواغ وه، دا دی ته مې وینې چې زه ژوندی یم
- ستا اعصاب خراب شوي دي؟ موږ یې په وزارت کې فاتحه هم واخیسته او ته وایې چې پخوانی رئیس ژوندی دی؟

ما په خندا ورغبرګه کړه: رئیس زه یم او رسنیو زما په اړه غلط خبر خپور کړی دی، خو نوي رئیس سترګې راباندې را غټې کړې، د دفتر د امنیتي کسانو په لاس یې په کشولو کشوله له دفتره وایستلم.

اوس نو بله داسې سرچینه نه ده راپاته چې دا دي تائید کړي چې زه ژوندی یم. په اصطلاح له مرګه مې درې میاشتي تېرې شوي دي، د کار لپاره چې هرې دولتي ادارې ته خپل اسناد وروړم، نو هغوی راته وایي چې دا د مړه شخص اسناد دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس حيران يم چې زه په جګ سر ژوندی يم، خو د مړه په شان چلند راسره کېږي.

له هغې ورځې راهيسې بيا تر اوسه پورې هره ورځ رسنيو ته زنګ وهم چې د خدای پر پار زه ژوندی يم، خو هغوی يې نه مني. تر اوسه مې داسې انګېرل چې يوازې حکومت، بهرني ځواکونه او وسله وال مخالفين خلک وژني، خو اوس پوه شوم چې رسنۍ هم خلک وژلای شي.

اوس مې دا خبره ښه زړه ته ولېده چې رښتيا هم رسنۍ په يوه هېواد کې څلورمه قوه ده، بس توپير يې يوازې دا دی چې نورې قواوې په رښتيا سړی وژني، خو رسنۍ بيا سړی داسې وژني چې په جګ سر به ژوندی يې، خو په مړو کې به ګڼل شوی يې.

ډېر مې زړه غواړي چې بيرته ژوندی شم، خو يو څوک چې دولت، د دولت وسله والو مخالفينو او خپلواکو رسنيو وژلی وي، هغه به څنګه بيرته راژوندی شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدني فعاليت که معدني فعاليت؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کابل په هوايي ډګر کې له څو فرهنګيانو او محقق خېلو سره مخ شوم، موږ ټولو د الوتکې پرواز ته انتظار کاوه او کندهار ته تلو. دوی ویل په کندهار کې یو علمي سیمینار لرو. په دوی کې یو سرمحقق هم و، ویل د یوه شاعر د زیږېدنې سلمه کلیزه ده.

- استاده دا شاعر څوک دی؟ ما خو یې تر اوسه پورې نوم نه دی اورېدلی
- په یوه تذکره کې یې یو بیت راغلی دی، خو لا چاپ شوی نه دی
- نو ولې یې په کابل کې سیمینار نه جوړوئ چې لس نفره کندهار ته پسې روان یاست؟
- ځکه چې دا شاعر د کندهار د سیمې دی، باید چې په کندهار کې ولمانځل شي
- نو تاسې خو په کابل کې یوه میاشت مخکې هم د دې شاعر په اړه سیمینار جوړ کړی و، کندهار ته څه ضرورت دی؟
- خیر هغه خو د کابل کار دی، خو باید په کندهار کې هم ولمانځل شي
- ایا تاسې لس نفره ټول مقالې لولئ؟
-نه یو یې هم مقالې نه لولو
-نو بیا د څه لپاره ځئ؟
- زه د ولسمشر پیغام لولم، دا بل د اطلاعاتو او فرهنګ د وزیر پیغام لولي، دا بل د کابل پوهنتون پیغام لولي او هغه بل ځوانکی بیا د علومو اکاډمۍ پیغام لولي.

ما ویل ښه دا نور ملګري مو څه کوي؟ سرمحقق لکه د اوښو ګودر پر خپل پلن سنت لاس تېر کړ او بیا یې په خندا راته وویل: وروركيه زه به تا ته یوه کیسه وکړم، ما ویل ښه مهرباني وکړئ! وایي چې یو سړی له کوره ډېر لیري په سفر روان شو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې له کور څخه روانېده، نو یو زوی یې درلود، خو کله چې لس کاله وروسته بیرته کور ته راغی، نو ګوري چې د کور پر غولي سر او نیم سر څو ماشومان ګرځي، په کور کې ښادي ده او ښځې دایرې وایي او نڅاوي کوي، کله چې یې پوښتنه وکړه چې څه خبره ده؟ نو مېرمنې یې ورته وویل چې مبارک دي شه زوی دي پیدا شوی دی.

سړي ته درد ورغی، ویل زه خو لس کاله کېږي چې په کور کې نه وم، دا دومره ډېر ماشومان له کومه شول؟ ښځې ویل راشه چې حساب سره وکړو: یو زوی خو دې مخکې درلود، بل زوی مې ستا د تلو پر وخت په ګېډه کې و، دا بل مې داسې پیدا کړ چې ته مې په خوب کې ولیدې او هغه بل چې په خاورو کې لوبې کوي یو عجیبه کیسه لري. یوه ورځ مې ته ډېر ویادېدلې، ستا د لاس هیڅ نښه مې پیدا نه کړه، بیا مې ستا یو مردار پرتوګ پیدا کړ، هغه مې واغوست بس خدای دغه زوی راکړ.

سړي ویل ښه هغه بل کوچنی چې مستې او ډوډۍ خوري هغه څنګه پیدا شو؟ مېرمنې یې په خندا ورغبرګه کړه: وا سړیه هغه هسې یو ډوډۍ خوره دی، ولاکه زما او ستا په جنګ او جنجال ارزي، لس کاله وروسته کور ته راغلی یې، بې خوندي مه جوړوه او ښادي مو په غم مه رالړه.

نو اوس هم درته و مې ویل چې موږ د بېلابېلو ادارو پیغامونه لولو، دا نور هسې راسره ملګري شوي دي، دوی ولاکه زما او ستا په حساب او جنجالي بحث ارزي. خو زه سرمحقق ته ټینګ شوم، ما ویل خیر دی د ډوډۍ خوره حساب زه هم نه درسره کوم، خو د خوب او مردار پرتاګه حساب به خامخا راکوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمحقق ويل ښه سمه ده، پوره حساب درکوم، بيا يې څو گامه ها خوا ته يوه پنډه سړي ته اشاره وکړه، ويل دی په جرمني کې اوسېږي او د کندهاريانو زوم دی، مېرمنې يې ورته ويلي دي چې کندهارۍ سپېده ډېره مشهوره ده بل ځای نه پيدا کېږي، ما ته به يې خامخا راوړې، دی نه په پښتو پوهېږي او نه لاره ورمعلومه ده، ما ويل راځه زه به دې د ليکوال په نوم سيمينار ته بوزم، ته به خپله سپېده رانيسې او موږ به خپل پيغامونه ولولو، متل دی وايي ((زه به صابون خرڅ کړم او خر به مې کونړ وويني)).

بيا يې يوه بل سړي ته اشاره وکړه چې په خپل موبايل کې يې د چينجي گېم کاوه، ويل دا سړی وينې، څو کاله کېږي چې راته وايي د کندهار انار به کله خورو؟ خو ما داسې موقع نه وه پيدا کړې چې دی کندهار ته بوزم. څو مياشتې مخکې مې خپل کتاب کوت چې ناڅاپه مې د دې بختور شاعر بيت ته پام شو او هغه هم ښه مناسبت، هغه دا چې نن د دې شاعر د زېږېدو سلمه کليزه ده. ما هم انډيوال د ليکوالو په لست کې شامل کړ، نو اصلي خبره دا ده چې دی د انارو د مېلې لپاره کندهار ته ځي.

هغه بل يو تاجيک، هغه بل هزاره او بل يې ازبک دی، دوی زما ډېر پخواني انډيوالان او ډېر ښه خلک دي، دوی مې د دې لپاره راسره ملگري کړي دي چې په دې تاريخي سيمينار کې نور قومونه هم ونډه ولري او ملي وحدت ټينگ شي.

ما ويل هغه نجلۍ څوک ده چې برگر خوري؟ سرمحقق ويل بس دی ناځوانه ته خو دومره ډېرې پوښتنې کوې لکه مستنطق يا څارنوال چې يې، هغه هسې يوه برگرخوره نجلۍ ده، نور مه پسې گرځه، ولاکه زما او ستا په جنجال ارزي، که باسواده او ليکواله نه ده، نو ښکلې خو ده، دا يو هنري سيمينار دی، له هنره چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایست لیري کړې هیڅ هم نه پکې پاته کېږي، که نور هیڅ نه وي د جنډر بیلانس خو مې ورباندې برابر کړی دی، نن خو د جنډر بیلانس هم یو مدني ارزښت دی، په یوه علمي سیمینار کې چې ښځینه نه وي دا خو سیمینار نه شو، بس زما دا انتخاب هم یو مدني فعالیت وګڼه!

نجلۍ لنډ کمیس او تنګ پتلون اغوستی و، ټوله شتمني یې له ورایه ښکارېده، زه پوه شوم چې سرمحقق صاحب مدني فعالیت نه، بلکې معدني فعالیت شروع کړی دی، که سپینه خبره وکړم، نو اصلاً یې معدن ته نغم (تونل) کیندلی و.

د الوتکې پرواز څو ساعته وځنډېد، وخت نه تېرېده، سرمقق وویل چې راشئ تمرین وکړو، دریو نورو ملګرو یې هم له بکسونو څخه لیکلي پیغامونه را وایستل، سرمقق ورته وویل: زه به یو پیغام لولم تاسې ټول خپلو پیغامونو ته ګورئ، اندېښنه مه کوئ پیغامونه ټول یو ډول دي، ځکه چې ټول ما لیکلي دي.

په دې وخت کې د هوایي شرکت مامور غږ کړ، ویل د کندهار الوتکه پرواز ته چمتو ده، راځئ له خیره! مسافر په منډه الوتکې ته وختل او الوتکه والوته.

په سبا سیمینار جوړ شو، پیغامونه ولوستل شول، ښه تودې چکچکې ورته وشوې، خولې ویړې او کولمې غوړې شوې، علامه ګانو په کندهار کې یوه اونۍ چکر وواهه، خو چا هیڅ هم زده نه کړل.

یوه اونۍ وروسته رسنیو د ملي اردو د یوه عسکر د ځوانې کونډې په اړه راپور خپور کړ، کونډه د سړک پر غاړه ناسته او په ژړا خیرات ټولوي، وایي مسلمانانو ورونو یوازې وچه ډوډۍ راکړئ، که ډوډۍ را نه کړئ، نو ماشومان مې شامه او وږي پاته کېږي. کونډې ته چا خیرات نه ورکاوه، لکه رانده او کاڼه چې وي، یو یو کونډې ته په خوند خوند وګوري او بیا ځنې تېر شي، یوازې دوه ځوانان ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدل، پر شونډو يې په خوند ژبه تېره کړه، خو د کونډې سترګې له اوښکو ډکې شوې او کښته يې وکتل. کونډې ته چا خيرات ور نه کړ او دولت هم وس نه درلود چې مرسته ورسره وکړي، ځکه چې ټولې پيسې په علمي سيمينارونو باندې لګېدلي وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانان څنګه موږکان شول؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس طاوس خان نن د غونډې تالار ته لږ ناوخته راغی. کله چې پر چوکۍ کښېناست، نو خورا خوشاله ښکارېده، پر غوږو شونډو یې ژر ژر ژبه تېروله، لکه پیشي چې تازه موږک خوړلی وي، ویل وبخښئ نن راباندې ناوخته شو، ډېر په منډه راغلم.
مژګان زموږ یوه ټوکي همکاره وه، د امریکا د بهرنیو چارو پخوانی وزیر (جان کېري) به یې(جان بې ادبي معاف) باله. په دې وخت کې یې زموږ یوې بلې ښځینه همکارې ته په مانادار ډول وکتل او کرار یې ورته وویل: ((پایین ره سی کو)).
زه هم ځنګ ته ناست یوه همکار په څنګل ووهلم، ویل لاندې وګوره! ګورم چې وار په وار همکاران په یوه او بله پلمه تر مېز لاندې سر کښته کوي او د طاوس خان خوا ته ګوري. ما هم قصداً قلم تر مېز لاندې واچاوه او بیا مې لاندې وکتل، ګورم چې د طاوس خان د پتلانه څنځیر خلاص پاته دی او نېکر یې هم نه دی اغوستی، د پتلون پایڅې یې هم راپورته کړې او په لنډو سپینو جرابو کې داسې ښکاري لکه خر چې په چونه کې ختلی وي.
طاوس خان ډېر چالباز سړی و، په همدې چالبازۍ له عادي ماموریت څخه ریاست ته رسېدلی و، ډېر درواغ یې هم ویل، داسې فکر یې کاوه چې څوک نه راپوهېږي، خو ټول همکاران ورباندې پوهېدل، ځکه ده به معمولا درواغ په دې کلماتو شروع کول: ما تل رشتیا ویلي دي، زه رشتیا وایم، باور وکړئ چې کېسه دغسې ده، واقعا دغسي خبره ده.
نن یې هم لکه توتي همدا کلمات ګردان کړل او بیا یې د مصنوعي موسکا په ډول خوله ویره کړه او د غونډې برخه وال یې مخاطب کړل: وبخښئ چې نن یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد خبر لرو. تاسې به خبر یاست چې زموږ ټولې مرستندویه ادارې بهرنیان دي او هغوی په دې وروستیو کې خپلې مرستې کمې کړې دي، نو په دې اساس زموږ بودیجه هم لږ شوې ده، موږ مجبور یو چې خپل لګښتونه هم راکم کړو. زه د اداري او مالي مسئول سره په ګډه یو پلان جوړوم او بیا یې مشورتي بورډ ته وړاندې کوم، کله چې هغوی منظور کړ بیا یې عملي کوو، خو دا به د کاغذ پر مخ تش پلان نه وي، بلکې یوه داسې طرحه به وي چې تاسې به یې هره ورځ په خپل کار کې عملاً اغېز ووینئ.

موږ ډېر لوی دفتر درلود، یوه لویه زېرخانه یا تاکاوي یې هم درلوده چې تل به قلف وه. دا چې کیلي یې یوازې د دفتر له اداري مسئول سورګل سره وه، نو تر پایه له ده پرته دې زېرخانې ته څوک نه شو ورکښته او لکه د (برمودا مثلث) غوندې یوه معما پاته شوه، هیڅوک نه پوهېدل چې په دې زېرخانه کې څه شی دي؟ همکارانو به ویل چې ځینې وختونه د زېرخانې له کړکۍ څخه ستمی او خوږ زګېروی اورېدل کېږي. سورګل همکارانو ته په ټینګه اخطار ورکړی و چې دې زېرخانې ته مه ورځئ، ګرسره غوږ هم مه ورته نیسئ، ځکه د دې تعمیر خاوند وایي چې په دې زېرخانه کې پېریان اوسېږي.

په سبا په دفتر کې د طاوس خان د طرحې عملي تاثیرات ولیدل شول. لومړی یې د دفتر له لسو موټرو څخه پنځه موټرونه خرڅ او موټرچلوونکي یې هم له کاره ګوښه کړل. سورګل ماځیګر د رخصتۍ پر مهال خپله لکه کلېنر موټرو ته ولاړ او همکاران یې په موټر کې لکه د پرورو (بوسو) بوجۍ سره اوډل. سره له دې چې نر او ښځې یې یو د بل په غېږو کې سره کښېنول او په زور یې سره تخته کړل، خو بیا هم نیم همکاران په موټرو کې ځای نه شول. سورګل ډېر بې سُره او بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خونده اواز درلود، دومره په لوړ اواز یې خندل چې سړي ته به یې د خره هینګاري وریادولې. کله چې موټر حرکت کاوه، نو سورګل د موټر د مخ له سیټ څخه خپل اوږد وربوز را وایست او په قاه قاه یې وخندل: خیر تاسې نن په لاینې موټرو کې کورونو ته ولاړ شئ سبا ته به یوه چاره وکړو.

سبا ماځیګر ګورو چې سورګل موټرو ته جنګلې ورجوړې کړي دي، په دې وخت کې یې لکه څیله مست اوښ یو وار اسمان ته وکتل او بیا یې په فاتحانه انداز وویل: دا دی ستاسې چاره مې وکړه، یو تقسیم اوقات مې جوړ کړ، یو همکار به یوه میاشت په موټر کې دننه او بله میاشت به د موټر په جنګله کې کښیني.

هغه مهال موسم تود و، په موټر کې دننه د ایرکنډېشن د نشتوالي له امله سړي اور اخیست، د موټر جنګله یو څه ښه وه، لږ تر لږه ازاده هوا یې درلوده، همکارانو څه و نه ویل او د سورګل فرمان یې ومانه.

زموږ یو سپین ږیری همکار و چې (اکبرخان) نومېده. داسې ډنګر و لکه د پرتوګاښ لرګی، ډېر ټوکې او خوش طبعه سړی هم و، همکارانو به له نازه مست بوډا باله. یو زه، یو مست بوډا او څو نفره نور همکاران د موټر جنګلې ته وختو او موټر حرکت وکړ، کله چې د کابل باغ بالا ته راورسېدو، نو مست بوډا په لوړ اواز دا سندره شروع کړه:

ښه شوه لیلا، لیلا ناجوړه وه بېګاه
ما ګهیځ ولیده، د ګل په شاني ځلېده.

ده دا سندره ویله او موږ چکچکې ورسره کولې. په همدې ډول به دفتر ته تلو او راتلو. څو میاشتې وروسته هوا سړه شوه، نور نو د موټر په جنګله کې څوک نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوای کښېناستلای. تر دې وروسته سورګل د فرمانونو په اسهال اخته شو، داسې ورځ به نه وه چې یو نوی فرمان به یې نه و صادر کړی. دا فرمانونه به تل غرمه مهال صادرېدل.

کله چې به غرمه همکاران د ډوډۍ خوړلو لپاره له خپلو شعبو څخه راووتل، نو یو وار به یې په دالېز کې د یاداښتونو تختې (Notice board) ته کتل، ویل ته ودرېږه چې نن بیا کوم نوی فرمان صادر شوی دی.

یوه ورځ سورګل زموږ پنځه نور همکاران له دې امله له کاره لیري کړل چې چاغ ول، ویل په موټر کې نه ځایېږي، هر یو یې د دوو نفرو ځای نیسي، خو له دې سره بیا هم همکاران په موټرو کې ځای نه شول. تر دې وروسته سورګل امر وکړ چې همکاران دې پنډ کالي نه اغوندي، په تېره بیا بالاپوښ، جاکټ، پوستین او چپنه اغوستل خو بیخي منع دي، ویل په موټر کې ډېر ځای نیسي.

په موږ کې مست بوډا ډېر سړېچن و، د مني په سر کې به یې لا بالاپوښ واغوست، کله چې یې د نوي فرمان له مخې بالاپوښ وکېښ، نو په لومړۍ ورځ سکاروی (سینه و بغل) شو او یوه میاشت په روغتون کې بستري و. ده به ویل زه د (بغل) په ناروغۍ اخته شوی یم، ځکه زه خو نارینه یم سینه نه لرم چې ووایم، سینه وبغل شوی یم.

د سورګل دې نوښت بیا هم د ټرانسپورټ ستونزه حل نه کړه، اخیر یې وویل چې باید هر همکار د ورزش له لارې خپل شل کیلو وزن کم کړي، خو دا امر یې هیڅا هم و نه مانه، چا ویل وخت نه لرو او چا به بیا ویل چې د ورزش لپاره ځای نشته، اخیر دفتر پرېکړه وکړه چې باید د غذایي رژیم له لارې د همکارانو وزن کم کړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا گورو چې ډوډۍ د خوراک وړ نه ده. دېگ ته یې دومره مالگه وراچولې چې څکه نه په کېږي. په هغه ورځ هیچا هم ډوډۍ و نه خوړه. په همدې ډول به هره ورځ ډوډۍ د خوراک وړ نه وه، کله ترخه، کله بلمنگه (بې مالگې) او کله بیا سوځېدلې. اخیر همکاران مجبور شول چې د ځانونو لپاره له کورونو څخه ډوډۍ راوړي او یا یې له بازار څخه راوغواړي.
بله ورځ گورو چې د دفتر له څلورو تشنابونو څخه دوه یې تړل شوي او همکاران د نوبت لپاره په لیکه کې ولاړ دي.
زموږ دوه همکاران صوفیان بلل کېدل، دوی به اودس په یوه ساعت کې تازه کاوه، خو لمونځونه به یې بیا یوازې په پنځو دقیقو کې کول. د رسمیاتو په دوران کې به یې یوازې د ماپښین لمونځ کاوه، خو تر ماپښین پورې به یې پنځه شپږ واره اودسونه تازه کول، کله چې به تشناب ته ننوتل، هلته به پسې غیب و غړوب شول، تا چې ویل هلته ویده شوي دي، کله چې به پر استنجا کښېناستل، نو دومره وخت به یې تېر کړ تا چې ویل یوه ژوره کنده کیني. په لږ وخت کې د صوفیانو په اړه د همکارانو شکایتونه ډېر شول، په دې وخت کې نوی فرمان راغی چې صوفیان د ډېرو استنجاوو په تور له دفتره وشړل شول.
همکارانو چې د تشنابونو ستونزه ولیده، نو خوراک او څښاک یې کم کړ. د دفتر مشرتابه فکر وکړ چې هسې هم څوک ډوډۍ نه خوري، هغه و چې دوه اشپزان یې هم له کاره وشړل، اوس نو یوازې چای پخول پاته شوه، سورگل ویل هر څوک به ځان ته خپله چای پخوي، خو همکارانو چای نه څښلې، ځکه چې چایو جواب غوښت او د چای جواب لپاره ځای نه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه تشناب کیلۍ طاوس خان له ځانه سره ګرځوله، یوازې یو تشناب پاته و. یو همکار چې به تشناب ته ننووت، نو دوه درې نور همکاران به د نوبت لپاره ورته ولاړ ول، کوم همکار چې به په تشناب کې ډېر وځنډېد، نو بل به دروازه ورټکوله چې ژر راووزه!

مست بوډا هم په دوهمه درجه صوفیانو کې راته او په تشناب کې یې ډېر وخت تېراوه. یوه ورځ په تشناب کې مصروف و چې بل همکار دروازه وروټکوله، ویل هله بوډا ژر راووزه! نیم ساعت دې تېر کړ، ته اودس تازه کوې که برمه کاږې؟ بوډا په خندا ورغبرګه کړه: لږ صبر وکړه انټرنیټ کمزوری دی، نن فایل درونډ دی، ژر نه ډاونلوډ کیږي.

تر دې وروسته سورګل امر وکړ چې هیڅوک په تشناب کې تر یوې دقیقې زیات وخت نه شي تېرولای.

په تش نس نهه ساعته کار کولو او مایعاتو نه اخیستلو له امله په لږ وخت کې همکاران هر یو داسې ډنګر شو لکه د بایسکل پمپ. ښځینه همکارانو سینګارونه پرېښودل، ځکه په یوه دقیقه کې اودس نه کېده، نو سینګار خو لا هلته پرېږده، اوس په دفتر کې هغه پخواني سینګارونه او رنګین مخونه نه وو پاته، هرې ښځینه همکارې ته چې دې کتلي وای تا چې ویل په تور او سپین ټلویزیون کې یې وینم.

پخوا چې به یې ماپښین اودسونه تازه کړل، نو په تشناب کې به یې ځانونه هم ښه خته سینګار کړل. مست بوډا به ویل چې دا ټول د لمانځه برکت دی، څوک چې لمونځ کوي په تندي کې نور له ورایه ښکاري، تاسې دوی ته وګورئ هره یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې لکه حوره داسې ښکلې ښکاري، خو اوس د دفتر هره حوره بې نوره ښکارېده.

څه وخت وروسته سورګل وویل چې بودیجه نوره هم لږ شوه، باید پنځوس فیصده معاشونه کم کړل شي، که داسې و نه کړو باید دفتر یو مخ وتړو. تر دې وروسته څو همکارانو یو په بل پسې کارونه پرېښودل، اخیر له سلو همکارانو څخه یوازي لس نفره پاته شول.

یوه ورځ چې دفتر ته راغلم، نو ګورم چې سورګل لکه فیل مرغ تریو ولاړ دی او شونډک یې راځړېدلی دی، ویل برایې (تېره شپه) ماښام دفتر ته غله را اوښتي او له مالي شعبې څخه یې شل زره ډالر غلا کړي دي، د همدې بې کفایتۍ له امله مو دوه چوکېداران او دوه صفا کاران له کاره وشړل.

سورګل وویل چې له انسان څخه اشتباه کېږي، خیر دی چې له مالي مسئول څخه د تجرۍ (سیف) کیلۍ هېره شوې او پر مېز پاته وه، خو باید چوکیدار او صفا کار پام ورباندې کړی وای. تر دې وروسته سورګل تقسیم اوقات جوړ کړ او هر همکار به په خپل نوبت د دفتر شعبې، دالېزونه او د دفتر غولی جارو کاوه.

څه موده وروسته سورګل په هره شعبه کې یوازې یو کمپیوټر پرېښود، انټرنیټ یې هم قطع کړ، ځرنګه چې کار نه و او په دفتر کې د کار وسایل هم پاته نه شول، موږ ته د دفتر د صفایي او چوکېدارۍ پرته بل کار نه و راپاته.

یوه ورځ سورګل د دفتر ټول همکاران خپلې شعبې ته وروغوښتل، ویل تاسې اوس هسې هم له چوکیدارۍ او صفاکارۍ پرته بل کار نه کوئ، نو ښه به دا وي چې په قرارداد کې مو هم دغه وظیفه ولیکم. همکارانو چې بله چاره نه درلوده، دا ډول قراردادونه یې لاسلیک کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ورځې وروسته چې دفتر ته راغلم، ګورم چې څو مزدورانو د دفتر کمپيوټرونه، فرشونه، چوکۍ، مېزونه، الماری او نور سامانونه ټول کړي او په موټرو کې يې اچوي. سورګل پر تخته يو نوی فرمان ځوړند کړی او داسي يې ليکلي وه: ((څرنګه چې زموږ مالي وضعيت خراب او د دې تعمير کرايه لوړه ده، نو له دې امله مو يو بل تعمير نيولی او هلته کډه کېږو، د کډې کولو له امله د دفتر همکاران د يوې اوونۍ لپاره رخصت دي. کله چې مو کډه په نوي دفتر کې ځای پر ځای کړه بيا به د ټيليفون له لارې ټولو همکارانو ته خبر ورکړو)).

مست بوډا له يوه مزدور څخه پوښتنه وکړه چې زموږ رئيس او نور مشران چېرې دي؟ هغوی زېرخانې ته اشاره وکړه، په دې وخت کې مو د پخوا بر عکس له زېرخانې څخه بل ډول اوازونه واورېدل. زه او مست بوډا په ډار او نيولو ګامونو زېرخانې ته ورکښته شولو، ګورو چې په زېرخانه کې پنځه لوی لوی موږکان (سيو) (سيو) کوي او له خوشاليه پورته پورته ټوپونه وهي.

د موږکانو اوازونه ډېر اشنا ول، کټ مټ لکه د طاوس خان، سورګل او د دفتر د نورو دريو لوړپوړو چارواکو په شان. لکه هغوی چې مسخه شوي او په موږکانو اوښتي وي. موږکان لکه غوايي دومره لوی ول او د نس پوست يې د ښيښې غوندې صاف و، د هغوی په ګېډو کې زموږ د پخوانيو او اوسنيو همکارانو سرونه، د ډالرو بنډلونه او افغانستان د تعليمي ادارو تعميرونو انځورونه داسې ښکارېدل لکه د وينو په ډنډ کې چې لامبو وهي. هغه موږک چې اواز يې سورګل ته ورته و، سوکه سوکه زموږ خوا ته راروان شو، خو زموږ تراه ځنې وشوه او په منډه له زېرخانې څخه راووتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ورځې وروسته په رسنيو کې راپور خپور شو چې د يوې نادولتي ټولنې دريو مشرانو د خپلي ادارې دوه مليونه ډالره بوديجه غلا کړې او له خپلو کورنيو سره يوه نامعلوم بهرني هيواد ته تښتيدلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږک چوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فرهنګي کميسيون دا غونډه د ښاروال په مشرۍ د دې لپاره راغوښتل شوې وه چې د ښار پر يوه څلور لارې باندې د افغانستان د يوه نوميالي او ښاغلي نوم کښېږدي. د کميسيون يو غړی چې نن يې تازه د سر وېښته رنګ کړي او ښی غوږ يې هم ورسره رنګ کړی و، د خبرو نوبت ونيو: ((زما خو د غازي امان الله خان نوم خوښ دی)).
مخامخ ناست سړی چې پزه يې لکه د توتي مښوکه کږه او پکول يې پر سر و، پزه په خپل برګ دسمال پاکه کړه، لکه مست اوښ غړومب يې وهل: ((نه دا بد نوم دی، امان الله خان يو بې دينه سړی و، بايد د يوه ښه مسلمان سړي نوم ورباندې کښېږدو، زما په نظر خادم دين رسول الله حبيب الله کلکاني ښه نوم دی)).
څنګ ته ناست لوېشتکی سړی چې برېتونه يې د چارلي چاپلين په ډول جوړ کړي وه له دردو سور او شين واوښت، داسې ناارامه شو لکه غوا ته چې ډوول ووهې، پر يوه او بل انډې شو او بيا يې په لوړ اواز وويل: ((دا خو يو بې سواده، د انګرېزانو جاسوس او سور غل و، بايد د يوه روشنفکره، عالم او با شخصيته سړي نوم ورباندې کښېږدو، زما په نظر د نورمحمد تره کي نوم ښه دی)).
له دې خبرې سره سم د غونډې له تالار څخه د ښځو حمام جوړ شو، خبره سمه نه اورېدل کېده، په پای کې دې نوم پر څټ د کفر ټاپه وخوړله او رد شو.
تر دې وروسته د هيواد د بېلابېلو سياسي، علمي او فرهنګي شخصيتونو نومونه ياد شول، خو يو هم و نه منل شو. د کميسيون غړي لکه ستړي جنګي چرګان تر غرمې پورې يو بل په مښوکو او لغتو سره ووهل، خو نه جنګ خلاص شو او نه يې يو بل مات کړل، اخير پر دې خبره پرېکړه وشوه چې د څلور لارې لپاره به د يوه حيوان نوم غوره کوي.
پکول والا وارمخکې کړ او ويې ويل: ((زما په نظر (وزه) ښه نوم دی)). لوېشتکي سړي يې خبره پرې کړه: ((نه بابا دا خو د يوې ځانګړې سياسي او قومي ډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمبول دی، باید غیر سیاسي او غیر قومي نوم وټاکو)).

د وړاندیزونو او ردولو په دې په بهیر کې (اوښ) بېچاره هم له دې امله رد شو چې د کوچیانو سمبول دی. (خر) هم له دې امله چا و نه مانه چې له روسانو سره د جهاد پر مهال به مجاهدینو وسلې او مهمات وربانديې وړل او جهادي سمبول دی. دغه ډول پسه هم کوچیانو ته منسوب وبلل شو. آس هم په دې تور رد شو چې د بزکشۍ سمبول دی او بزکشي د یوه ځانګړي قوم لوبه ده.

تر اوږده بحث وروسته خبره مرغانو ته راغله. په سر کې د چرګ نوم یاد شو، خو چرګ له دې خاطره و نه منل شو چې سهار وختي اذانونه کوي او خلک له خوبه باسي. ورپسې د فیلمرغ نوم د لست سر ته راغی، خو هغه هم له دې امله و نه منل شو چې پرتوګ نه اغوندي او د فحاشۍ سمبول دی.

یو چا د باز نوم یاد کړ، خو پکول والا لکه مست اوښ تر خوله یې ځګونه باد شول او په درد یې وویل: ((دا خو په سلو کې سل د پښتونولۍ سمبول دی، خوشال خان د باز په اړه یو بشپړ کتاب لیکلی دی)).

څرنګه چې د کورنیو حیواناتو په اړه موافقه و نه شو، نو د وحشي ځناورو خبره راپورته شوه. په دې لړ کې لومړی د زمري نوم یاد شو، خو د کمیسیون یوه غړي بې واره وویل:

((دا خو هم د پښتنو سمبول دی. امیر کروړ دوولس سوه کاله پخوا ویلي وه چې:

زه یم زمری پر دې نړۍ له ما اتل نسته

پر هند و سند و پر تخار و پر کابل نسته

بل پر زابل نسته

له ما اتل نسته)).

پر دې خبره د کمیسیون د غړو تر منځ شور او غالمغال جوړ شو. ښاروال تر دې مهاله په غونډه کې په درانه خوب ویده و او داسې خرهاری یې کاوه لکه غویی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې حلال کړې، په دې وخت کې په وارخطايي له خوبه راکښېناست او په لړزېدلي اواز يې وويل: ((څه خبره ده، ولي غالمغال کوئ؟)).
د ښاروال مرستيال د دې لپاره چې (ټرت) په (پرت) پټ کړي خبره بلې خوا ته يووړه او په غوړمالۍ يې وويل: ښاروال صاحب وبخښئ چې د ټلويزيون اواز جګ و، ها دا دی کښته به يې کړم. له دې خبرې سره سم يې وويل: ((زما په فکر (موږک) ډېر مناسب نوم دی)).
ښاروال د دې نوم په اورېدو دومره خوشاله شو لکه سپي ته چې هډوکی ورواچوې، خوله يې ويړه شوه او غير ارادي يې تر خوله ووتل: ((واه واه! ډېر ښايسته نوم دی)).
له دې خبرې سره سم د کميسيون ګډونوالو چکچکې وکړې. په دې وخت کې د کميسيون يو غړی چې تر دې مهاله يې خبرې نه وې کړي په ارام او معصومانه انداز وويل: ((صاحب دا نوم به د شر او فساد سمبول نه وي؟)). ښاروال يې ژر خبره ورپرې کړه: ((شر او فساد دومره عيب نه دی، متل دی وايي: د ښايستې نجلۍ يو عيب نه عيب دی)).
تر دې وروسته ښاروال بحث راټول کړ او ويې ويل: ((د ښاروالۍ د فرهنګي کمېټې وروستۍ پرېکړه دا ده چې د موږک نوم سم دی)).
درې مياشتې وروسته په څلور لارې کې د موږک يوه لويه مجسمه جوړه شوه، موږک په خوله کې د افغانستان نقشه نيولې او څو ټوټې يې ځنې پرې کړي وې، دغه ډول يې پر خېټه د شهيدانو د جسدونو، سرتورو کونډو، يتيمانو او سوالګرو شلېدلو ګرېوانونو او کنډواله کورونو انځورونه کښل شوي ول.
لارويانو به د موږک مجسمې ته په خوند خوند کتل، خو نه چا څه ويل او نه يې د درد احساس کاوه، لارويان لکه ګرسره چې افغانان نه وي او له بهر څخه افغانستان ته د تفريح لپاره راغلي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو او شنو غویو جګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا ډېر ښه وختونه ول، چا د عقل پوښتنه نه کوله، بس یوازې یې سر ته کتل، د چا چې به سر هر څومره غټ و، نو هغه به یې ډېر هوښیار باله. هغه مهال چې به د چا سر غټ نه و، نو په وېښتانو، لنګوټې، قره قلي خولۍ، شپو او بلې خولۍ به یې خپل سر غټ ښوده، د چا چې به سر لوی و، نه یوازې دا چې هوښیار بلل کېده، بلکې مشر، شمتن او لوړ پوړی دولتي چارواکی هم بلل کېده، له همدې امله هغه وخت خلکو لوی حکومتي خلک سرداران بلل، لنډه دا چې هغه مهال د (سر)، (سردار) او (سرداری) خبرې خورا تودې وې.

په سندرغاړو کې د استاد محمد حسین سر هم غټ و، څکه نو د وخت پاچا د هغه د یوه آهنګ په سر کې قیضه ور واچوله او (سرآهنګ) یې څنې جوړ کړ، په دې ډول استاد سرآهنګ هم په سردارانو کې حساب او ارګ ته یې لاره ومونده، خو استاد اولمیر بېچاره چې سر یې کوچنی و، حکومت په هنرمندانو کې حساب نه کړ او په پای کې له لوږې مړ شو.

هغه مهال خلک د چا د پاچهۍ، شتمنۍ، چوکۍ او سردارۍ په نښو نښانو دومره نه پوهېدل، بس هر غټ سری به یې سردار باله. تور جبار زموږ باغوان و، ده یوه سپینه غوا درلوده چې خورا غټ سر یې درلود، له نازه به یې (سرداره) ورته ویله.

زما یو ټولګیوال (انار) نومېده. لکه غونډ سری مېږی ملا یې نری، خو سر یې ډېر غټ و. انار په ونه ټیټ و، کله چې به له لیري راروان و، نو یوازې به یې سر ښکارېده، د کلي سپین ږیرو به په ټوکو سردار صاحب باله چې وروسته په همدې نوم مشهور شو.

انار تر دریم ټولګي وروسته ښوونځی پرېښود، ښار ته کډه شو او هلته یې په ښاروالۍ کې ماموریت پیدا کړ. په ښار کې یې قره قلي خولۍ پر سر کوله، اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو سم دم سردار ښکارېده، وروسته يې د سرداری دعوه هم وکړه، خلکو ته به يې ويل چې موږ محمدزي يو، زما يو نيکه د امير دوست محمد خان په وخت کې د هرات والي و.

د غوايي تر اړودوړ وروسته انار بيرته کلي ته راکډه شو، اوس يې قره قلي خولۍ نه پر سر کوله، نور يې د سردار نوم بد ايسېده، ويل دا د پخواني استبداد پاته شوني دي. انار که څه هم په ونه ټيټ و، خو بيا يې هم سر ته لاس نه رسېده، ځکه چې ده هم د غوايي لکۍ نيولې او د نوي حکومت سردار بلل کېده. اوس يې (يرغل) تخلص کاوه او خورا غټ برېتونه يې پرې ايښي ول.

انار ځان د نوي زمانې په خم کې رنګ کړ، د دې زمانې رنګ سور و، هر څه په سره رنګ ولړل شول، داسې تک سره لکه وينې. بيرغ سور، سترګې سرې، خولې سرې، د دفترونو او دوکانونو لوحې سرې، د کورونو دېوالونه او دروازې سرې، بس هر څه په سره رنګ ولړل شول، آن دا چې تور جبار د خپلې سردارې غوا لکۍ او پښې هم په نکريزو ورسرې کړې.

لږ وخت وروسته لېونی باد راوالوت، په وطن کې د سره او شنه غوايي د ملګرو تر منځ جګړه ونښته. په دې وخت کې له پاکستان او ايران څخه د شنه غوايي ملګري راغلل، سره غوايي خو څه کوې، هر هغه څوک يې واژه چې له سره غوايي سره به يې انډيوالي درلوده.

يوه ورځ موږ څو کليوال په موټر کې ښار ته تلو چې انار هم راسره و. انار پر خپلو غټو برېتونو لاس تېر کړ او په خورا فاتحانه انداز يې وويل: مه وارخطا کيږئ دا انقلاب نه ماتيږي، ځکه چې شوروي اتحاد يې تر شا ولاړ دی، د دې بلاک زور هيڅوک هم نه لري. په دې وخت کې د يوې چاودنې اواز واورېدل شو او موټر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېد، سپرلیو په یوه خوله وویل: خدایه خیر پېښ کړې! انار په وارخطایي وویل:دا دی وګوره دغه مو حال دی! خدای خبر چې بیا یې کوم انقلابي ځوان شهید کړ؟ کلېنر وویل چې استاده د موټر ټایر پنچر شو. د انار برېتونو ته مې وکتل، ما ویل یاره نور به د وطن خوند نه وي، ځکه چې عقل له سر څخه برېتونو ته راکډه شو.

څو میاشتې وروسته نورمحمد تره کی ووژل شو او حفیظ الله امین یې ځای ونیو. خلکو به ویل چې امین په ختټه خروټی دی. انار هم د دې نوي موټر په شا پسې ځان ځوړند کړ، په هر مجلس کې به یې ویل چې زما مور خروټې ده، مورني نیکه ګان مي سل کاله پخوا د کابل له پغمان څخه کندهار ته راغلي ول، ماماګان مې د امین سکه تربورونه دي.

څو میاشتې وروسته د سره غوایي خاوند د خپلو غویو د ساتلو لپاره افغانستان ته څو لکه عسکر راواستول، امین یې ووژاه، هرې خوا ته جنګونه پیل شول، موږ هم پاکستان ته مهاجر شولو او هلته مو په یوه کېمپ کې واړول.

یوه ورځ زموږ کېمپ ته په موټرو کې څو وسله وال راغلل، دوی مسجد په مسجد ګرځېدل او ځوانان یې هڅول چې د شنو غویو په ننګه جنګ ته ولاړ شي او که دا کار نه شي کولای، نو لږ تر لږه شنو غویو ته دي شوتله برابره کړي. کله چې زموږ د مسجد وار راغی، نو ګورم چې انار هم ورسره دی، اوږده ږیره یې پرې ایښې، برګ دسمال یې په غاړه کې اچولی او خړ پکول یې پر سر کړی دی، ما ویل اناره جوړ په خیر! انار برګ برګ راته وکتل، ویل وبخښه زه انار نه یم، نوم مې مزمل او تخلص مي جهادوال دی. کله چې ما د خپل کلي نښې ورته وویلې، نو د سترګو په اشاره یې یوه کړم چې پر خوله لاس ونیسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او انار په مسجد کې يو ځای ګوښه سره کښېناستو. انار ويل ما خو درته ويلي وه چې زما مور خروټې ده، ماما ګان مې د استاد سياف سکه تربرونه دي، زه هم له همدې امله په اتحاد تنظيم کې جهاد کوم، بيا يې وويل: انشاالله مجاهدين بريالي کېږي، ځکه چې ناټو يې ملاتړ کوي او ناټو تر اوسه پورې نه ده ناکامه شوې.

د انار اوږدې ږيرې ته چې مې وکتل، نو نور هم وارخطا شوم، ما ويل عقل بېچاره هم زموږ غوندې کډه په شا ګرځي او دا دی اوس يې زموږ سره د برېتو پر ځای د ږيرو په کېمپ کې اړولي دي.

څو کاله وروسته له افغانستان څخه د سره غوايي ملاتړي عسکر ووتل، د اخيري سره غوايي ښکرونه هم مات شول او يوه ګله شنه غوايي کابل ته ننوتل. له دې سره سم ځينو کډوالو افغانانو خپل وطن ته مخه کړل، زه هم د پېښور له لارې کابل ته روان شوم، ما ويل يو به خپل تحصيلي اسناد واخلم او بل به کابل ووينم. سروبي ته چې ورسېدو پاټک والاوو راوګرځولو. پر پاټک يو لوېشتکی ږيرور سړی ولاړ و، ما چې ښه په ځير ورته وکتل انار و. ورکښته شوم او روغبړ مې ورسره وکړ. انار په خندا راته وويل: ما نه وه درته ويلي چې زموږ جهاد خامخا بريالی کېږي؟ انار رښتيا ويل، د ثور اوومه او اتمه ورځ څنګ پر څنګ سره راغلې وه، د روبلو پروړو (بوسو) د ډالري بوسو په کچه قوت نه درلود، په پای کې اووه سره غوايي خوارځواکه او له لوږې مات شول.

انار ته مې په خندا وويل: ياره اناره ته هم عجيبه بلا يې، دلته څه کوې؟

- ما نه وه درته ويلي چې زما مور خروټې ده

- نو دا پاټک له خروټي سره څه اړه لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هی ساده، ته نه يې خبر چې حکمتيار صاحب هم خروټی دی
- ښه اوس دا ووايه چې نوی نوم دې څه دی؟
- نوی نوم مې قطب الدين اسلامي دی.

په دې وخت کې له وطن څخه نور هم لاس پر سر شوم، ما ويل ياره لکه چې عقل د سياسي ډيرو له کېمپ څخه راکډه شوی او اوس يې پر پاټک اړولي دي. شنو غويو په افغانستان کې ټول شنه فصلونه وخوړل، نور يې شوتله نه خوړله، د ډاکټرانو خبره (ويجتېرين) نه ول، بلکې يوازې يې غوښې خوړلې، څه موده وروسته غوښې هم خلاصې شوې، اخير يې د وسپنې خوړل شروع کړل، په لږ وخت کې يې د افغانستان ټولې وسپنې وخوړلې، اخير يې د ملي اردو پر وسله تون بريد وکړ، په لږ وخت کې يې ټولې وسلې او مهمات وخوړل، ان دا چې روغ رمټ ټانکونه او توپونه يې تېر کړل، تر دې وروسته يوه سيوري ته پرېوتل او په شخوند وهلو يې پيل وکړ.

څرنگه چې ډگر خالي و، نو طالبان پولادي کېبلونه په لاس راپيدا او شنه غوايي يې په وهلو وهلو له کابل څخه وشړل.

يوه ورځ د کوټې له ښار څخه کندهار ته تلم، کندهار ښار ته نژدې په لاره کې طالبانو پاټک اچولی او خلک يې په زوره لمانځه ته کښته کول، زه هم کښته شوم، گورم چې انار کېبل په لاس ولاړ دی او خلک په زوره لمانځه ته کشوي.

له انار سره مې روغبړ وکړ، يو ځای گوښه سره کښېناستو. ويل زما نوم اوس ملا غوړ هوتکي دی، زما خسرخېل د روزگان هوتک دي، مېرمن مې د لوی ملاصاحب سکه ترله ده، زه هم د خسرخېلو پر لاس طالبانو ته راغلم. د انار په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس کې پولادي کېبل ته مې په ځير ځير وکتل، نور هم ناهيلی شوم، دا وار مې وليدل چې عقل له پاټک څخه کېبل ته راکډه شوی دی.
د کېبل پاچهي هم تېره شوه او ډيموکراسي راغله، د ډيموکراسۍ هغه سېلاب چې څو ټنه اوږدې ږيرې، غټ برېتونه، پکولونه، د سره او شنه غوايي ځرمنې او لنګوټې يې له ځانه سره يوووړې. د سرو او شنو غويو ښکرونه د (ډي، ډي، آر) د پروژې له مخې راغونډ او د سره او شنه غوايي په نوم جګړه همدلته پای ته ورسېده. دا يو عجيبه نظام و، سره او شنه غوايي بيرته پر يوه اخور سره راټول شول، داسې يې غاړې سره ورکړې لکه د دوی تر منځ چې هيڅ جګړه نه وي شوې.
يوه ورځ له څو سپين ږيرو سره د حامد کرزي مبارکۍ ته ورغلم. په ارګ کې يو خېټور سړی په مخه راغی چې خورا قيمتي دريشي يې اغوستې وه، برېتونه يې پاک خريلي او فرانسوي ږيره يې جوړه کړې وه، ويل زه (مزمل پوپل) يم، د کرزي صاحب مشاور. ما ويل کوم مزمل؟ په غوږ کې يې کرار راته وويل: په سترګو ړوند شي انار يم انار. ما ويل ښه اناره دا ته يې؟ ولاکه مې بيخي پېژندلی يې، ما ويل مزمل خو شوې، اوس دا راته ووايه چې څنګه پوپل شوې؟
په خندا يې راغرګه کړه: بل واده مې وکړ، نوي خسرخېل مې د (کرز) د کلي پوپلزي دي، د دوی پر لاس ارګ ته راغلم، په شيرپور کې دوه کورونه لرم، نور يې څه کوې کار مې جوړ دی. د انار لويې خېټې ته چې مې وکتل، نو يو مخ ناهيلی شوم، دا ځل مې وليدل چې عقل د لوړې له لاسه له کېبل څخه خېټې ته پناه وړې ده.
د ولسمشرۍ انتخابات تېر شول او د (عين او غين) ډلو واک په لاس کې واخيست. يوه ورځ د ولسي جرګې له څو وکيلانو سره ارګ ته ولاړم، انار بيا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخه راغی. ما ویل پوپل صاحب جوړ په خیر. انار په خندا راغبرګه کړه: یاره لکه چې سپین ږیری شوی یې، اوس د خپل کلي خلک هم نه پېژني، زه پوپل نه، بلکي احمدزی یم، شرافت احمدزی. ما ویل شرافت خو دې را معلوم دی، اوس دا راته ووایه چې احمدزی څنګه شوې؟ ده ویل زما میره د لوګر احمدزۍ ده، د هغې لارې په ارګ کې پاته شوم.
انار خفه معلومېده، ویل ډېر ناهیلی یم، څلوېښت کاله مو مبارزه وکړه او وطن ته مو خدمت وکړ، خو هیچا مو قدر و نه کړ، اصلا افغانان خپل اصلي خدمتګاران نه پېژني، بس دی نور ستړی یم، غواړم چې خپل پاته ژوند په خارج کې تېر کړم.
انار ته چې مې وکتل، نو خېټه یې په رښتیا هم چې ویلي شوې وه، خو برعکس سرداري سر یې نور هم غټ شوی و، تر ټولو په زړه پورې خبره دا وه چې پښې یې خورا پنډې او بل ډول راته ښکاره شوې، لکه عقل چې یې پښو ته تللی وي.
د انار په پښو کې یوه نړۍ را ته ښکاره شوه، په دې نړۍ کې مې ګڼ شمېر ډالري بانکي حسابونه، ښکلي کورونه، غصب شوي جایدادونه، جګړې، د مړو هډوکي، د کونډو او یتمیانو څیري ګرېوانونه ولیدل، پر دې سربېره مې څو غټ غټ سره او شنه غوایي ولیدل چې غېږه په غېږه پراته او مړه شوي ول، د غویو غاښو ته مې وکتل، یو شیرپور شوتله یې په غاښونو کې بنده وه، داسې ښکارېدل لکه ډېره شوتله چې یې خوړلې او مړه شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بارانونه او سینګارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کې بارانونو ځو زره هلکانو او نجونو ته درانه مالي او جلدي زیانونه واړول. د سینګار خبري اژانس د راپور له مخې پرونیو بارانونو پنځه زره میټریک ټنه سرخي، سپیده، د سترګو زرین او سینګار نور مواد په اوبو لاهو کړل.
د سینګارپوهنې کمیسیون ویاند زلمی ارایشګر وایي چې د سېلاب ډېرې قربانیان د دولتي او خصوصي پوهنتونونو محصلین او یا محصلو نجونو ته په لار کې ولاړ هلکان دي، په دې اړه ځو محصلې نجونې داسې وایي:
((زما نوم سویتا ده. زه پرون ارایشګاه ته ولاړمه، په پنځه زره افغانیو مې ځان جوړ کړ، کله چې پوهنتون ته راتلم په لاره کې باران راباندې شروع شو، له سره تر نوکه یې لنده خیشته کړمه، بې له دې چې کوم هلک مې ووینې ټول سینګار مې خراب شو، نورې پیسې نه لرمه چې بیا ځان سینګار کړم، همدا مې د پلار ټول معاش و. سینګار موږ ته ډېر ضروري دی، همدا سینګار دی چې موږ پوهنتون ته هڅوي، که سینګارونه نه وي، نو درسونه به هم نه وي)).
((زما نوم تولسي ده، زه د یوه هلک ډېره خوښېدلمه، غوښتل یې چې واده راسره وکړي، خو کله چې پروني باران زما سینګار پاک کړ او هلک زما د مخ اصلي بڼه ولیده، نو سمدستي پښېمانه شو، ویل زه ستا سره واده نه کوم، په دې ویر کې مې دا شعر ولیکه:
زموږ دي یووړل د لکونو سینګارونه
بارانه ورانه دي شه خونه
په ویر اخته دي کړل هلکان او ټوله نجونه
بارانه ورانه دي شه خونه
که سینګار نه وي زه به څه کړمه درسونه
بارانه ورانه دي شه خونه)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

((زما نوم کامولیکا ده، باران مې ټول سینګار پاک کړ، سخته خفه شوم، باران یوازې زما سینګار پاک نه کړ، بلکې د خلکو یې راپام کړل، زه تل تنګې او نازکې جامې اغوندم، تر اوسه پورې دا کار چا بد نه ګاڼه، خو کله چې مې باران کالي لانده کړل، نو ټولو راته کتل، ځوانان خیر دی، سپین ږیرو هم ډېر بد بد راته کتل، ویل نه شرمېږې چې داسې نازک کالي دې اغوستي دي؟ لنډه دا چې زه نور نرۍ جامې نه اغوندمه، یوه لنډۍ ده چې وایي:
بیا به نرۍ جامې و نه کړم
پرون باران و جانان ټوله ولیدمه)).
پرونیو بارانونو د نجونو تر څنګ ګڼ شمېر هلکان هم ځپلي او له خواریه یې ایستلي دي، په دې اړه دوه هلکان وایي:
((زما نوم ارمان فیشن یار او د ښکلو هنرونو د پوهنځي محصل یم، زما په مخ کې ډېونه دي، ما به هغه هره ورځ په ګلګل وهل، یوه نجلۍ هم نه پوهېده چې زه څنګه یم، ټولو نجونو راته ویل چې ډېر ښه ایسې، خو کله چې مې پر مخ باران وشو، نو ټول ګلګل یې پاک او د مخ ډېونه مې ښکاره شول، اوس فکر نه کوم چې نجوني به ما ته د پخوا په سترګه وګوري، زه څو واره په پوهنتون کې ناکامه شوی یم، خو دومره نه یم خفه شوی لکه اوس چې خفه یم)).
((زما نوم سورج دی، ما به هره ورځ سینګار کاوه او د پوهنتون په دروازه کې به درېدم چې نجوني رخصت شي او زه یې ووینم، خو پرون د رخصتۍ پر وخت ډېر تېز باران شروع شو، نجوني لکه باران وهلي کوترې په منډه ولاړې. تر ټوله بده دا چې زما د مخ سینګار پاک شو او یوې نجلۍ ولیدم، زه باور لرم چې دا نجلۍ به ډېرو نجونو ته ووایي چې زه په حقیقت کې بدرنګه یم، خو په سینګار ځان ښایسته کوم.
یوه نجلۍ چې دغه صحنه یې په خپلو سترګو لیدلې داسې وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

((زما نوم کترینا ده، پرون ډېره سخته ورځ وه، په نیم ساعت کې د سینګار څو زره ټنه مواد د نجونو له مخونو څخه کابل سیند ته ورتوی شول، یوه عجیبه صحنه وه، د کابل سیند یو مخ سور او سپین اوښتی و، څو ځله مې زړه را غونډ کړ چې سیند ته ځان ور واچومه چې له سره تر نوکه پورې سینګار شمه، خو ډارېدم چې سیند مې ډوبه نه کړي)).

خو د ښځینه چارو کارپوه ډاکټره برېښنا نرښځی بیا دا پړه د مالیې پر وزارت وراچوي:

((په ګمرک کې د سینګار د موادو کیفیت سم نه کتل کېږي، له دې بارانه سره موږ ته معلومه شوه چې د سینګار د موادو کیفیت سم نه و، که یې کیفیت ښه وای، نو له یوه بارانه سره به له مخ څخه نه پاکېدای)).

د بشري حقونو یوه فعاله مېرمنه ساګر نرګډی وایي:

((د ښځو، په تېره بیا د محصلینو سینګار د هغوی لوړ شخصیت ښیي، کله چې د یو چا شخصیت ته تاوان رسېږي، نو دا یو بشري ناورین دی، دولت باید ددې کار لپاره تدابیر ونیسي او هغه پیسې چې له طبیعي پېښو سره د مبارزې په لاره کې لګېږي، باید یوه برخه یې د دغسې طبیعي پېښو لپاره هم جلا کړل شي)).

د ښځو چارو وزارت هم د یوې اعلامیې په خپرولو سره په دې ناورین خواشیني ښکاره کړې او وایي: د دې لپاره چې دغسې بشري ناورین بیا تکرار نه شي، نو په هر پوهنتون کې به یو یو سینګارتون یا ارایشګاه جوړوي.

عیني شاهدان وایي چې په همدې ورځ په کونړ ولایت کې هم سېلابونه راغلي دي، دغو سېلابونو پنځوس تنه ښځې او ماشومان وژلي او څلور سوه کورونه یې ویجاړ کړي دي، خو تر اوسه پورې په دې اړه نه دولت، نه نړیوالو بشري ټولنو او نه هم رسنیو څه ویلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>ناسُنته وزیر</u>

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټلویزیون پر پرده ولیکل شوه: عاجل خبر. ور سره سم یو خبریال راښکاره شو، ویل اوس ستاسې پام یوه تازه خبر ته را اړوو: د افغانستان ولسمشر د دولت ټول مهم غړي ارگ ته وربللي او غواړي چې هغوی ته خپله یوه مهمه او تاریخي فیصله واوروي. دا غونډه همدا اوس له ټلویزیون څخه په ژوندۍ بڼه خپرېږي.
په ټیلویزیون کې د غونډې تالار ښکاره شو، یو وزیر ککو چاکلیټ خوړل او پر سپینو غټو برېتو یې د ککو توره ټوټه پرته وه، داسې ښکارېده لکه پر برېتو چې یې یو غټ تور مچ ناست وي. د پارلمان یو وکیل له یوې پنډې ښځې سره خبرې کولې او خپل سر یې د هغې له ټټر سره لگولی و، فضا ډېره عاشقانه معلومېدله، لکه نن چې د عاشقانو ورځ وي.
یوه شېبه وروسته ولسمشر سټیج ته راغی، تندی یې خورا تریو او ډېر جدي ښکارېده.
د ولسمشر په لیدو د غونډې ټول برخه وال له خندا شنه شول او هر یوه خپلې خېټې ته اشاره وکړه، ځکه نن د ولسمشر خېټه دومره لویه ښکارېده چې له سټیج سره لگېده.
ولسمشر لومړی د تالار دروازې ته په ځیر وکتل او بیا یې وویل: درنو حاضرینو! تر هر څه دمخه غواړم ستاسې څخه یوه پوښتنه وکړم: آیا غواړئ چې نن ملت ته رښتیا وواياست؟ په غونډه کې چوپه چوپتیا خپره شوه. یوازې د موبایل ټینگ و پینگ اورېدل کېده. دا د پارلمان هغه وکیل و چې د مخ په لیکه کې ناست او په خپل موبایل کې یې د چینجي گېم کاوه.
ولسمشر زیاته کړه: دا دی لومړی یې زه له ځانه پیلوم. زه په ډاگه ملت ته وایم چې موږ په تېرو دوولسو کالو کې یو اساسي کار هم و نه کړ او هر ډول فساد ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مو لاره اواره کړه، خو اوس زه غواړم چې دا فساد ورک کړم او دا کار همدا نن کوم.

د ولسمشر لومړی مرستیال له درده سور او شین واوښت، پر خپله چاغه پزه یې لاس تېر کړ او په ډېر اواز یې وویل: موږ څو کاله جهاد او مقاومت وکړ چې دغسې یو نظام راولو او تاسې یې فاسد بولئ؟

ولسمشر په درد ورغبرګه کړه: تاسې ملامت نه یاست، ځکه د وینې فشار مو لوړ دی او غوږونه مو څه نه اوري، ستاسې دا خو فشار نه،بلکې فیشهار دی فیشهار.

د ولسمشر دوهم مرستیال نسوار خولې ته واچوله، خپله ړنګه بنګه لنګوټه یې پر سر سمه کړه او په ډکه خوله یې وویل: دا د راتلونکې ولسمشر کار دی، موږ یې څه کوو؟ ولسمشر په ترخه خندا وویل: هو انتخابات راروان دي، په تاسې کې به یو ځوان انتخابات وګټي، خو دا ځوان به نظام چېرې جوړوي؟ په افغانستان کې خو ټولې دولتي ځمکې زورواکانو غصب کړي دي، بس یوازېارګ پاته دی.

یو وزیر چې په موبایل کې یې خپلې معشوقې ته پیغامونه استول، نیکټایي پر خپله لویه خېټه اواره کړه، غاړه یې لوړه کړه او ویې ویل: مګر موږ په تېرو دوولسو کالو کې ډېرې لاسته راوړنې هم لرو. ولسمشر یې خبره پرېکړه او په خندا یې وویل: بس پوه شوم، ستا لاس ته راوړنه خو دا ده چې ټوله ورځ نجونو ته پیغامونه استوې.

د سترې محکمې رئیس وویل: نو چاره څه ده؟

ولسمشر: یاره انډیواله دا نظام نور نه جوړېږي، لکه زړه غړکه چې یو ځای یې ورګنډې ګورې چې بل ځای یې څیرې دی، زما خو داسې خوښه ده چې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې غوړکه رانیسو، خو له امریکایانو څخه یې نه رانیسو، ځکه چې د (بُن) غوړکه موږ او تاسې ټولو ولیده چې څنګه وه؟
د انتخاباتو د کمېسیون رئیس: آیا خوښه مو نه ده چې دا کار نوي حکومت ته پرېږدئ؟ ولسمشر: وایي چې څنګه ځنګل هغسې یې کربوړی، نوی حکومت به هم د همدې ناولو کمیشنرانو د فساد محصول وي، یو به په موبایل کې د چینجي ګېم کوي او بل به له نجونو سره په چټ لګیا وي.
د ولسي جرګې مشر: که تاسې امنیتي سند لاسلیک کړئ، نو ډېرې ستونزې به حل شي. ولسمشر: د امنیتي سند په لاسلیک کولو سره سوله نه راځي، باید یوه نوې لاره ولټوو.
د بهرنیو چارو وزیر د خپل کمیس تنۍ خلاصې کړې: نور به خدای خیر کړي، تاسې ژر دا امنیتي تړون لاسلیک کړئ چې زه خپلو خارجي سفرونو ته ورخلاص شم، پوره درې ورځې کیږي چې دغه نژدې تاجکستان ته هم نه یم تللی، ډېر مې زړه تنګ دی.
ولسمشر: زه دا تړون ګر سره نه لاسلیک کوم. امریکایان له لومړۍ ورځې راهیسې زما سره صادق نه ول، زه اصلاً د دوی له لاسه دې ځای ته راورسېدم چې اوس نه په ملت کې ځای لرم او نه دوی باور راباندې کوي، تېره شپه مې دومره چورت خراب و چې د (پولاد علمدار) ډرامه مې هم و نه لیدله.
یو سلا کار وزیر چې پلن سنت او خړیته پزه یې درلوده ولاړ شو، د رکوع په ډول پر ملا کړوپ شو او په ټیټ اواز یې وویل: جناب رئیس صاحب! ستاسې فیصله څه ده؟ ولسمشر په صاف اواز وویل: دا چې امریکایان مې په مرموز ډول وژني،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ښه به دا وي چې ملت ته خو هم لږ خدمت وکړم او د عزت مرګ ولرم، د عزت مرګ دا دی چې همدا اوس ستاسې په مخ کې ځان وژنم.
په مجلس کې شور جوړ شو او هرې خواته چيغې پورته شوې، د بهرنيو چارو وزير ولاړ شو او په ژړا يې وويل: ای زموږ ګرانه رهبره! ای زموږ ملي مشره! د خدای لپاره دا کار مه کوه!
ولسمشر: کښېنه منافقه! تاسې ټول ناځوانه ياست، زه مو د امنيتي ترون په برخه کې يوازې پرېښودم. په تالار کې ناست خلک ټول ودرېدل او چيغې يې کړې: د خدای پر پار دا کار مه کوه! خير دی دا کار مه کوه...
سټيج ته نژدې يو نری او کمزوری اواز واورېدل شو، ولسمشر وويل: چوپ شئ! يو بوډا په ژړغوني اواز وويل: دا کار مه کوه، ما خوب ليدلی دی چې امرياکان ستا شرطونه مني او ستا د خوښې کانديد واک ته رسوي.
ولسمشر: په يوه شرط ځان نه وژنم چې تاسې ټول به هر يو پر خپل جرم اعتراف کوئ. په مجلس کې چوپه چوپتيا خپره شوه، هيچا هم څه و نه ويل.
ولسمشر: ښه نو تاسې يو هم پر خپله ګناه اعتراف نه کوئ ها؟ زه همدا اوس ستاسې په مخ کې ځان وژنم. ولسمشر تر خپلې چپنې لاندې لاس ننه ايست. له دې سره سم په مجلس کې شور او زوږ جوړ شو: اې د خدای پر پار مه کوه! دا څه کوې؟ لمن درته غوړوو دا کار مه کوه!
د ولسمشر يو غوړه مال سلاکار وزير چې د غونډې په لومړۍ ليکه کې ناست او د پټلانه کمربند يې ټينګاوه، له ډاره ولاړ شو او پټلون يې تر نيمايي پورې لاندې وښويېد، تور مخ يې لکه بانجڼ په تور رنګ کې شين واوښت: ای زموږ ګرانه بابا! ته چې ځان وژنې موږ چا ته پرېږدې؟ که ته مړ شې، موږ ټول به يتيمان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر: بېغمه اوسه تاسې ټول راسره بیا یم، زه ځانمرگی برید کوم او تاسې ټول مفسدین به یو ځای راسره ووژل شئ. له دې خبرې سره سم یې ستېج وډباوه او په جگ اواز یې وویل: ما ته وگورئ! په دې چپنه کې مې شل کیلو گرامه باروت ځای پر ځای کړي او همدا اوس یې چووم. موږ او تاسې یو ځای د بُن د فیصلې له مخې افغانستان ته راغلي وو او دا دی زما د فیصلې له مخې بېرته له افغانستان څخه ځو، خو اروپا او امریکا ته نه، بلکې د خدای پاک حضور ته ورځو.

په دې وخت کې د ولسمشر د مرستیال سا بنده شوه، پزه یې لکه د فیل مرغ شونډک نوره هم وپړسېده، شا و خوا یې وکتل او ورو د دروازې خواته روان شو، خو ولسمشر ناره کړه: ودرېږه چېرې ځې؟ د ولسمشر د مرستیال په بنده بنده ژبه وویل: صاحب تشناب، تشناب؛ ولسمشر: دروازه مې تړلې ده، هېڅوک هم د باندې نه شي تلای.

د یوه قاضي رنگ لکه کورکمن ژېړ واوښت، لویه خېټه یې څو واره ژر، ژر پورته کښته شوه، سوکه یې خپل بوټونه او کورتۍ وایستل او د کړکۍ خوا ته روان شو، په دې وخت کې یې د اوبو بوتل له لاسه ولوېد، د ولسمشر ورته پام شو: قاضي صاحب څه کوې؟ غواړې د کړکۍ له لارې وتښتې؟ بېغمه اوسه! ټولې کړکۍ مې بندې کړې دي.

قاضي پزه کش کړه او کرار یې وویل: ما ویل دا کړکۍ به خلاصه کړم، په تالار کې یو قسم بد بوی دی.

ولسمشر: ددې فساد بدبویي پخوا لا ټوله دنیا پر سر اخیستې وه، خو ستا پزې ته یې اوس بوی درغی ها؟ نه وینې چې جنرال صاحب د خپل پتلانه پایڅې داسې کلکې تړلې دي لکه بزکشي چې کوي، بدبخته تا به هم دغسې یو (ساونډپروف)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون پیدا کړی وای. ولسمشر چپنې ته لاس کړ، له ګرېوان څخه یې د ځانمرګي واسکټ بټن راوایست چې سره اشاره یې بله او مړه کېده.
په دې وخت کې د موبایل ټینګ وپینګ واورېدل شو، ولسمشر په قهر وویل: وکیل صاحب څه کوې؟ کوم سفارت ته زنګ وهې؟ بېځایه زحمت مه باسه، موبایلونه مو کار نه کوي، تاسې به ټول زما سره وژل کیږئ، خو په یوه شرط مو دباندې پرېږدم چې پر خپله ګناه اعتراف وکړئ، ښه څوک تیار دی؟
د ولسمشر مرستیال په بنده بنده ژبه وویل: صاحب زه یو ملیارډ ډالره لرم، څو وسله والې ډلې او شخصي زندانونه لرم، یو ډېر خروړی او جنګي سپی لرم، یو چا له کشمیره په تحفه کې رالېږلی دی، ډېر غښتلی سپی دی، یو لک ډالره بیه لري.
ولسمشر په ترخه خندا وویل: ستا په کیسو خبر یم، خو بیا هم ښه شو چې تا په خپله خوله اقرار وکړ.
د ولسمشرۍ یو کاندید چې پلاستیکي غاښونه یې په خوله کې سمول، په کنډوله خوله او ګنګوړه ژبه وویل: صاحب زه اوس هم بهرنی تابعیت لرم، خو په رشوت مې ځان خلاص کړ.
ولسمشر: بې ادبه ولې ناست یې، په ولاړې خبرې وکړه! وایي تر اوسه استاد شوی نه یې بیا نېچې غلا کوې؟
کاندید: صاحب ستا قربان شم، نه شم ولاړېدای، پرتوګاښ مې تښتېدلی دی.
ولسمشر: ښه پرتوګاښ دې تښتېدلی دی؟ څه خیر په ناستې خبرې وکړه!
کاندید: یوه کاندید د رایو ورکولو یو لک کارډونه په موټر کې اچولي ول چې د انتخاباتو کمېسیون ته یې یوسي، کله چې زه خبر شوم، نو لاره مې ورته ونیوله او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کارډونه مې ځنې غلا کړل، که رښتیا ووایم، نو ما پخوا په مسجد کې څپلۍ غلا کولې، بیا یو چا په یوناما کې مقرر کړم، هلته مې انګلیسي زده کړه، بیا مې یو خصوصي شرکت جوړ کړ، یوه ورځ یوه خارجي راته وویل چې ځان ولسمشرۍ ته کاندید کړه، پیسې یې موږ درکوو، یو میلیون ډالر یې مخکې راکړل.

ولسمشر: رښتیا هم که د لمانځه پر مهال څپلیو ته ګورو، نو لمونځ مو فاسدیږي، نو ښه به دا وي چې غل د امام پر ځای ودروو، تر سترګو به مو لاندې وي او څپلۍ به نه شي غلا کولای.

یو سړی چې د تالار په پای کې ناست و، په تلوار وویل: نو تا خو موږ په جماعت مصروفه کړي وو، خو وروښو دې د شا له خوا زموږ څپلۍ غلا کړې.

ولسمشر په قهر وویل: دا څوک و؟ سړي ځان د خلکو تر شا پټ کړ. په دې وخت کې د تالار په پای کې ژړا واورېدل شوه، ولسمشر په ځیر ورته وکتل: وزیر صاحب څه خبره ده؟

وزیر په داسې حال کې چې له غاړې څخه یې نیکټایي خلاصوله داسې وویل: صاحب زما عمر پنځه ویشت کاله دی، خو جعلي تذکره مې جوړه کړې ده، د یوه مړه شوي ډاکتر تحصیلي اسناد مې خپل په نوم کړي دي، زه اصلاً یو پنچرمېن وم، خو وروسته په یوه سفارت کې مقرر شوم، هلته مې انګلیسي زده کړه، بیا مې یوه امنیتي کمپنۍ جوړه کړه، په هغه کې مې شل میلیونه ډالره غلا کړل، کله چې تاسې د اعتماد رایې اخیستلو لپاره پارلمان ته استولم، نو یو میلیون ډالر مې د پارلمان وکیلانو ته رشوت ورکړ، بل دا چې سنت شوی هم نه یم.

ولسمشر څټ وګراوه او کرار یې وویل: دا نو زما د دفتر د رئیس ګناه ده چې خلک سم نه ګوري او ماته یې اسناد رالېږي، د عامې روغتیا وزیر هم ملامت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دومره لوی تخنیکي مشکل ته یې پام نه دی کړی، ما به هغه جراح ډاکټر ته د سرو زرو مډال ورکړی وای چې زما وزیر یې سنت کړی وای، زه خو تل د اصلاحاتو طرفدار یم، البته د هر ځای اصلاح چې وي، که تر نامه کښته او که پورته اصلاح وي.

د تالار په دوهمه لیکه کې د والي صاحب تر خولې یوه لویه چیغه ووته: زه اعتراف کوم چې د ولایت ټولې چارې مې د (پي، آر، ټي)، امریکایانو او ګاونډیو هېوادونو په خوښه سنبال کړي دي، له طالبانو سره هم پټې اړیکې لرم، د هغوی په نوم مې لس مکتبونه او پنځه شفاخانې سوځولي دي، پنځوس بمونه مې چوولي چې دوه سوه بې ګناه خلک پکې وژل شوي دي، پردې سربېره مې شل پلونه هم په بمونو الوزولي دي. دا کارونه مې د دې لپاره کړي چې تاسې اوپراتیفي بودجه راکړئ او بل نو تاسې خو خبر یاست چې زه همجنس بازه هم یم.

ولسمشر: خوله دې بنده کړه رذیله! همجنس باز یې که هره بلا یې، دې خواته ودرېږه!

قاضي صاحب ولاړ شو، پښې یې وربېږدېدلې او پر ځمکه ولوېد، په پروتي یې په ژړا وویل: زه له قاچاق کوونکو سره ښه پخه انډیوالي لرم، په شیرپور کې دوه کورونه او لس ملیونه ډالره لرم او بل نو ته خو خبر یې چې چرس هم څکوم، یو ځل خو ما او تا دواړو... ولسمشر یې خبره پرې کوي: چوپ شه احمقه!

د پارلمان یو وکیل چې کمیس یې ایستلی و، خولې پر راماتې وې، د معدني اوبو بوتل یې په لاس کې او پر خپله پړسېدلې خېټه یې اوبه تویولې، خپله لنډه او پنډه غاړه اوږده کړه او په تکلیف یې وویل: قسم په خدای که ماته خپلې مېرمنې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

رایه راکړې وي، په درغلیو پارلمان ته راغلی یم، پیسې سفارتونو راکړې دي، اوس لس ملیونه ډالره لرم، په دوبۍ کې هم پنځه کورونه لرم. بل دا چې تر اوسه پورې یوازې ته خبر یې چې زه نرښځی یم، خو اوس باید ملت هم خبر شي.

ولسمشر: نرښځی خو ګناه نه ده، ما ډېره هڅه وکړه چې یو نرښځی پیدا کړم او ستره محکمه په لاس ورکړم، ښځو به تل انتقاد کاوه چې هم د دولت رئیس او هم یې د درو ګونو قواوو رئیسان نارینه دي. ما فکر وکړ چې د دولت قوه نارینه، دوهمه ښځې او دریمه قوه نرښځي ته وسپارم، خو چا نه راسره منله، بل دا چې ما غوښتل د ولسمشرۍ لپاره د یوه نرښځي کاندید ملاتړ وکړم، خو امریکایانو اجازه را نه کړه.

د تالار له کونج څخه یو رېږدېدلی اواز واورېدل شو: رئیس صاحب د خدای لپاره پر ما رحم وکړه! د تالار په کونج کې یو سړی څرګند شو چې د چاودنې له ډاره یې باطلدانۍ په سر اغوستې وه، څرنګه چې د سړي سر رېږدېده، نو له حلبي باطلدانۍ څخه کړپهارۍ پورته کېده.

ولسمشر: هلکه کوم یو یې؟ بس بس و مې پېژندلې، ته خو هغه د (...) ګوند رهبر یې، ښه وایه!

د سیاسي ګوند رهبر: صاحب ما په امریکا کې سپې پرېولل، له امریکایانو سره یو ځای افغانستان ته راغلم او د ماین پاکۍ سپیانو ته به مې خواړه تیارول، بیا یوه امریکایي جنرال په کابل کې د امریکا سفارت ته بوتلم، سفیر راته وویل چې یو سیاسي ګوند جوړ کړه، موږ به مرسته درسره وکړو. هغه و چې ما هم ګوند جوړ کړ، سفارت چې به څه راته ویل ما به هغسې کول. بل نو ته خو خبر یې چې زما عمر کم دی، تر اوسه پورې بلوغ ته نه یم رسېدلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر: يوازې ته نه يې، د افغانستان اکثره سياستوال نابالغه دي، که دوی بلوغ ته رسېدلي وای، نو اوس به افغانستان په داسې بد حال کې نه وای.
په دې وخت کې د تالار په يوه کونج کې چکچکې واورېدل شوې، ټول حيران شول چې په دې وخت کې څوک چکچکې کوي؟ ګوري چې يو سړی تر چوکۍ لاندې پروت دی، خو سر يې را ايستلی دی. ولسمشر چيغه کړه: ښه ته د فساد رئيس يې؟ ښه رئيس صاحب راته ووايه تا څه ناروا کړې ده؟
له اداري فساد سره د مبارزې د کميسيون رئيس: صاحب ما د مفسدينو اتحاديه جوړه کړې ده، د دولت په درې ګونو قواوو کې چې هر څومره مفسدين دي هغوی مې سره جوړ کړي دي. زه اوس اته سوه مليونه ډالره لرم، ستاسې ونډه مې هم په کابل بانک کې هغه حساب ته در استولې ده چې تاسې راته ويلي و.
ولسمشر: بس، بس! کابل بانک پسې پرېږده.
په دې وخت کې د ولسمشر يو چا ته پام شو او ناره يې کړه: دا کوم يو دی چې تر چوکۍ لاندې پټ دی او پښې يې راوتلې دي، هلکه کوم يو يې راووځه! چوکۍ پورته شوه او يو لوی مخی سړی راپورته شو: صاحب زه د انتخاباتو د کميسيون رئيس يم، ما د ولسمشرۍ لپاره ټول هغه کانديدان له لېسته وايستل چې تا راته ويلي ول، مثلاً: ...
ولسمشر يې خبره پرې کړه: اوف بس ده نوره حوصله نه لرم، زه خپله فيصله کوم: آی زما کړېدليه او بېچاره ملته! هغه مکروبونه چې امريکايانو او د هغوی انډيوالانو د بُن د پرېکړې له مخې افغانستان ته را استولي او ستاسې هر اندام يې په درد اخته کړی و، ما هغه مکروبونه بېرته راغونډ کړل او تاسې يې په دې تالار

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې وینئ. دا دی زه نن خپل فرض ادا کوم او دا مکروبونه له منځه وړم. دا دی زه همدا اوس ځانمرګی برید کوم: الله اکبر.

****

د ټیلویزیون پر پرده سره لمبه ښکاره شوه او وروسته تیاره راغله. څو شیبې وروسته ویاند د ټلویزیون پر پرده راښکاره شو او ویې ویل: ګرانو لیدونکو! د افغانستان ولسمشر په ارګ کې ځانمرګی برید وکړ او ورسره د غونډې ټول ګډونوال ووژل شول، د خبر نور جزیات به وروسته درته وړاندې کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلو مشر ولې حج ته تللی دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

جبار موبایل بندکړ او بیا یې د خپل ملګري سردار پر اوږه لاس کښېښود، ببرې وروځې یې لکه د تږي خره راوځړېدې: یاره سرداره خدای خبر چې دا دي هغه هلک وي چې حاجي صاحب موږ ته راښوولی و، ځکه چې زه د صراف اواز پېژنم او د صراف زوی مې هم لیدلی دی، د صراف د زوی پر ځای مو بل څوک راوستلی دی.

سردار ژبه تر غاښو لاندې کړه، یوه شیبه چورت یووړ او بیا یې سر راپورته کړ: رښتیا هم چې بل څوک مو راوستلی دی، خو څه وکړو؟ حاجي صاحب ته هم نه شو ویلای چې د یوه سړي پر ځای دې بل سړی راوستلی دی، هغه به وایي چې ولې مو پام نه کاوه او که هلک بیرته خوشي کوو مصرف مو شوی دی.

جبار ځټ وګراوه او بیا یې د کوټې خیرن چت ته وکتل: رښتیا هم چې مصرف مو شوی دی، پولیسو ته مو څومره پیسې ورکړې، د کندهار له ښاره بیا تر چمن پورې مو د موټر کرایه ورکړه، که هلک خوشي کړو حاجي صاحب ته څه ووایو چې دا پیسې مو په څه شي مصرف کړې؟ حاجي صاحب خو درمعلوم دی چې که یو وار درد ورغی، نو مرګ خو څه کوې چې حلال به مو کړي او مړي به مو کارګانو ته ورواچوي.

د سردار په تندي کې ګونځې وغځېدې او د موبایل پر ښیښه یې ګوتې تېرې کړې: د هلک پلار ته خو مو مخکې لا خبر ورکړی دی چې پیسې برابرې کړي، اوس به پوښتنه ځنې وکړو چې پیسې یې برابرې کړې که نه، څنګه دې خوښه ده؟ د جبار پنډې شونډې وښورېدې او په مات زړه یې وویل: ته خو زنګ ور ووهه چې څه وایي؟ سردار موبایل راپورته کړ او د احمد د پلار نمره یې ووهله:

- بلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- څنګه شو پیسې مو برابرې کړې؟
- د مېرمنې سره زر مې خرڅ کړل، له ورونو څخه مې هم پیسې پور کړې، خو ټولې لس لکه کالدارې شوې، قسم په خدای که بله یوه روپۍ هم لرم
- نو په دې خو کار نه کېږي
- د خدای پار دی څه وکړم له ځانه خو پیسې نه شم جوړولای؟
- نو بیا یوه میاشت صبر وکړه چې زموږ مشر راشي
- ستاسې مشر چېرې دی؟
- زموږ مشر حج ته تللی دی، بیا به هم زه خبرې ورسره وکړم او بیا به تاته زنګ درووهم.

سردار لا تیلیفون نه و بند کړی چې د احمد د پلار دا خبره یې په ټیټ اواز کې واورېده: عجیبه ده! د غلو مشر هم حج ته تللی دی؟

سردار تندی تریو کړ او جبار ته یې مخ ورواړاوه: دې خلکو خو پر موږ بیخي د سرو کفارو ګومان کړی دی، وایي د غلو مشر هم حج ته تللی دی؟ خبر نه دي چې حاجي صاحب هر کال حج ته ځي. موږ چې دلته په کال کې څومره پیسې ګټو حاجي صاحب یې په یوه میاشت کې هلته ګټي. دا ټول د خدای د کعبې برکت دی، که نه نو موږ دلته هره ورځ غلاوي کوو، ولې دومره ډېرې پیسې نه شو ګټلای؟

جبار یې په خوله کي ورولوېد: یاره سرداره چې زه او ته هم حج ته ولاړ نه شو په دې یوه لک او دوه لکه مو ګوزاره نه کېږي. جبار تندی تریو کړ او په بې صبرۍ یې ورغبرګه کړه: خیر ته اوس د حج خبرې پرېږده، حاجي صاحب ته زنګ ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وواهه چې له هلک سره څه وکړو؟ سردار هم د تایید په ډول سر وښوراوه او د خپل مشر نمره یې ووهله:

- بلې!
- سلام علیکم
- وعلیکم السلام
- حاجي صاحب زه سردار خبرې کوم
- سرداره څنګه یې جوړ یې؟
- هو شکر جوړ یم، تاسې څنګه یاست حج په خیر تېرېږي؟
- هو بیخي په خیر تېرېږي، همدا اوس په عرفات کې ولاړ یم، د ټولو اسلامي ملکو حاجیان په عرفات کې راټول شویدي او خدای ته زارۍ کوي.
- بس خدای مو عبادتونه قبول کړه
- تاسې خپل کارونه څنګه کړل؟ هغه د صراف د زوی کار څنګه شو؟
- حاجي صاحب هغه د صراف زوی نه دی، د یوه غریب خیاط زوی دی
- غریب مریب یې پرېږده، دا وواېه چې څومره پیسې ورکولای شي؟
- پلار یې وایي چې لس لکه کالدارې درکولای شم
- خیر دی دغه لس لکه کالدارې څنې واخلئ، دلته څو میلیونه حاجیان پر عرفات ولاړ دي، د خدای عبادت کوي او بل نو خوشاله هم دي، ځکه چې سبا اختر دی
- رښتیا هم چې سبا اختر دی، موږ هم دلته خوشاله یو چې سبا اختر دی
- بده خبره ده چې پر موږ اختر وي او د خیاط کورنۍ په ویر لړلې وي، بس همدا لس لکه کالدارې څنې واخلئ او هلک خوشي کړئ، موږ ته به یې خدای په اخرت کې عوض راکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غيرت څنګه د جراحي

عملياتو په وسيله ايستل کيږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکا متحده ایالتونه، پاکستان او ایران دولتونه غواړي د افغانستان د ټولو هغو ناروغانو وړیا درملنه وکړي چې د ینې تریخی (صفرا کڅوړه) کې ډبرې ولري.
دا خبره نن په کابل کې د امریکا، ایران او پاکستان د عامې روغتیا وزیرانو په یوه ګډه خبري غونډه کې وکړه.
د امریکا د متحده ایالتونو د عامې روغتیا وزیر تور ماما وویل: که څه هم دا په افغانستان کې یوه جدي او ډېره خطرناکه ناروغي نه ده، خو د دوی ملي ګټې ورپورې تړلي دي. تور ماما زیاته کړه: دوی تر دې مخکې هم د افغانستان یو شمېر لوړپوړي چارواکي، سیاسي ګوندونو مشران او پارلماني وکیلانو له ینې (جیګر) څخه تریخي ایستلي دي.
ښاغلی تور ماما وایي کله چې موږ په افغانستان کې د دولت له خوا د ملکي تلفاتو په اړه له جدي غبرګون سره مخامخ نه شولو، نو راته ثابته شوه چې زموږ دې کار ښه نتیجه ورکړې او غواړو دغه پروګرام نور هم پراخ کړو.
د ایران د عامې روغتیا وزیر جمرود جنجالي نژاد وویل چې دا کار د خپلو ملي ګټو پر بنسټ کوي. ده زیاته کړه چې موږ تر دې مخکې هم له یو شمېر لوړپوړو دولتي چارواکو، په تېره بیا فرهنګي، تعلیمي او سیاسي شخصیتونو له ینې څخه تریخي ایستلي چې خورا ښه نتیجه یې ورکړې ده.
جنجالي نژاد وویل چې دوی ته هغه مهال خپل پروګرام بریالی او ګټور ثابت شو چې کله یې په خپله خاوره کې د افغان دولت د تېلو ټانکرونه ودرول. په دې کار سره که څه هم عام افغانان ډېر په قهر شول، خو افغان دولت بیا هم داسې غبرګون و نه ښود چې زموږ دریځ او ګټو ته دې جدي ګواښ وبلل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاکستان د عامې روغتيا وزير غلام ګل خان وويل: دا کار زموږ لپاره حياتي ارزښت لري، موږ په دې کار کې تر هر چا ډېره تجربه لرو، هغه مهال چې روسانو پر افغانستان پوځي يرغل وکړ، موږ د افغانستان له يو شمېر سياسي رهبرانو، جهادي قوماندانانو او قومي مشرانو له ينې څخه تريخي و ايستل، موږ هغه مهال پوه شولو چې کار مو ښه نتيجه ورکړې ده.

تر دې خبري غونډې يو ساعت وروسته د افغانستان د عامې روغتيا وزارت وياند وويل چې افغان دولت د امريکا، ايران او پاکستان دغه ډول مرستې ستايي او د يو شمېر لوړپوړو دولتي چارواکو، پارلماني وکيلانو، قومي سپين ږيرو، سياسي ګوندونو او مدني فعالانو د مشرانو يو لست يې مخکې لا چمتو کړی چې ډېر ژر به دغه خلک يادو شويو هيوادونو ته د درملنې لپاره واستول شي.

يو شمېر سياسي کارپوهان وايي چې امريکا غواړي په افغانستان کې د تل لپاره خپلې نظامي اډې جوړې کړي، ايران بيا غواړي چې د افغانستان په لويديځو ولايتونو کې د اوبو د دريو بندونو د جوړېدو مخه ونيسي.

دغه ډول د پاکستان حکومت غواړي افغان دولت د ډيورنډ کرښه په رسميت وپېژني چې ددې کار لپاره يې له څو کالو راهيسې د افغانستان پر پوله راکټي بريدونه پيل کړي دي.

که امريکا، ايران او پاکستان دغه پلان عملي کړي، نو په نتيجه کې به يې افغان دولت پر ينه تريخی و نه لري، بيا چې ياد شوي دولتونه په افغانستان کې هر څه غواړي ځوک به يې مخه نه نيسي.

روغتيايي کارپوه ډاکټر شين فوالذي په دې باور دی چې له کومې ورځې راهيسې چې افغانستان ته د نړيوالې ټولنې د مرستو بهير را مات شوی، نو په ينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د ډېرو ناروغي هم ورسره ډېره شوې ده. څه موده مخکې يوې تحقيقاتي ادارې اعلان وکړ چې د انسان په وجود کې يې د (غيرت) په نوم جين (Gene) کشف کړی او وايي چې دا جين د انسان د ينې په تريخي کې وي.
جينيتيکي اثرات هغه جسمي او ذهني جوړښتونه دي چې له مور او پلار څخه اولادونو ته انتقالېږي او ارثي خويونه بلل کېږي. طبي ډاکټران وايي که له سياسي مشرانو څخه د ينې تريخی وايستل شي، نو غيرت به يې هم ورسره ختم شي، بيا چې وطن هر چا اشغال کړ، دوی به يې بده نه ګڼي او له پردیو سره به د وطن او ملت په اړه هر ډول سياسي معاملې ته غاړه ږدي.
د يادونې وړ ده چې د افغانانو په فولکلوريکه عقيده کې هم پر ينه تريخی نه درلودل د بې غيرتۍ مانا لري. دا فولکوريکه عقيده له پخوا څخه پاته ده او ټول افغانان يې بد شګون بولي، خو سياستوال اوس ورسره عادي شوي او چندان حساسيت نه ورسره لري.
څه موده وړاندې د سترګو د يوې ناروغۍ په اړه هم يو طبي راپور خپور شو چې په افغانستان کې مخ پر ډېرېدو ده. دا ناروغي په څو سياستوالو کې پېژندل شوې وه، په دې ناروغۍ يوازې د دولت لوړ پوړي چارواکي اخته کېږي او نښې نښانې يې دا دي چې پر سترګو يې ډالري پردې غوړېږي او بيا د ملت هيڅ ډول ستونزې او ناخوالي نه ويني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې څنګه لیونۍ شوه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ورا د زوم په کور راننوته، نو له دایرو سره یې دا بدله ویله:
خور چیلم مو د چیني دی
د خدای سپین رشتیا به وایو
زوم تر ناوي فېشني دی.
د شپې ناوخته چې د آئینه مصف وخت راورسېد او زوم د ناوي تر څنګ پر تخت کښېناست، نو د عادت خلاف د ناوي پر ځای د ښځو سترګې په زوم کې ښخې پاته شوې، نجوني خو څه کوې چې د مېړوښو ښځو هم اوړه ورته تمام شول، یو کړکچو او زوږ جوړ شو.
د زوم په اړه د نجونو، مېړوښو او سپین سرو ښځو تبصرو خونه پر سر واخیسته. یوې پخې ښځې پر شونډو ژبه تېره کړه او څنګ ته ناستې سپین سرې ته یې کرار وویل: یووو خورې دا څنګه سور او سپین نازک ځوان دی، سړی ګرسره نه وایي چې دا دي هلک وي، دا خو داسې ښکاري لکه نجلۍ چې وي.
په دې وخت کې د زوم مور دا خبره واورېده او په لوړ اواز یې وویل: بي بي جانې ماشاالله ورسره وایه، زما زوی را نظر نه کړې. په دې وخت کې یوه نجلۍ په داسې حال کې چې سترګې یې په زوم کې هیښې پاته وې د خپلې خورلڼې پر غوږ خوله ور کښېښووله او کرار یې ورته وویل: ته ورته وګوره څنګه ګڼ او طلایي وېښتان لري، دا زوم خو تر ناوي ډېر ښایسته دی.
خورلڼې یې د سر په ښوررولو سره خبره تائید کړه او ویې ویل: هو رشتیا هم چې ډېر ښایسته دی، ته یې سترګو ته وګوره، څنګه ښایستې شنې سترګې لري، لکه خارجي هلک چې وي.
یوه بوډۍ چې ښځو (ببو خاله) بلله او تل به یې سپینې خبرې کولې شونډه بوڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه او ځنګ ته ناستې سپین سرې (مورا خاله) ته یې کرار وویل: ته ورته وګوره د خلکو داسې ښه بختونه دي، موږ څه بلا وهلي یو چې نه مو خپله ښه بخت پیدا کړ او نه مو د لوښو دغسې یو ښایسته هلک په نصیب شو، متل دی وایي: ((نه مو وکړې برېوکۍ، نه مو شکې کړې لکۍ)).

له دې خبرې سره سم مورا خاله یو وار د ناوي خوا ته وکتله او بیا یې په بخیلۍ وویل: رشتیا هم چې ښه انګور چغال خوري. په دې وخت کې د زوم مور د سپیلنیو له نیکلي غوري سره خونې ته راننوته. لومړی یې د سپیلنیو غوري د خپل زوی او بیا د ناوي مخ ته وګرځاوه.

په دې وخت کې د ناوي شونډک لکه د فیل مرغ راوځړېد او وار په وار له قهره سره او شنه اوښته، اخیر یې خپلې خورته وویل: دا څنګه ناسیاله خلک دي، نور خلک ناوي ته ګوري، خو دوی د نادیده اولادونه د زوم په صفتونو نه مړیږي، خپل د کور سړی یې دی او دوی داسې په ځیر ځیر ورته ګوري لکه اوس تازه چې یې ولید، خور یې د توبې په ډول لاس یو وار پر پزه او بیا پر غوږو تېر کړ: بس خورې سړی به څه ووایي، شرم کله کړې ده.

په دې وخت کې ناوې ناځاپه ولاړه شوه، خو مور او مشرې خور یې ژر د شال تر پلو ونیوله، ویل څه کوې؟ ناوي څه و نه ویل او بیرته کښېناسته، له دې سره سم د ټولو ښځو ناوي ته پام شو، ناوي ته دومره درد ورغلی چې نژدې ده شال وغورځوي او کوڅې ته منډه کړي.

ملا اذان مهال نابېره د ناوي له خونې ځخه چیغې راووتې: ((بې شرمه ته څوک یې چې زما خونې ته راغلې ها؟ مورې! لالا! هلئ راشئ زما خونې ته پردی هلک راغلی دی، هلئ ژر راشئ! دا هلک څوک دی؟)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې د ناوي مور، خوابنې، اينگې گاني او د زوم خوينديې په وارخطايي او منډه د ناوي خونې ته ورغلې، ويل څه خبره ده؟ ناوي په بنده بنده ژبه وويل: ((يو ساعت دمخه (دی) تشناب ته ننووت، نه پوهېږم چې څه شو او چېرې ولاړ، خو څه وخت وروسته دغه هلک د تشناب له لارې خونې ته راغی.

له دې خبرې سره سم ناوي په زوره زوره ژړا پيل کړه، خو خوابنې يې سر په غېږ کې ونيو او په مهربانه لهجه يې ورته وويل: لورې قربان دې شم، سترگې دې له خوبه دي، د شپې کار دی، سم به دې نه وي ورته پام شوي، بل هلک نشته، دغه ستا مېړه دی، ته ښه ورته وگوره، دغه هلک فريد دی، زما زوی او ستا مېړه.

په دې وخت کې د ناوي مور له خولې لاس واخيست او په زوره يې چيغې کړې: تاسې هم ځانو ته پښتانه واياست؟ تاسې غيرت لرئ؟ تاسې هيڅ نه شرمېږئ؟ د واده په شپه مو يو هلک زما له لور سره يو ځای کړ، اوس مو بيا بل هلک راوست؟ بې شرمي هم خپل حد لري، وايي پک مې ليدلی و، نو نه داسې پک چې د سر ماغزه يې معلومېږي. تاسې پر موږ د دومره ناپوهانو گومان کړی و چې په دې هم نه پوهېږو؟ تاسې ورته وگورئ د دې هلک کوم ځای د فريد دی ها؟ فريد داسې تورمخی و؟ د فريد څنگه ښه گڼ طلايي وېښتان ول، تاسې ده ته وگورئ! دا خو تر څټه پورې په سر پک دی، د فريد څنگه ښايستې شنې سترگې وې، خو د ده سترگې لکه د پيشي تکې ژېړې دي.

فريد مړې سترگې ولاړ و او هيڅ يې نه ويل، لکه پوليسو چې لس منه ترياک ورسره نيولي او اوس يې خبريالانو ته ورښکاره کوي يا هغه د چا خبره لکه پر لندو چې يې نيولی وي.

ناوي مخ په شال پټ کړی او د خونې په کونج کې ولاړه او سلگۍ يې وهلې. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوم مور غوښتل چې د خپل زوی سپیناوی وکړي، خو د ناوي مور اجازه ور نه کړه، د زوم پر خوا یې ورمنډه کړه او هغه یې تر ګرېوان کلک ونیو، ویل تورمخې راته ووایه، ته څوک یې ها؟ فرید څه شو؟ شیطانه ژر راته ووایه تاسې څه نقشه درلوده؟

فرید لومړی خپلې مور ته وکتل او بیا یې په بنده بنده ژبه وویل: زه رشتیا وایم، قسم په خدای که بله هیڅ خبره وي، زه فرید یم، هغه فرید چې تاسې یې عکس لیدلی و او پر آئینه مصحف مو هم ولیدم.

په دې وخت کې د ناوي خور له بکس څخه د فرید عکس راوایست، ویل دا دی د فرید عکس، ستاسې دې په خدای قسم وي چې رشتیا دا فرید دی؟ تاسې اول عکس او بیا دې تورمخي ته وګورئ! د ناوي مور چې عکس ته وکتل، نو لکه د سپي پر لکۍ چې پښه ورکښېږدې نور هم درد ورغی، په زوره یې چیغې کړې، ویل تورمخې ژر راته ووایه، دا عکس د چا دی؟

- زما دی

-ته خو خپله ناپوه او شین خر یې، لکه چې پر مورږ دې هم د ناپوهانو ګومان کړی دی، ستا او د دې عکس تر منځ دومره فرق دی لکه ځمکه او اسمان، رشتیا راته ووایه څه خبره ده؟

-قسم په خدای که درواغ درته وایم، دغه عکس زما دی، خو ...

-خو څه شی؟

-دا عکس مې په فوټو شاپ کې جوړ کړی و

-څه شی! فوټوشاپ؟ فوټوشاپ یې بیا څه بلا ده؟ شاپ خو مورږ د قبضیت پر وخت کوچنیانو ته ورکوو.

په دې وخت کې د ناوي ځوانکی ورور هم راورسېد او د مور په خوله کې ور ولوېد، ویل فوټوشاپ د کمپیوټر یو پروګرام دی چې عکسونه ډېر ښایسته پکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړېږي، بيخي له هلک څخه نجلۍ جوړوي.

په دې وخت کې د ناوي مور غاښونه سره وچيچل او زوم ته يې وويل: ښه دا خو به درسره ومنم چې د عکس پر وخت يې تا ته (شاپ) درکړی و، قبضيت دي مات شوی او ښايسته معلومېدې، اوس دا راته ووايه چې د آئينه مصحف پر وخت دې په ځان څه جادو کړی و چې داسې ښايسته ايسېدې ها؟

زوم په بنده بنده ژبه وويل: هغه مې سينګار کړی و؟ د ناوي مور په خوله کې ورولوېده: څه شی! سينګار؟ هلکان هم سينګار کوي؟ داسې سينګار چې تر ناويانو هم ښايسته ښکاره شي؟ درواغجنه درواغ مه راته وايه، سمه خبره وکړه. که سينګار دي کړی وای، نو په دې يوه شپه څه بلا ووهلې چې تور دېب (ديو) درڅخه جوړ شو؟ تا په هينداره کې يو وار ځان ته کتلي دي که نه؟ بيخي سړی درڅخه وېرېږي.

فريد په داسې حال کې چې کښته يې کتل په ټيټ اواز وويل: زه تشناب ته ولاړم او ولمبېدم، هغه و چې له لمبېدو سره سم مې سينګار پاک شو، کله چې له تشناب څخه راووتم، نو ناوي نه پېژندلم، دې چې ويل دا بل هلک دی.

په دې وخت کې ناوي له سر څخه شال ايسته کړ او په منډه له خونې څخه ووته، له دې سره سم ټولو په يوه خوله نارې کړې: هلئ ناوې لېونۍ شوه، راګرځوئ يې! په دې ډول واده په وير ولړل شو.

کليواله ناوې او پلارګنۍ يې تر دې مهاله نه د فوټوشاپ سافټ وېر پېژانده او نه په دې خبر ول چې اوس په ښارونو کې زوم هم د ناوي په شان سينګار کوي. پخوا به ناوې ماښام شاپېرۍ غوندې ښکلې ښکارېده، خو سبا سهار به روې (شيشکه) ځنې جوړه شوه، خو اوس د جنسيتي مساوات قانون په پام کې نيولو سره زوم ته هم د تقلب او درغليو موقع برابره شوه، ماښام ګلالی شاهزاده غوندې ښکاري، خو سبا سهار تور ديو ځنې جوړ شوی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونکی اوبش

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن په کابل ښار کې یو شمېر مدني فعالانو او سیاسي څېرو د تابعیت تذکرو په اړه احتجاجي مظاهره وکړه. دوی له ځانو سره په لیکلې بڼه د (زه نر او که ښځه یمه؟) شعارونه په لاسونو کې نیولې ول.

د مظاهرې یوې ګډونوالې بوډۍ ښځې چې خلکو د ډېر توروالي له امله (لونګینه) بلله، په زوره چیغه کړه: زه لکه شیدې تکه سپینه یمه، خو دوی په تذکره کې غنم رنګه لیکلې یمه. یوه شین سترګي هلک چې خلکو د شنو سترګو له امله (شینکوړی) باله وویل: زما سترګې شنې دي، خو دوی زما په تذکره کې د سترګو رنګ (میشي) لیکلې دی. میش یاني مېږه، ایا زه د انسان او که د مېږې زوی یم؟ یو بل دنګ ځوان چې خلکو د جګوالي له امله (جګلاښو) باله نارې وهلې چې زه د افغانستان تر ټولو جګ سړی یم، خو د احصائیې میرزایانو په تذکره کې زما ونه میانه لیکلې ده.

یوه ښځه چې خلکو د پنډوالي له امله (شلنډه) بلله او تازه یې په سینګارتون کې خپلې وروځې لکه تار داسې نرۍ کړې وې، په ژېړه غوني اواز وویل: دوی دي خدای په غضب اخته کړي زما وروځې یې پلنې لیکلي دي، تاسې ما ته وګورئ زه څومره ښې نرۍ وروځې لرمه.

د مظاهره چیانو په ډله کې څو تنو بانجني رنګه کالي اغوستي او نارې یې وهلې چې موږ همجنس بازان یو، باید په تذکره کې زموږ هویت هم ولیکل شي. د بانجني رنګه ځوانانو په ډله کې د (استاد تور خان) په نوم یوه ناځوانه سړي خپله تذکره په لاس کې کرځوله او نارې یې وهلې چې زه افغان نه یم، خو دوی زما په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تذکره کې (افغان) لیکلی دی.

یو بل ځوان چې ځیري ځیري کاوبای پتلون یې اغوستی او داسې ښکارېده لکه سپیانو چې داړلی وي، په انګلسي ژبه وویل: زما مور انګرېزه او مورنۍ ژبه مې انګلیسي ده، خو میرزایانو زما په تذکره کې زما مورنۍ ژبه پښتو لیکلې ده.

د (پنډ سردار) په نوم یوه چاغ سړي چې لکه مست اوښ تر خوله ځګونه بادوله خپل ټټر ته اشاره وکړه او په قهر یې وویل: زه په قبیله (خړزی یم)، خو بې سواده میرزایانو زما په تذکره کې (خرزی) لیکلی دی.

ده پر حکومت تور ولګاوه چې د احصائیې مامورین بې سواده او یوازې په یوه ژبه خبرې کولای شي، ده وړاندیز وکړ چې باید د دې ریاست مامورین په پښتو او دري ژبو هم خبرې او هم لیکل وکولای شي، که دې ټکي ته پام و نه شي، نو زما په شان به ډېر د سړي زامن د خره زامن یاني د (خرزي) په نوم ثبت کړل شي.

له بلې خوا د نرښځیانو د اتحادیې مشر (سپینې پانتا) په دې اړه پر خپله فیسبوک پاڼه لیکلي چې د تابعیت په تذکره کې د دریم جنس یاني نرښځي لپاره ځای نشته چې دا کار ښکاره جنسي تبعیض دی، په داسې حال کې چې په افغانستان کې زرګونه داسې افغانان ژوند کوي چې نه نر او نه ښځې دي. سپینې پانتا د نرښځیانو یوه عمده نښه هم یاده کړې او داسې یې لیکلي دي: ((هغه څوک چې هم یې د حکومت مهم پوستونه اشغال کړي او هم په ورته وخت کې د اپوزیشن نارې وهي شترمرغان دي، ځکه چې دا مرغه د بار پر وخت ځان مرغه او الوتلو پر وخت اوښ بولي)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپيني پانتا د دې پوستې په اړه یو چا په کمنټ کې لیکلي چې ته د فیل په غوږ کې ویده یې، بې سواده ته دومره هم نه یې خبر چې اوس اوبښ هم الوزي، که نه الوتلای، نو د افغانستان تاریاک څنګه تر امریکا او اروپا پورې رسېږي، دا اوښان د ایران، ترکمنستان او ازبکستان تر پولې پورې پر پښو ځي او تر هغه وروسته الوزي.

د (ایکس) په نوم یوې تحقیقاتي ادارې په خپل ویب سایټ کې لیکلي چې دوی د پنځه لکه تذکرو معلومات څېړلي او ورته ثابته شوې چې په دې تذکرو کې د ټولو افغاني اتباعو مشخصات یو ډول لیکل شوي دي.

د مدني فعالانو د اعتراض په ځواب کې د مرکزي احصائیې ویاند (کُهنه پیخ خان) ډنډوره راډیو ته وویل: څرنګه چې د افغانستان د اساسي قانون له مخې ټول اتباع برابر حقوق لري، نو په دې اساس مو د ټولو افغانانو په تذکرو کې سترګې میشي، ونه میانه، پوستکی غنم رنګه، وروځې پلنې او جنس نارینه او یا ښځینه لیکلی دی.

کهنه پیخ خان په دې اړه خلک هم په ټمبلۍ ګرم وبلل او زیاته یې کړه چې خلک خپلو اولادونو ته په ماشومتوب کې تذکرې نه ورجوړوي. کله چې د نارینه عمر تر شپېتو کالو واوړي، نو لمسی یې را په شا کړي او زموږ دفتر ته یې راولي، وايي د حج لپاره تذکرې ته اړتیا لرو. د دغسې بوډاګانو سرونه تر ختې پورې رژیدلي، پر ملاکړوپ شوي، د پوستکي رنګونه یې بدل شوي، وروځې یې ببرې شوي او سترګې خو یې بیخي کار نه کوي، سړی نه پوهېږي چې کوم رنګ ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیکي.

بل ځوان بیا خپله اویا کلنه بوډۍ انا را په شا کړې او وايي چې له دې امله تذکره ورته جوړوو چې د علاج لپاره یې هندوستان ته بیایو. دې ډول ښځو خپل د وړیو غوندې سپین ویښتان طلایي رنګ کړي او وروځې یې د ناوي په شان نرۍ جوړې کړي وي، که څه هم په اصل کې به توره توتکۍ غوندې وي، خو دې به په مخ پورې دومره پوډر وهلي وي چې سپینه کوتره به ښکاري. همدا دلیل دی چې د دوی د عمر تشخیص هم ګران کار دی، په دې صورت کې موږ مجبور یو چې د دوی عمر ته ولیکو ((به رویت چهره ظاهری سن مذکور بیست ساله تعین ګردید)).

د نرښځي په اړه کهنه پیخ خان وویل چې په نویو تذکرو کې به هغو خلکو ته (خنثی مشکل) ولیکي چې له یوې خوا د حکومت لوړپوړي چارواکي او په ورته وخت کې یې د اپوزیشن په نوم ډلې ټپلې هم جوړې کړي وي. کهنه پیخ خان د افغان کلمې په اړه وویل: هغه څوک چې په افغانستان کې اوسېږي، خو ځان افغان نه بولي په تذکره کې به یې د ملیت پر ځای (مهاجر مرغه) لیکل کېږي.

د افغانستان د کورنیو چارو وزارت یوه چارواکي د نوم نه ښوولو په شرط (ډنډوره) راډیو ته وویل چې حکومت له غلو، تراهګرو او قاچاق کوونکو سره لاس یوټ کړی او له هغوی څخه یې د الیکټرونیکي تذکرو د نه ویشلو په بدل کې ملیاردونه ډالر رشوت اخیستی دی.

دی وايي که چېرې په تذکرو کې د خلکو پېژندګلوي په دقیق او واقعي ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیکل شي بیا هیڅ یو مجرم له قانون څخه نه شي پټېدای.

بلي خوا ته د کورنیو چارو وزیر (سرپرې کړی مجاهد) دا خبره ردوي او زیاتوي چې دوی پلان لري د نړۍ له گوټ گوټ څخه د خوبونو د تعبیر ستر علما راټول کړي چې په افغانستان کې د الیکترونیکي تذکرو خوب تعبیر کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيروري او بريتوري مجسمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د کلي څنګ ته يو کنډواله کلی دی چې خلک يې (د تراهګرو کلی) بولي.
مشران وايي چې په دې کلي کې پخوا دوې قبيلې اوسېدې چې يوې قبيلې اوږدې او ببرې ږيرې او بلې قبيلې بيا لوی برېتونه درلودل، خو په دې دوو قبيلو کې يوې يې له ږيرو او بلې يې له برېتو سره حساسيت درلود، هغه و چې د دې حساسيت له مخې د دوی تر منځ شخړه جوړه او وروسته په لويه دښمنۍ واوښته.
په دې دښمنۍ کې نه يوازې دا چې دوی يو د بل وينې توی کړې، بلکې ډېر عام خلک يې هم ووژل.
يوه ورځ چې کليوال سهار له خوبه راکښېناستل، نو ګوري چې د پورې غره په لمنه کې د ږيرو او برېتو لوی لوی څلي ولاړ دي. له ليرې څخه د څلو غوندې ښکارېدل، خو له نژدې څخه د غرونو د څوکو غوندې جګ او تېره ول، يوې خوا ته شنه او بلې خوا ته سره څلي ولاړ ول، عجيبه دا وه چې شنو څلو د ږيرو او سرو څلو د برېتو شکل درلود، سم لکه لويې ږيرې او برېتونه چې قطار ولاړ وي.
د دې څلو شاته لويې لويې بلاګانې پټې وې، دوی به په کال کې يو وار پر ټاکلې نېټه پر کلي بريد کاوه. د ثور د مياشتې پر اوومه نېټه به د برېتو له شا څخه بلاوې راووتلې، په کلي کې چې به هر چا برېتونه نه درلودل هغه به يې واژه، د کورونو تر څنګ به يې مسجد او په مسجد کې قران شريفونو ته هم اور وراچاوه.
يوه ورځ وروسته، ياني د ثور پر اتمه نېټه به د ږيرو له شا څخه بلاوې راووتلې او د کلي په ويجاړولو به يې پيل وکړ، وروسته به يې د کورونو دروازې، کړکۍ او کورونو د چت لرګي هم وخوړل، د دې تر څنګ به يې ښايسته هلکان او نجوني هم له ځانو سره يوورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې بریدونو څو کاله دوام وکړ، کوم خلک چې په دې بریدونو کې ژوندي پاته شول ګاونډیو کلیو ته وتښتېدل او هلته یې په ډېرې بېوزلۍ کې ژوند کاوه.
څو کاله وروسته له لمرلوېده خوا څخه شنه وریځ راښکاره او د برېتورو څلو پر سر ودرېده، ورسره سم تېز باران شروع شو. مشرانو ویل چې دا باران (سوسیال) نومېږي. له دې باران سره سم سره څلي ویلي او یومخ اوبه شول، د کلي ویالې له برېتو ډکې شوې.
کله چې باران ودرېد، نو د برېتورو څلو شاته پټ شوي خلک راووتل، دا هغه خلک ول چې پخوا په وحشي بلاګانو اوښتي، خو اوس بیرته انسانان ځنې جوړ شوي ول، دوی ټول زموږ خپل کلیوال ول، څوک د کلیوالو ورور، پلار او یا زوی و، دوی اوس عادي خلک ول، خو بس یوازې یې برېتونه نه درلودل.
څو کاله وروسته یوه توره وریځ راغله او دا وار د ږیرورو څلو پر سر تېز باران شروع شو، مشرانو ویل چې دا باران ډیموکراسي نومېدله، دې باران شنه څلي ویلي او اوبه کړل، په څو شېبو کې د کلي لښتي له ږیرو ډک شول، ځینې ږیرې دومره اوږدې او ببرې وې چې د اوبو لښتي یې بندي کړل، د ږیرو سیلاب پر کورونو ور واوښت او د کلي څو کورونه یې له بېخه وایستل.
څو ساعته وروسته له ږیرورو څلو شاته پټ شوي خلک راووتل، دوی هم بیرته په عادي خلکو اوښتي ول، بس یوازې یې ږیرې نه درلودې.
څو ورځې وروسته یوه ډله خلک پر آسونو سپاره کلي ته راغلل، خلکو ویل چې دا د لویې کورنۍ پیران دي او د ږیرو او برېتو تر منځ روغه کوي. د کلي تر څنګ زیارت کې جرګه جوړه شوه، دواړو ډلو جرګې ته واک ورکړ، پیرانو وویل چې باید دواړې ډلې تر خپل منځ پرتوګونه سره بدل کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړو ډلو د جرګې پرېکړه ومنله، په څو شپبو کې سور کالیو شنه او شین کالیو سره پرتوګونه واغوستل، د یوې ډلې پرتوګ شین او کمیس یې سور و، د بلې ډلې بیا پرتوګ سور او کمیس یې شین و.

دوی اوس ډېر نرم شوي ول، د پرتوګانښونو پر ځای یې پرتګونو ته کشک وراچولی و، آن دا چې د ځینو خو به عورت هم ښکاره و، خو دوی به بده نه ګڼله، د جرګې په پای کې دواړو ډلو یو بل ته غېږې سره ورکړې او په دې ډول یې د کلونو کلونو دښمني په دوستي واوښته.

په همدې ورځ یې د کلي تر څنګ د (فقیر آباد) په نوم بل نوی کلی جوړ کړ، خو د دوی د پلرونو او نیکونو اصلي کلی کنډواله پاته شو او اوس یې خلک (د تراهګرو کلی) بولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سياسي روغتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکټر د کوټې مخ ته مې غالمغال تر غوږ شو. یوه سیاسي رهبر ویل د ډاکټر کوټه دغه ده، بل یوه ویل نه هغه بله کوټه ده. ګورم چې یو رهبر یوې خوا ته او بل یې بلې خوا ته زورونه وهي، یو رهبر بوډا او بل یې پوخ سړی دی، یوه یې وطني کالي اغوستي او بل ډېره فېشني دریشي اغوستې ده.

کله چې ښه ورته ځیر شوم، نو ګورم چې د دوی د ملا تیر یو، خو سرونه، پښې او لاسونه یې سره جلا دي. په دې وخت کې سپین ږیري رهبر په زوره چیغه کړه او بل رهبر یې په ځان پسې کش کړ، په همدې کشولو کې د ډاکټر کوټې ته ورسېدل.

د ناروغ پایوازانو ډاکټر ته د معایناتو راپور ور وړاندې کړ. ډاکټر ټول معاینات په ځیر سره وکتل او بیا یې وویل: دا ناروغي جان بې ادبي معاف (جان کیري) نومېږي او علاج یې له امریکا پرته بل ځای امکان نه لري، موږ یې هم علاج کولای شو، خو د جوړېدو چانس یې خورا کم دی. علاج یې دا دی چې باید دوی پنځه کاله نور هم یو ځای سره پاته شي، په دې ډول به یې د ملا تیر وروست شي او خپله به سره جلا شي، خو دا خطر ورسره تړلی دی چې دواړه مشران فلج شي.

د دې خبرې په اورېدو دواړو رهبرانو په خندا وویل: بس همدا علاج مو قبول دی، خو په امریکایانو علاج نه کوو، ځکه له دوی راپېښه ده. ډاکټر زیاته کړه: که دا ډول علاج مو خوښ وي، نو پرهېز به هم کوئ، هغه دا چې د روغې جوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او موقت حکومت په اړه به هیڅ ډول خبرې نه اورئ، ځکه چې ناروغي مو نوره هم پیچلې کېږي او بیا یې په امریکا کې هم علاج نه شي کېدای.

یوه شېبه وروسته یې یو بل رهبر په کټ کې د ډاکټر کوټې ته راوړ. رهبر ډېر بوډا او سترګې یې چونګښې ته ورته وې. یو بل بوډا سړی هم ورسره ملګری و چې تر ناروغ ډېر بوډا و. ډاکټر وویل: وروركيه دا دي زوی دی؟ پایواز بوډا په خندا وویل: نه صاحب دا مې پلار دی، ډېر مبارک انسان دی، څو واره مړ شوی دی، خو د خدای فضل دی بیرته راژوندی شي. پخوا یې صحت ډېر ښه و، بس کله چې ټرمپ له افغانستان څخه د خپلو عسکرو د ایستلو اعلان وکړ، د ده عقل کار پرېښود او ژبه یې هم ګونګۍ شوه.

ډاکټر څو شېبې چورت یووړ، خو ناڅاپه موسکی شو، ویل بس پوه شوم، دا ناروغي (BSA) نومېږي، مستقیما د انسان پر عقلي او عصبي سیستم برید کوي او په نتیجه کې یې د ناروغ په مغز کې یو چینجی پیدا کېږي.

(BSA) په حقیقت کې حیواني ناروغي ده، په تېره بیا په غواوو کې ډېره پیدا کېږي، خو اتلس کاله کېږي چې انسانانو ته یې هم سرایت کړی دی. علاج یې ډېر اسانه دی، جراحي عملیاتو او درملو ته اړتیا نشته، په استراحت او پرهېز یې علاج کېدای شي.

باید ناروغ تر دې وروسته له هیڅ یوه بهرني سفیر سره و نه ویني، باید څوک د امریکایي عسکرو په اړه بحث ورسره و نه کړي، باید د ده په مخکې د غوا نوم هم یاد نه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل دا چې ناروغ به د نصرت فتح علي خان، لتا منګیشکر او استاد سرآهنګ سندرې نه اوري، ځکه چې په دې ډول یې په مغز کې په خواږه خوب ویده چینجی له خوبه راویښېږي او نڅا پیل کوي. بله مهمه خبره دا ده چې د ښکلو نجونو اکروباټیک حرکات خو به ګرسره نه ویني.

څو شېبې وروسته د ډاکټر د کوټې دروازه په درز خلاصه شوه، د ډاکټر تر خوله بې واره ووتل: خدایه فضل وکړې! یو ناروغ رهبر له اجازې پرته د ډاکټر کوټې ته راننووت. غوښتل یې څه ووایي، خو یوه پایواز یې خبره ونیوله: ډاکټر صاحب دا ناروغ څلوېښت کاله کېږي چې د ګوند مشر دی.

ناروغي یې دا ده چې کله په اجرائیه شورا کې څوک د ګوندي انتخاباتو نوم یاد کړي، نو دی وار ورباندې کوي او وايي چې زه مهدي اخر زمان یم، د هیچا خبرو ته غوږ نه نیسي، په ټول ګوند کې بس یوازې د خپلو زامنو او زومانو خبره مني. له دې سره سم یې د الټراساونډ او معایناتو راپور د ډاکټر پر مېز کېښېښود.

ډاکټر د الټراساونډ راپور وکوت او بیا یې په ډار وویل: د مشر په نس کې یو لوی چینجی پیدا شوی او د ده په معده او کولمو کې یې زرګونه هګۍ اچولي دي. هره هګۍ چې بچی شي، نو دا چینجی یې سمدلاسه خوري، بس همدا یې خوراک دی، ځکه خو دومره لوی شوی دی.

دا ناروغي (GHQ) نومېږي او په دالو کې پیدا کېږي. علاج یې هیڅ امکان نه لري، که جراحي عملیات یې وکړو او له خېټې څخه یې چینجی راوباسو، نو په خېټه کې یې هره هګۍ په خپل نوبت بچی کېږي او دې ته ورته بل چینجی ځنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړېږي، خو موقت علاج يې کېداى شي، هغه دا دی چې د يوې مياشتي لپاره به دال نه خوري، په دې ډول به چينجی د يوې مياشتي لپاره بې سده شي، تاسې بايد په يوه مياشت کې ګونډي کنګره راوغواړئ او د ګوند لپاره بل مشر وټاکئ!
پايوازان د ډاکټر په خبرو ډېر خوشاله شول، خو ډاکټر پسې زياته کړه: دا علاج پرهېز هم لري، هغه دا چې ناروغ به له خپلو زامنو او زومانو سره نه ويني او هيڅ ډول پاکستاني خواړه به هم نه خوري.
له دې خبرې سره سم رهبر له علاج څخه انکار وکړ، خو پايوازانو د خبرو نوبت ور نه کړ، تر اوږو يې ونيو او په کشولو کشولو يې د ډاکټر له کوټې څخه وايست.
څو شېبې وروسته څو نفرو يوه بوډۍ سياستواله تر اوږو نيولې راوستله. جالبه دا وه چې د خاصرې له لګن سره يې چوکۍ کلکه نښتې وه. پايوازانو وويل چې اتلس کاله کېږي دا چوکۍ کلکه ورپورې نښتې ده، مشره لومړی څه ښه وه ځوانه وه، خو اوس چې بوډۍ شوې، نو دا چوکۍ له ځانه سره نه شي وړاى.
ډاکټر وويل چې دا ناروغي (تعصب) نومېږي، په پاکستان کې ډېره ده، په تېره بيا پوځي جنرالان اکثره په دې ناروغۍ ککړ دي، کېداى شي چې دې ته هم له کوم جنرال څخه د جنسي اړيکو له لارې ورغلې وي، دا ناروغي لکه ايډز هيڅ علاج نه لري، ځکه چې چوکۍ هم په هډوکو بدله شوې ده، که جراحي عمليات يې کوو او چوکۍ ځنې جلا کوو، نو نورو هډوکو ته يې زيان رسېږي، وينه ځنې بهېږي او مړه کېږي، بس يوازې دومره مرسته ورسره کولاى شو چې تر څو ژوندۍ وي لږ به ارامه وي، بايد په پرله پسې ډول ورته وويل شي چې ته په

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې د بشري حقونو اتله يې، ستا له برکته په ټول افغانستان کې تعصب ختم شوی دی، ته د افغانستان نيلسن منډيلا يې، خو سپينه منډيلا.

دا هم ورته ووایاست چې له طالبانو سره د سولې خبرې ناکامه شوي دي، هغوی به په زور ځپل کېږي، باید په مياشت کې يې یو ځل په مشهد کې د پاکستان د یوه پخواني جنرال زيارت ته هم وروليږ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولسمشر مډال که د آله دين څراغ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو چا کيسه راته کوله، ويل څو کاله مخکې ولسمشر په ارګ کې ملاال راکړ، خو زه يې هغه مهال په ارزښت نه پوهېدم، ما ويل دا ملاال نو څه په درد خوري؟ بچيانو ته به مې ډوډۍ ورکړي، کور به راکړي او که به مې د ناروغي مېرمنې علاج وکړي؟ خو خبر نه وم چې دا ملاال نه، بلکې سم د آله دين څراغ دی او هره ستونزه مې حل کولای شي.

په سبا مې له راډيو څخه واورېدل چې (ګلخان) دننګرهار والي وټاکل شو. په پاکستان کې د مهاجرت وختونه مې سترګو ته ودرېدل چې د ځينو موټرو پر شا به ليکل ول: ((هم کيسي سي کم نهي)). ما ويل چې ګلخان ته ولايت ورکول کېږي زه خو بيخي د وزارت وړ يم، په دې وخت کې مې د ولسمشر دا شعار راياد شو: ((زه تاسې ته ډاډ درکوم چې د ارګ په دېوالو کې به نه محاصره کېږم او تل به ستاسې سره يم)).

بس لکه ملا صاحب چې مجردو زلميانو ته د جنت د حورو وعدې ورکوي پر وچو شونډو مې ژبه تېره کړه او خولې مې اوبه وکړې، سمدلاسه ولاړ شوم او ملاال مې راواخيست، د ولسمشر پورتنی شعار مې درې واره ووايه او بيا مې پر ملاال لاس تېر کړ، ملاال رښتيا هم چې د آله دين څراغ و، له ملاال څخه يوه لويه او جګه ماڼۍ جوړه شوه، په ماڼۍ کې د ننه يو ډاروونکی کيغ کيغ واورېدل شو، ګورم چې يوه دومره لويه تکه توره بيزو ځنې راووته لکه اوښ.

د بيزو په ليدو مې د غړو شيمه وخته او پښې مې مړې شوې، هرڅومره هڅه چې مې وکړه منډه مې نه شوای وهلای، بيزو راته وخندل، داړې يې سپينې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ویې ویل: ډارېږه مه، زه د ولسمشر ځانګړې استازې او له خپلې ټولې کورنۍ سره په ارګ کې اوسېږم، زه ستا په خدمت کې یم، هره غوښتنه چې لرې زه یې ولسمشر ته رسولای او په هغه یې منلای شم.
په بنده بنده ژبه مې ورته وویل: زه غواړم چې په یوه وزارت کې معین مقرر شم.
بې لکۍ بیزو په خندا وویل چې دا کار خو بیخي اسانه دی، همدا اوس یې کوم، له دې سره سم پر دوو پښو ځولۍ ځولۍ روانه شوه او په ملاال ننوته.
یوه شیبه وروسته یې د ولسمشر فرمان راوړ، ویل مبارک دې شه د شهیدانو او معلولینو چارو معین وټاکل شوې. په سبا د معینیت مامورینو ته ورو‌پېژندل شوم او په رسمي ډول مې کار پیل کړ.
تر کار وروسته د کور اندېښنو په مخه کړم، خو ژر مې په زړه کې راوګرځېده چې هیڅ اندېښنه مه کوه، د آله دین څراغ خو درسره دی، هره ستونزه دې ځای پر ځای حل کوي، هغه و چې بیا مې پر ملاال لاس تېر کړ، دا وار مې د ملاال له دننه څخه سیو سیو واورید، ګورم چې له ملاال څخه لکه فیل دومره لوی موږک راووت، خو دې موږک بریتونه نه درلودل او په انګرېزي یې خبرې کولې.
دا وار بیا زما څخه ژرنده او مسجد ورک شول، پښې مې مړې شوې، منډه مې نه شوای وهلای، موږک ویل ډارېږه مه، زه دې په خدمت کې یم، وایه څه غواړې؟
- کور غواړم
- چېرې یې غواړې؟
- د کابل په ښار کې یې غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما له ارگ څخه هرې دولتي ادارې او هرې سيمې ته نغمونه (تونلونه) ايستلي دي، ته يې يوازې نوم ياد کړه چې زه هلته کور درکړم
- که ارگ ته نژدې وي ښه به وي.

موږک سيو سيو شروع کړ او په منډه بيرته په مډال ننووت. يوه شيبه وروسته بيرته راووت، ويل مبارک دي شه، نېکمرغه سړی يې چې د کور کار دې لکه د مېرمن شربت گلي داسې ژر خلاص شو، ها واخله دا يې د کور قباله او دا دې هم د کور کيلي.

لومړی مې فکر کاوه چې دا به يو فقيرانه کور وي، خو کله چې کور ته ورکډه شوم، گورم چې يوه ډېره لويه او ښکلې ماڼۍ ده. څرنگه چې دا ماڼۍ سپېدار ماڼۍ ته ډېره نژدې وه، نو ما فکر کاوه چې د دې ماڼۍ نوم به هم شاعرانه وي، مثلا انار ماڼۍ او يا بهار ماڼۍ، خو د دې ماڼۍ نوم (اچار ماڼۍ) وه. له ځانه سره مې وويل: خير نوم يې پروا نه لري، متل دی وايي: د ښايستې ښځې يو عيب نه عيب دی.

په دې وخت کې مې د ناروغې مېرمنې زگېروی تر غوږو شو، اوس نو د آله دين څراغ راسره و، هره ستونزه چې به راته پيدا شوه، نو پر مډال به مې لاس تېر کړ او هغه ستونزه به سمدلاسه حل شوه.

څرنگه چې د مېرمنې د علاج لپاره مې پيسې نه درلودې، نو بيا مې پر مډال لاس تېر کړ، دا وار د مډال له دننه څخه د اسونو شيشنی (شنهار) او ډاروونکي اوازونه واورېدل شول، گورم چې له مډال څخه يو لوی لښکر راووت، دا عجيبه عسکر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ول، یوازې سر او اوږې یې درلودې، نور نه ښکاریدل، ټولو ږیرې او برېتونه خریلي او اوږدې څڼې یې پرې ایښې وې. عسکر له راوتوسره سم له اسونو څخه راکښته او اسونه په منډه بیرته مډال ته ورننوتل. عسکرو څو شیبې یو بل ته سره کتل، که رښتیا ووایم سخت وویریدم، نژدې و چې چیغې کړم، خو په دې وخت کې څو منډې عسکرو قرسک سندره شروع کړه او نورو اتڼ ورته شروع کړ.

ما چې اتڼ ته وکتل، نو ویره مې لږ له زړه ووته، خو ګورم چې ناڅاپه ټول عسکر د ډالرو په نوټونو بدل او هرې خوا ته چوپتیا خپره شوه، زه هیښ پاته شوم چې دا څه پیښه شوه، ژر ژر مې څه ډالر راټول او ومې ګڼل، ګورم چې پوره یو لک ډالر دي.

په سبا مې د برېښنا محصول، د اولادونو د پوهنتونونو او کورسونو فیسونه او د پخواني کور د شپږو میاشتو کرایه ورکړه، ما ویل اوس به مې نو مېرمن د علاج لپاره هندوستان ته بوزم.

په دې وخت کې مې د ماشومانو چیغو په غوږو کې ازانګه وکړه، ویل هله بابا راشه په مور څه وشوه؟ ګورم چې نه معینیت، نه اچار مانۍ او نه پیسې شته، بس هغه کرایي نمجن کور دی او د ژیړو یو وچ مډال مې په لاس کې دی، ګورم چې د مډال په اړه د ولسمشر په فرمان کې مې د نوم املا هم غلطه ده.

مډال مې همدلته پرېښود او په منډه مېرمنې ته ورغلم، ګورم چې د هغې تر خوله ځکونه راغلي او ماشومانو مې په ژړا کې کالي ورباندې خیرلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مېرمنې د جنازې لپاره مې خپلوانو او انډیوالانو ته زنګونه ووهل، خو هغوی هم هر یو زما په شان د حکومتي او سیاسي مشرانو درواغجنو وعدو مسموم کړي او په جواب کې یې راته وویل چې په غونډه کې یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې وروسته پر عورت هم مسح کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د هغه کمیسیون غونډه وه چې د ولسمشر د فرمان په اساس له وچکالۍ سره د مبارزې لپاره جوړه شوې او د څو وزارتونو او خپلواکو ریاستونو له استازو څخه تشکیل شوی و.
د غونډې مشر حاجي ډیموکراټ لکه د چا له سر څخه چې شپږې راکاږي د پیپسي پر قطۍ ګوتي په ځیر سره تېرولې، ایله چې دوې دقیقې وروسته یې پر کړۍ ګوته برابره شوه، د پیپسي د قطۍ ټس د غونډې ټول برخه وال وویرول.
د پیپسۍ په ځښلو سره یې لکه د واورې لېوه تر خوله توښ (بخار) وخوت، وروسته لکه غوا چې رمباړه وکړي یو لوی ټېغ وکیښ او بیا یې د غونډې یوه یوه غړي ته داسې په ځیر ځیر وکتل لکه د هوس وږی زلمی چې د ښوونځیو او پوهنتون نجونو ته په لاره کې ګوري.
کله چې یې د حج او اوقافو وزارت پر استازي ستر جنرال پنچرمېن لنډي سترکې ولګېدې، نو خوله یې ویړه شوه او په موسکا یې وویل: جنرال صاحب تاسې د وچکالۍ د مخنیوي او اوبو د سپما لپاره څه طرحه لرئ؟
جنرال لنډی چې تر دې مهاله د خپلې خېټې شا ته ناست و، لږ څه راوړاندې شو، څنګ ته ناستې ښځې ته یې د سترګو تر کونجو د مشتري په سترګه وکتل، لکه میلیونر خیرات خور پر شونډو یې ژبه تېره کړه او بیا یې په فاتحانه انداز وویل: زموږ وزارت له جیدو قوماندانانو ، مقاومت سالارانو او مشهورو پنچرمینانو سره ډېرې سلا مشورې وکړې او په نتیجه کې مو یې دا طرحه چمتو کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱: په مسافر پسې پاکي اوبه شيندل حرام کار دی، ځکه چې دا د مجوسيانو رواج دی، خو د تفدانۍ مايعات پروا نه لري، ځکه اکثره ملايان نسوار کوي، له همدې امله يې تفدانۍ ته هم د تقدس زيم وروتلی دی.
۲: په پاکو اوبو باندې استنجا وهل حرام کار دی، ځکه پاکي اوبه پر دبور او فروج باندې شيندل د اوبو ککړول او ضايع کېدل دي، بايد له پاکي لوټې او تشناب کاغذ څخه کار واخيستل شي، خو که تشناب کاغذ او پاکه لوټه نه پيدا کېدل، نو د استنجا پر مقاماتو دې مسحه وکړي.
۳: د اهل سنت والجماعت د عقيدې له مخې که په خوب کې د چا باد پرې شو، اودس يې نه ماتېږي، که چا يې اواز واورېد، شاهدي يې د منلو وړ نه ده، ځکه چې شاهدي د ليدلو وړ فعل دی او باد په سترګو نه ليدل کېږي.
۴: په افغانستان کې ټول مرګونه او وژنې د کفارو د لاسوهنې نتيجه ده، فلهذا که هر افغان مري او يا وژل کېږي پاک شهيد دی، غسل ته اړتيا نه لري او په خپلو کاليو کې دي دفن کړل شي.
۵: څرنګه چې موټر په اور چلېږي او شيطان هم له اوره پيدا شوی دی، په دې اساس موټر له شيطان سره پوره مشابهت لري، له همدې امله د موټر پرېوړل حرام کار دی.
۶: څرنګه چې په احتلام (په خوب کې د شيطان غولولو) کې د انسان اراده نه ده شامله، نو که څوک په خوب کې شيطان خطاايست، غسل نه دی وربانډې واجب.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷: څرنګه چې ماشومان د فطري ايمان له پلوه د الله (ج) بې ګناه او معصوم بنده ګان دي، نو د بلوغ تر وخته پورې د هغوی مخونه، پښې او لاسونه پرېولل او يا هغوی لمبول د اوبو اصراف بلل کېږي، خو که د ځينو ماشومانو سنت د پزې بهېدلو له امله ډېر زيږ شو، نو مور او پلار يې د اوبو پر ځای له رېګمال څخه کار اخيستلای شي.

محترم رئيس صاحب! که موږ په دې اړه د افغانستان د ټولو مسجدونو ملاامانو ته حکم وکړو چې دا موضوعات په خپلو خطبو او ويناوو کې ځای کړي، خلک يې خامخا مني، په دې ډول به په ورځ کې شل مليونه متره مکعبه اوبه وسپمول شي.

تر دې وروسته د ښاروالیو معينيت استازي بلند منزل خان شيرچور پکول پر تندي راښکته کړ، د توتي د مښوکې غوندې کږه پزه يې په خپل برګ دسمال پاکه کړه او په ډډ اواز يې وويل: د ښاروالیو معينيت تر ګڼ شمېر څېړنو وروسته دا طرحه چمتو کړې ده:

۱: افغانان ټول زمريان دي، د زمري مخ چا په ځنګله کې ورپرېولی دی؟ زموږ طرحه دا ده چې تر دې وروسته بايد د ښاروالۍ ټول مامورين سهار تر راکښېناستلو وروسته خپل مخ او لاسونه پرې نه مينځي، ما د اوبو سپما لومړی له ځانه پيل کړه، همدا نن سهار مې هم مخ او لاسونه نه دي پرېولي.

۲: الله (ج) وعده کړې ده چې ټولو ژونديو موجوداتو ته روزي ورکوي او په روزۍ کې اوبه هم راځي، په دې اساس ونې هم ژوندي موجودات بلل کېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ په پام کې لرو چې تر دې وروسته د ښار ګلانو او ونو ته اوبه ور نه کړو، همدا د باران او واورې اوبه کفایت ورته کوي.

۳: باید د ښار ټول حمامونه وتړل شي، خو د ښځو حمامونه دي پرانیستي پاته وي.

۴: هوټلونه باید خپل ټول لوښي د اوبو پر ځای په بهرنۍ پیپسي او معدني اوبو باندې پرېولي.

۵: هیڅوک حق نه لري چې خپل موټر په اوبو پرېولي، باید په ښارونو کې د موټر پرېوللو ټول ځایونه وتړل شي.

۵: په ښارونو کې دي ټول تشنابونه وتړل شي او باید ټول خلک پمپر وتړي، دا دی ما خپله هم پمپر تړلی دی.

تر دې وروسته د عامې روغتیا وزارت استازي ډاکټر ګلخان بقراط شکن ته د خبرو نوبت راورسېد. ګلخان د حیواني طب شپږ میاشتنی کورس ویلی او اوس تازه د صحي قوانینو د ارزونې رئیس ټاکل شوی و، د ښي لاس خچې (وړه) ګوته یې تر نیمایي پورې په پزه ننه ایسته او بیا یې په لوړ اواز وویل: زموږ د وزارت پلان په دې ډول دی:

۱: عام خلک زموږ د وزارت پر سروې ګانو ژر باور کوي. موږ څو کاله مخکې د چرګانو د والګي اوازه واچوله چې ډېر ژر ټولو خلکو ومنله، هغه وخت د وزیر صاحب د تجارتي شرکت دېرش ملیونه ماسکونه په یوه میاشت کې خرڅ شول، اوس هم په پام کې لرو چې د پوستکي د یوې ناروغۍ اوازه خپره کړو. غواړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعلان وکړو چې افغانستان ته له ګاونډي هیواد څخه یو تراهګر وایرس راغلی دی، دا وایرس د ځان مینځلو پر وخت د انسان په پوستکي پورې نښلي، بیا له دې لارې له وینې سره ګډېږي او انسان په دریو ورځو کې وژني، په دې ډول به خلک ووېرېږي او ځان به نه مینځي.

۲: د رسنیو له لارې به هم دا پیغامونه خپاره کړو چې د انسان د کالیو په خیرو کې داسې باکټریاوي ژوند کوي چې انسان له هر ډول جلدي ناروغیو څخه ساتي، نو له دې امله باید خلک په میاشت کې یوازې یو وار کالي تبدیل کړي.

۳: دا مهال په افغانستان کې ځو لکه ځوانان په هیروئینو معتاد دي، دوی په کال کې یو ځل هم ځانونه نه مینځي، نو موږ باید د دوی درملنه ودروو، ځکه که دوی جوړ شي، نو هره ورځ به ځو ملیونه متره مکعبه اوبه مصرف کړي او د اوبو د سپما بهیر به له ځنډ او خنډ سره مخ شي، موږ په پام کې لرو د دوی علاج په داسې ډول وکړو چې تر علاج وروسته بیرته نشو ته مخه کړي. که د ولس ځوانان معتاد وي خیر دی، خو باید دولت له بې آبۍ څخه وژغورل شي.

تر دې وروسته د زراعت او مالدارۍ وزارت نوبت راورسید. د دې وزارت استازي قوماندان غورک داسې ستونی صاف کړ، تا چې ویل په ستوني کې یې د بیت المال ټراکټور بند دی، تر ډېر (ټر،ټر) او (خور، خور) وروسته یې په نري اواز وویل: رئیس صاحب زموږ کار خو له حیواناتو او نباتاتو سره دی، د انسانانو په کارو چندان نه پوهېږو، خو بیا مو هم دا څو ټکي یاداښت کړي دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱:لکه څنګه چې د عامې روغتیا وزارت معین صاحب وویل دا مهال په افغانستان کې څو لکه ځوانان په هیروینو اخته دي، موږ پلان لرو چې په افغانستان کې د کوکنارو کښت دوه برابره ډېر شي، له دې کار سره به د پوډریانو شمېر هم دوه برابره ډېر شي، په دې ډول به څو لکه نور ځوانان هم په کال کې خپل ځان او کالي نه مینځي او اوبه به وسپمول شي.

۲: دا چې اوښ لږ اوبه څښي، باید تر دې وروسته کوچیانو ته له اوښانو پرته د نورو څارویو ساتلو اجازه ورنه کړل شي.

۳: د راتلونکي مني لپاره دي د نیالیګو پر ځای په ښارونو او پارکونو کې پلاستیکي نیالګي کښېښوول شي.

اوس نو د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د پلان نوبت شو، د دې وزارت په استازیتوب مېرمن زرافه چناره راغلې وه. دې مېرمنې تازه د ډیموکراټیک عدالت په زور له خپل زاړه مېړه څخه طلاق اخیستی او له یوه ښکلي (فولبرایټر) ځوان سره یې واده کړی و، د مخ پخوانۍ ګونځې یې تازه اوتو کړي او خورا جذابه ښکارېده، د غونډې مشر خو د سترګو پر ځای بیخي په خوله ورته کتل.

مېرمن زرافې پوړنی راټول کړ، په دسکول کې یې واچاوه او بیا یې په ډیموکراټیکو کرشمو سره وویل: رئیس صاحب موږ تر ګڼ شمېر څېړنو وروسته دا پلان چمتو کړی دی:

۱: افغانان ځینې اضافي او بې ضرورته کالي اغوندي، لکه سدرۍ، لنګوټه، کورتۍ، چپنه، قره قل خولۍ، پټو او داسې نور چې په پرېمنځلو یې ډېرې اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرفېږي، موږ په پام کې لرو چې باید تر دې وروسته ټول خلک پتلون او کمیس واغوندي، په دوبي کې خو یې یو نېکر هم بس دی.

۲: د ځوانانو چارو معینیت دي د ولور غندلو کمپاین ودروي، ځکه که ولور ټیټ شي، ودونه به هم ورسره ډېر شي او تر واده وروسته خو نو ټول پوهېږو چې ډېرې اوبه مصرفېږي. د افغانستان د اوبو په سلو کې شل اوبه یوازې په غسلونو او اودسونو کې مصرف کېږي، موږ باید په افغانستان کې غسلونه او اودسونه راکم کړو.

۳: اوس خو د ډیموکراسۍ عصر دی، پخوا وختونه تېر شول چې هرې ښځې به وېښتان چوټي کول، کله چې به یې وغوړول او بیا به یې پرېولل، نو دومره اوبه به یې ضایع کړې لکه یوه غالۍ چې مینځې، موږ به تبلیغ وکړو چې باید ټولې ښځې خپل وېښته لنډ کړي، یو شاعر څه ښه ویلي دي، بیا یې دا بیت په ترنم کې ووایه:

جانانه زلفي مې اوږدې دي، ســبا یــې لنډومه
نور یې ورّای نه شمه درنې دي، سبا یې لنډومه

د مېرمن زرافې له دې شعر سره د غونډې تالار چکچکو او شپېلکیو پر سر واخیست، مېرمن زرافې غاړه نوره هم اوږده کړه او زیاته یې کړه: ښځې به وهڅوو چې چادري، لوی کمیسونه او لوی پوړني لیري کړي، بس یو کمیس او پرتوګ یې بس دی. که چېرې د چاپېریال ساتنې ریاست د هوا د ککړتیا له امله اندېښنه درلوده، باید ټول نارینه او ښځې یو څادر او یو تنګ او ساونډ پروف یانې داسې پتلون واغوندې چې غږ نه ځنې تېرېږي، ها دا دی وګورئ ما خپله هم اغوستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی. دا پتلون د غږ ضد دی، پایڅې مي يې کلکې ورتړلي دي، نه اواز څنې تېرېږي او نه بوی، ډېر ښه پتلون دی، په بوش بازار کې مې په سل افغانۍ رانیولی دی.

د غونډې مشر د غوړه مالۍ په ډول داړې جینګې کړې او په خندا يې وویل: آغلي دا خو ډېر ښه پتلون دی، زه هم اکثره وخت په غونډو کې ویده کېږم، خو اندېښنه لرم چې خدای مه کړه شرمنده نه شم. که څه هم باد پرې کېدل اوس په مدني ژوند کې هیڅ عیب نه دی، خو زموږ خلک ډېر زاړه افکار لري، پر دې کوچني او عادي کار هم په خلکو ملنډې وهي، زه هم غواړم چې دغسې يو دانه پتلون رانیسم، بیا يې په لوړ اواز وویل: دوستانو غونډه په رسمي ډول پای ته ورسېده، ما ته اجازه راکړئ چې ځان ته د آغلي زرافې غونډې يو سونډپروف پتلون رانیسم، له دې خبرې سره سم په چټکو ګامونو د تالار د دروازې خواته روان شو.

څو ګامه لا نه و تللی چې په تالار کې يې پر اره، تېشه، څټک او نجارۍ پر نورو وسایلو سترګې ولګېدې، سمدلاسه يې په لوړ اواز وپوښتل: دا شیان چا دلته راوړي دي؟ د کانو او لاسي صنایعو وزارت استازي لاجوردخان پنج ټایري په غرور وویل: صاحب موږ د خبرو نه، بلکي د عمل خلک يو، دا مو نجار او دا يې وسایل. وزیر صاحب راته وویل چې که موږ هر څومره ښه پلان ولرو، خو چې چوکاټ مو نه وي ورته جوړ کړی نړیواله ټولنه يې نه مني، نو ما نجار او وسایل د دې لپاره راوړي دي چې د پلان لپاره يو د لرګي چوکاټ جوړ کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې خبرې په اورېدو سره تالار خنداوو پر سر واخیست، خنداوې دومره په زوره وې چې د چا د غوږ پردې یې ورپرې کولې، لکه څو ملیونه خلک چې په یوه لوی دښت کې راټول شوي او په زوره زوره خاندي.

دا د یوه برمته شوي ملت وجدانونه ول چې د زندان له پنجرو څخه یې د ملنډو په ډول د خپلو واکمانو پر حماقت په زوره زوره خندل، خو د غونډې برخه وال لکه غوږونه چې یې کاڼه وي، یوه هم دا خنداوې نه واورېدې او یو په بل پسې له تالاره ووتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجال د افغانستان

ولسمشرۍ ته ځان کاندیدوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د (راسا) تحقيقاتي ادارې په تازه راپور کې راغلي چې خردجال (دجال) په مريخ کې ليدل شوی او ډېر ژر به په افغانستان کې راښکاره شي. د دې ادارې تحقيقاتي ډله چې څه موده مخکې مريخ ته د څېړنو لپاره ختلې د خپلو څېړنو په بهير کې يوه غار ته ورننوتلي، هلته يې (دجال) ليدلی چې له خپل شپېته نفري اجرائيوي شورا سره يې غونډه درلوده.
دې څېړونکو د دجال غونډې ته پټ غوږ نيولی او د غونډې پوره جريان يې ثبت کړی دی.
دجال ويلي چې په ځينو اديانو کې د ده او ټيم ځانګړتياوې، امکانات او عامو خلکو د غولولو تاکتيکونه ياد شوي دي، ځکه يې نو د خلکو د غولولو لپاره نوې ستراتيژي جوړه کړې ده.
دجال پلاستيکي سرجري کړې او ځان يې د ښکلي ځوان په ډول جوړ کړی دی، پلاستيکي سترګه يې هم ايښې، تورې عينکې يې پر سترګو کړي او خپله ظاهري څېره يې د روحاني شخصيت په ډول جوړه کړې ده.
په راپور کې راغلي چې دجال خورا پرمختللې ټيکنالوژي هم په واک کې لري، دی به په دومره لويه الوتکه کې ځمکې ته راکښته شي چې پنځوس زره کسه ځايوي او دا الوتکه دومره چټکه ده چې په يوه ثانيه کې زر کيلوميټره واټن وهلای شي. دا الوتکه له اوره جوړه شوې چې نه يې رادار موندلای او نه يې هم هيڅ ډول وسله په نښه کولای شي.
دجال ويلي چې دوی د خپل تبليغاتي کمپاين ستراتيژي بدله کړې او د ديني کرکټر پر ځای د سياسي کرکټر په نوم او لباس کې ځمکې ته راکښته کيږي او تر بريالي کېدو وروسته د خدايي دعوه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجال پرېکړه کړې چې ځمکې ته د راکښته کېدو ځای یې افغانستان ټاکلی دی، استدلال یې دا دی چې په اوسنیو شرایطو کې افغانستان د دوی لپاره تر ټولو مناسب ځای دی، ځکه چې خلک له موجوده نظام او اپوزیشن دواړو څخه تنګ شوي او یوې معجزې او نامریي قوت ته سترګې پر لاره دي.
دجال مخکې لا افغانستان ته یو تخنیکي ټیم رالیږلی چې د انتخاباتو سیستم په لاس کې واخلي. دجال او ملګرو یې ځانو ته تذکرې او پاسپورټونه جوړ کړي دي.
د راسا په راپور کې د دجال د بریالیتوب تر ټولو ستر راز دا ښودل شوی چې څو زره ټریلیونه امریکایي ډالر او پرمختللي وسلې ورسره دي. دوی ځمکې ته د راکښته کېدو لپاره دا وخت ځکه مناسب بللی چې په افغانستان کې د ولسمشرۍ په انتخاباتو کې درغلۍ اسانه او خلک ورسره عادي شوي دي.
د دجال سیاسي مشاور (ډیویډ خېټور) ویلي چې د دوی یو هیئت کابل ته رسېدلی او هلته د بهرنیانو په نوم په پټه د لویو سیاسي ګوندونو، سیاسي ائتلافونو، سیاسي شخصیتونو، قومي او قبیلوي دلالانو او شیطاني مفتیانو سره په خبرو لګیا دی او هدف یې دا دی چې د هر مهم سیاسي کرکټر هدفونه او د وجدان بیه ځان ته معلومه کړي.
د دجال ویاند (جورج سوړن) ویلي چې د ولسمشرۍ انتخابات به له سره کېږي او دجال به ځان کاندیدوي، خو د کاندید کېدو اعلان به د افغانستان د یوه مشهور روحاني شخصیت تر استخارې وروسته کوي.
د راسا د دې راپور په اړه سیاسي تحلیلګر (ګنګس ماما) اندېښنه لري چې که دجال سیاسي مشران په پیسو رانیسي، د پرمختللي ټیکنالوژۍ په مرسته درغلۍ وکړي، په سلو کې سل امکان لري چې انتخابات وګټي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاسي شنونکي له دې امله د دجال د بریالي کېدو چانس ډېر بولي چې هغه د افغانستان په ټولو ژبو باندې رواني خبرې کولای شي او هغه کاندیدان به چیلنج کړي چې د خپل ملت په دوو رسمي ژبو نه پوهېږي.

د دجال لوی درستیز (ستر جنجال میډکاټ بېلر) ویلي چې د انتخاباتو تر ګټلو وروسته به سمدلاسه یو لوی او مجهز پوځ جوړ کړي، خو تر هغو پورې چې دوی د نوي انساني پوځ تشکیلات جوړوي، د پاکستان پوځ به کرایه کوي او پرمختللي وسلې به ورکوي.

له بلې خوا د افغانستان یوه دیني عالم مولانا صراف هم ویلي چې همدا د دجال د راتلو وخت دی، ځکه چې ټولې نښې نښانې یې ښکاره شوي دي.

د افغانستان د انتخاباتو کمیسیون یوه غړي په دې اړه اندېښنه ښودلې او د ولسمشرۍ په انتخاباتو کې د بایومیټریک په سیستم کې ګډوډي او درغلي یې د دجال کار بللی او خپله اداره د دې پرمختللي ټیکنالوژۍ پر وړاندې کمزورې بولي، خو د دجال په غونډه کې یادونه شوې چې هغوی د انتخاباتو د کمیسیون په تخنیکي سیستم کې مستقیما ګوتې نه دي وهلي، بلکې د هغوی مامورینو ته یې پیسې ورکړي او هغوی په خپله درغلی کړې دي. سیاسي شنونکي باور لري چې په انتخاباتو کې له درغلیو څخه داسې ښکاري چې انتخابات به خامخا دجال ګټي.

د راسا د دې راپور له خپرېدو سره سم ولسمشرۍ ته د کاندید کېدو لپاره د خلکو لېوالتیا ډېره شوې ده. په دې کاندیدانو کې اکثریت یې غواړي چې د پیسو په مقابل کې دجال ته تېر شي او خپلې کولمې غوړې کړي.

په دې ډول کاندیدانو کې څوک د چرګو او څوک د پچو غله دي. په دې ډله کې د داسې (احتلامي) کاندیدانو نومونه هم یاد شوي چې د دوو خرو اوربشي نه شي سره بېلولای، خو د ډالرو په ټولولو او غلا کولو کې هر یو مفکر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لوی لالا خر خنگه ورک شو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار لا د لمر سترګه د مخامخ غره له شا څخه نه وه راښکاره شوې چې په کوڅه کې زوږ او شور پورته شو. په دې وخت کې لوی لالا کالي تبدیلول چې دا غالمغال یې واورېد، له ډېرې وارخطایۍ څخه یې پام نه شو چې پرتوګ یې چپه اغوستی دی، دوې پښې یې خپلې وې او دوې یې نورې پور کړې او په یوه سا له کوره ووت، ګورې چې د مسجد مخ ته کلیوال راټول شوي او د تور ښادي لاسونه ورښکلوي.

تور ښادي پنځه ویشت کلن ځوان و چې اووه کاله مخکې یې د حاجي اکرم پر خره جنسي تېری کړی و، خو څرنګه چې د دې صحنې شاهد ډېر درواغ ویله، نو دا خبره د کلیوالو زړه ته و نه لوېدله.

تور ښادي له شرمه کلی پرېښود او په کلي کې یې اوازه واچوله چې په لاهور کې د لوی پیر مرید شوی دی. په کال کې به یو وار کلي ته راغی، اوږدې تسبیح به یې په غاړه کې وې او له چا سره به یې خبرې نه کولې، بس یوازې به یې خوله ښوروله، خلکو به ویل چې ذکر کوي.

لوی لالا لومړی نه پوهېده چې څه خبره ده، وروسته یو چا ورته وویل چې تور ښادي ته (پیر چوکا بکواس) برخه ورکړې او زموږ په ولایت کې یې خپل خلیفه ټاکلی دی. لوی لالا د خلکو په ګڼه ګوڼه کې په ټېلو ځان تور ښادي ته ورورساوه او لاسونه یې ورښکل کړل.

ماښام مهال د لوی لالا خر نابېره ورک شو، لکه ځمکه چې چاودلې او خر په نښوتلی وي. لوی لالا تورې ځمکې ورپسې سپینې کړې، خو خر یې و نه موند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې وروسته یوه شپه د کاکوجان د باغ خوا ته د ډوول اواز واورېدل شو. لوی لالا ته اندېښنه ورولوېده او ژر له کوره راووت، ګورې چې په کوڅه کې ډله ډله کلیوال تېرېږي او د خلیفه صاحب د ذکر خبره کوي.

په دې وخت کې د لوی لالا ګاونډی حاجي سپین اکا هم له کوره راووت، ویل خلیفه صاحب د کاکو جان په باغ کې ذکر کوي او ټول کلیوال ورغلي دي. لوی لالا که څه هم د تصوف له څانګړي طریقې او پیر سره اړه نه درلوده، خو پیرانو ته یې ډېر احترام درلود او سخت ورباندې ګران ول، بس هغه و چې لکه تازي په منډه یې ځان د کاکو جان باغ ته ورساوه.

د دې لپاره چې ځان ژر تور ښادي ته ور ورسوي، نو لکه غل باغ ته پر دېوال ورواوښت، څو ګامه چې ولاړ، نو پښه یې له یوه تور شي سره ولګېده، سمدلاسه ودرېد، له جېب څخه یې برقي څراغ راوکیښ او ویې لګاوه، په دې وخت کې یې د خپل خره بې رنجو تورې سترګې او ښکلي کاږه باڼوګان وپېژندل، ډېره یې خوا بده شوه، خو نه پوهېده چې خر یې په کومه ګناه او چا صحرایي محاکمه کړی او سر یې ځنې پرې کړی دی.

د خپل خره سر یې همدلته پرېښود او دی تور ښادي ته ورغی. ګوري چې د باغ په پای کې د تورو وڅکو (ممیزو) پر ډاګ یو ځوان ډوول وهي، تور ښادي نارې ورته کوي او څو ځنورو ځوانانو آتڼ اچولی دی. تور ښادي دا ناره کوله چې لوی لالا ور ورسېد:

یو پیره لنډ کوه مزلونه
بل درپسې دي مریدان ببر سرونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی لالا په نیولو ګامونو د نورو کلیوالو په قطار کې ارام کښیناست، سر یې پر زنګنو کښېښود او د آتڼ نارو ته یې غوږ شو، یوه شېبه وروسته حاجي اکرم هم راغی، ښادي چې ورته وکتل، نو ډوول یې بس کړ، ویل بس ده نور ذکر به بله شپه وکړو، بیا سهار لمونځونو ته نه شو راپورته کېدلای.

لوی لالا که څه هم د تور ښادي له خوا پر خرې باندې د جنسي تېري خبره یې زړه ته نه لوېدله، خو دا چې تازه یې د خپل تور سترګي خره پرې کړی سر لیدلی و، نو د حاجي اکرم غټه سپینه خره یې سترګو ته جګه ودرېده. یوه اوونۍ وروسته جانو لالا تور ښادي ته خپله لور (چمکلۍ) وروبخښله او یوه میاشت وروسته یې واده وشو. د تور ښادي ملګري به د ورځې له خوا لکه اسمان ځکالي (شب پره کان) پټ ول او د شپې به د کاکوجان په باغ کې سره راټولېدل، ذکر معلوم و، یوه ځوان ډوول واهه، تور ښادي نارې کولې او مریدانو به یې آتڼ ورته کاوه.

څو ورځې وروسته د سالار اکا غوا ورکه شوه او سبا په سپینه ورځ د اسلم خان آس تری تم شو.

یوه شپه لوی لالا په کوڅه کې د یو چا د پښو د منډو ترپې او سونهاری واورېد، هغه و چې خنجر په لاس او لڅې پښې له کوره راووت، ګوري چې لاټک تور ښادي تر ګرېوان نیولی او په ټیټ اواز ښکنځل ورته کوي: ((تورمخې غلا په موږ کوې او خورې یې یوازي ته ها؟)).

لوی لالا چې دا خبرې واورېدې، نو ورنژدې شو او په ارامه یې وپوښتل: لاټکه څه خبره ده، له خلیفه صاحب سره دي پر څه شي جنجال دی؟ لاټک په درد

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل: لوی لا لا مه رانږدې کېږه، دا خليفه نه دی، سور غل دی، ستا خر هم ده حلال کړ او له څرمنې څخه يې ډوول جوړ کړ.

په دې وخت کې د کوڅې په بل سر کې د اسلم خان غږ واورېدل شو، ويل هلکانو څوک ياست، څه خبره ده؟ لاټک چې د اسلم خان غږ واورېد، نو تور ښادي يې تر ګرېوان نيولی روان کړ او په کوڅه کې بيرته چوپتيا خپره شوه.

په دې وخت کې د لوی لالا سترګو ته د خپل خره بې رنجو تورې سترګې او ښکلي کارږه بانوګان ودرېدل چې سر يې په وينو لړلی او د کاکوجان په باغ کې پروت و.

سبا سهار چې خلک مسجد ته راغلل، ګوري چې مسجد ته مخامخ د بې دانه توت په ښاخ کې د تور ښادي ډوول راځوړند او يوه ډله خلک ورته ولاړ دي. کليوالو ويل چې تور ښادي د شپې په تياره کې کډه بار کړې او يوه نامعلومه ځای ته کډه شوی دی.

له دې سره سم تصوفي حلقه هم ړنګه او ذکر پاته شو، خو تر دې وروسته په کلي کې بيا غلا و نه شوه، دغه ډول د ښځينه خرو عزت او نارينه حيواناتو ژوند هم خوندي شو. اوس د ټولو کليوالو زړه ته ولوېده چې د تور ښادي له خوا د حاجي اکرم پر خره جنسي تېری رښتيا و او غلاوې هم د تور ښادي ډلې کولې.

اوس چې هر وخت لوی لالا له راډيو څخه د صحرايي محکمې خبر واوري، نو خپل خر يې سترګو ته ودرېږي او سمدلاسه د لعنت په ډول نسوار توف کړي، خو اوس يې نه په خوله، نه په ژبه او نه په غاښونو کې پخوانی زور پاته دی، نسوار يې ليري واټن نه شي ويشتلای، لکه ناکامه توغندی په ږيره کې راولېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ځنګه چې تور ښادي ورک شو، چمکلۍ هم ترې تم شوه، نه يې د مرګ او نه يې د ژوند درک معلوم شو. د چمکلۍ مور په خپلې لور پسې په سترګو ړنده شوه او اوس يې د کلي ماشومان لېونۍ توړۍ بولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سياسي اولياء

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نیمه شپه کې د کور دروازه په زوره وټکېده، سخت وارخطا شوم، یاره که امیدواره ښځه وای، نو له وېرې به مې نقصان کړی وای. دروازه مې خلاصه کړه، گورم چې د کور مخ ته یوه ډله مېلمانه ولاړ دي، یو نارینه او دوې ښځې ورسره دي او یوه ډله یې هم اولادونه دي، یو په نس کې، یو په غېږ کې او شپږ اووه نور ور پسې. سمدلاسه مې د ورا دا سندره را په یاد شوه:

د کلا پر سـر کوچي دي
خپـښه وزي ننـــوزي
سل اویا یې چنگوټي دي.

مېرمنې مې راته وویل چې په کور کې وچه ډوډۍ، هگۍ، پټاټې، پیاز او رومیان لرو، خو غوړي یو مخ خلاص شوي دي، اوس به څه کوو؟ ما ویل غم مه کوه زما یې چم زده دی، ته یوازې یو ستل پاکي اوبه راوړه، نور ما او کار سره پرېږده.

مېرمنې ته مې درد ورغی، ویل دا وخت د ټوکو نه دی ژر یوه چاره وکړه، که د کوم رستورانټ والا شمېره درسره وي زنگ ورته ووهه چې پخه ډوډۍ راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په فاتحانه انداز ورته وویل چې د خپل کور پیر چا ته نه معلومیږي، اوس یې ګوره چې زه څه کوم؟ مېرمنې مې بله چاره نه درلوده، مجبوره وه چې دا صحنه وګوري، سمدلاسه یې منډه کړه او یو ستل اوبه یې راوړې.

ما ویل دا دی اوس یې ګوره! سمدلاسه مې لاس جیب ته ننه ایست، له هغې خوا مې موټ کړی لاس راوکیښ او په ستل کې مې وواهه، بس د خدای کړه دي او د بنده ورته کاته دي، له دې سره سم د ستل اوبه په ژیړو غوړو واوښتې.

مېرمنه مې هیښه او حیرانه پاته شوه، ویل ته لاس ښکاره کړه په موټ کې دي څه شی دی؟ ما په خندا موټ خلاص کړ، ګوري چې په ورغوي کې مې یو فلش (میموري کارډ) دی. ویل دا څه شی دی؟ ما ویل دا هغه میموري کارډ دی چې د جمهوري ریاست د یوه کاندید غوړې ویناوې مې پکې خوندي کړي دي.

د مېلمنو د ډوډۍ چاره خو وشوه، اوس هغه یو ستل غوړي لکه د کاریز اوبه ګرسره نه خلاصیږي، څو ډلې نور مېلمانه هم راغلل، خو غوړي مو وړیا دي، بس په ستل کې اوبه واچوو او میموري کارډ پکې ووهو او هغه ژیړ غوړي شي.

اوس دا وېره راسره ده که د ولسمشرۍ د نویو انتخاباتو موسم راغی، نو دا غوړي به تر وخت تېر شي، ځکه د نویو کاندیدانو ویناوې به تر دې هم غوړې وي، کېدای شي چې د هر کاندید له وینا څخه پوره یوه ویاله غوړي جوړ شي، نو ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل تر څو چې د ولسمشرۍ بله دوره انتخابات رارسیږي او د دې غوړیو میعاد تېرېږي، زه باید دا غوړي پر درباري او طالبي خیاطانو او غوړمالانو باندې خرڅ کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال بوډا او ژبپوه خبريال

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: بابا (ښې چارې)
کلیوال بوډا: ښې چارې له کومه شوې بچیه، سم د سره تناره پر سر ژوند کوو
خبریال: ستاسې په ولسوالۍ کې کله ناکله ناټو (شپني) عملیات کوي چې (ناپوځي) وګړو ته مرګ ژوبله پکې اوړي، تاسې ولې په دې اړه (غبرګون) نه ښایاست؟
کلیوال بوډا: شپون خو خپله شپني کوي، هغه بېچاره به په تش لاس څنګه خلکو ته مرګ ژوبله ورواړوي، زموږ شپون عملیات نه دي کړي، روغ سړی دی، دا هسې خوشې چټي خبرې دي
خبریال: نن ستاسې د ولسوالۍ خلکو (لاریون) کړی دی او خپل (هتوځي) یې ترلي دي، تاسې ولې په دې لاریون کې برخه نه ده اخیستې؟
کلیوال بوډا: (په قهر) ولې زه لېونی یم چې په لوی لاس په ناورین کې برخه واخلم؟ خدای دي مو له ناورینه وساتي.
خبریال: بابا زه لاریون یادوم، ما ویل نن ستاسې د ولسوالۍ وګړي د افغانستان (پلازمېنې) ته تللي او د هغو (ناپوځي) وګړو په اړه یې (دولتمشر) ته (غاو) کړی چې څو ورځې مخکې د ناټو ځواکونو د چورلکو په هوایي بمباریو کې ووژل شول
کلیوال بوډا: نور پوه نه شوم، خو تا د غاو خبره وکړه. نن زموږ خلک پاچا ته په چیغو او بوغارو ورغلي دي، خواران ښه وایي. د خدای پار دی حکومت موږ ولې وژني؟ څه ګناه مو کړې ده؟ نه مو بلوا کړې ده او نه پر حکومت راپور ته شوي یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: تاسې د نن په (غاو) او (پرلت) کې (شتون نه لرئ) ایا تاسې یې (غورځاونې) نه یاست؟

کلیوال بوډا: (په قهر) ته نه شرمېږې چې ما ته په دې سپینه ږیره (ګوزاونې) وایې؟

خبریال: بابا ګوزاونې نه یادوم، (غورځاونې) یادوم، مانا تاسې د دې غورځنګ غړي نه یاست؟

کلیوال بوډا: زه نه د چا (غړی) یم او نه (حلوا)، خپله خواري او بزګري کوم

خبریال: څه موده مخکې ستاسې په کلي کې یو ډېر (وګړمین) قومي مشر حاجي عبدالله خان (ترور) شو، ستاسې په (آند) دا چارې به څوک کوي؟

کلیوال بوډا: بچیه د بل چا په مخ کې و نه وایې چې عبدالله خان ترور شو، (ترور) د پلار خور ته وایي، حاجي عبدالله خان خو نر و

خبریال: زما موخه دا ده چې حاجي عبدالله خان ووژل شو

کلیوال بوډا: خو دغسې ووایه چې ووژل شو

خبریال: ښه دغه ډول (موخنې وژنې) څه انګېزه لري؟

کلیوال بوډا: دغه ډول وژنې (انګروزه) نه ده، ربښتیا ده، زموږ خلک په سپینه ورځ وژل کېږي او ټول یېویني، خو څوک مو ناره نه اوري

خبریال: پوهان وایي چې دغه ډول موخنې وژنې د افغانستان په ټول (کړکېښ) کې هیڅ (مخینه) نه لري، د تراهګرو دغسې (ګروهه) له کوم (کېټ) او (وند) سره اړه لري؟

کلیوال بوډا: تا (وند) دي یاد کړ، مطلب دي وندر دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبريال: نه زه بل څه وايم، خو خير اوس بلې پوښتنې ته راځم. که هره ورځ قومي مشران وژل کېږي، ايا تاسې (گروهمن) ياست چې په وطن کې به (ټيکاو)، (ستاړه) او (خونديينه) راشي او اوسنی (ړنگن) حالت به پسې ډېر نه شي؟
کليوال بوډا: گړنگن حالت به ولې نه پسې ډېرېږي، چې گړنگن او سپېره خلک مو مشران شي، نو ولس به ولې نه بدمرغه کېږي
خبريال: دغې پوښتنې ته (بيا ځلي) راځم، د تراهگرو (موخه) څه ده چې ناپوځي افغانان وژني؟
کليوال بوډا: موخه ياني موخې يادوې؟
خبريال: موخې څه ته وايي؟
کليوال: موخې په پښتو کې د نجونو بدل ته وايي، خو شکر دی زموږ په کلي کې اوس خلک نجونې په موخې کې نه ورکوي
خبريال: بابا ځلوېښت کاله کېږي چې په افغانستان کې دغه (ښخه شولانگه) او (اړنگ بړنگ) روان دي، ايا نور دغه حالت (بسنه) نه کوي؟
کليوال: که دا اوسني خلک مو مشران وي، وطن به خود دغسې ړنگ بنگ وي.
خبريال: موخه مې دا ده چې دغه (شخړيز) حالت (بسنه) نه کوي؟
کليوال بوډا: په بس او بسنه دي نه پوهېږم، خو موږ نور له جنگه ستړي يو، کورونه مو له کونډو او يتيمانو ډک دي، په هر کور کې چيغې او ژړاوي دي، ټول وطن مو هديره شو، اوس مو نو بيخي په سترگو کې اوښکې وچې شوې، تر فرضي لمونځونو مو د جنازې لمونځونه ډېر دي
خبريال: بابا ستا په اند په افغانستان کې سوله (شونې) ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال بوډا: هو زموږ کلی له شنو ډک دی، ډېر يې تنګ کړي يو، ټول چرګان يې نيولي دي، نه پوهېږم چې تا به شينې له نژدې ليدلي وي که نه؟ شينې يو ډول وړې خزندې دي چې د چرګانو په پوست پورې کلکې نښلي او بيا يې ناروغه کوي

خبريال: نو دا خو نه (نړی پنځی) او نه يې (ځری) وايي چې په خلکو کې تراه خپره کړه، دا تراهګر ډېر (شاتګپالي) او (پوړی پال) وګړي نه دي؟

کليوال بوډا: بچيه پوه نه شوم، په پښتو راته ووايه!

خبريال: ښه بابا اوس به ستاسې شخصي ژوند ته راشو، څه موده مخکې مو يو ځوان زوی (اورپکو) وواژه او تاسې هم بوډا ياست، اوس د کور لپاره (لګښتتوکي) او (خوړلتوکي) څنګه چمتو کوئ؟

کليوال بوډا: دا اوس ته څه وايې؟ زموږ په ژړاوو زاره وچاوده او ته وايې چې (ټوکي)، ته دا ناورين وګوره او ستا ټوکي وګوره، زموږ په کلي کي اوس ټوکي او ټوکيان خلک نشته

خبريال: بابا ټوکي نه، توکي يادوم

کليوال بوډا: توکي نه پېژنم، دا نوي خبرې بيا دا تاسې هلکانو راوايستلې

خبريال: په کور کې مو بل (کارندوی) زلمی (شتون لري)؟

کليوال بوډا:نه په کور کې مو (شپون) نشته

خبريال: شپون نه، شتون يادوم، شتون

کليوال بوډا: ما درته وويل چې په کور کې نه شپون لرو او نه شکوڼ، زه يو زوی لرم چې سپين ګل نومېږي او په مدرسه کې سبق وايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: تاسي وویل چې یو زوی مې (زده کړیال) دی او ستاسې د ژوند (وته ییز) اړخ هم ویجاړ دی، ستا د زده کړیال زوی (اړین) توکي لکه (لیکنی)، (یادښتلیکچه)، (لوبڅی) او (لیږد چارو) لګښت څوک ورکوي؟

کلیوال بوډا: (په خندا) یاره بچیه که رښتیا درته ووایم په دې ټیز میز دي نه پوهیږم.

خبریال: بابا (ټیز) نه، (وته ییز) یادوم، وایم پیسې به نه لرې زده کړیال زوی ته دې اړین توکي لکه (یادښتلیکچه) او نور څنګه پیرې؟

کلیوال بوډا: نو زما زوی خو سبق وایي، بېلګه څه کوي؟

خبریال: موخه مې د اړینو توکو پیرل و .

کلیوال: یاره بچیه که رښتیا درته ووایم په دې (کړ مکړ) نه پوهیږم، له (کارکړن) څخه دي مطلب وحشي کرګدن دی؟

خبریال: ما ویل (کارډګر) دې څه دی، یاني د کار ساحه دې څه شی ده، څه کار کوې؟

کلیوال بوډا: بزګر یم

خبریال: زه چې ګورم ستاسې لاسونه تڼاکي شوي دي، لکه چې (شاقه) کارونه کوئ که څنګه؟

کلیوال بوډا: نه د شاه کاکا کارونه نه کوم،خپله یوه ټوټه ځمکه لرم، هغه کرم.

خبریال: ډوډۍ له (ټیکلیخ) څخه رانیسئ او که یې خپله پخوئ؟

بوډا:نه له ټیکلیخ کافر څخه به یې ولې رانیسو، شکر دی خدای لاسونه راکړي دي، خپله یې په کور کې پر تبۍ پخوو

خبریال:(په خندا) بابا له ټیکلیخ څخه مې موخه نانوای دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال بوډا: نو خو دغسې ووايه چې نانوای، زه حيران شوم چې دا ټيکلپخ يې بيا څه بلا ده.
خبريال: ښه بابا اوس دا راته ووايه چې (منګ) به دې څو وي؟
کليوال بوډا: پوه نه شوم؟
خبريال: وايم څو کلن يې؟
کليوال بوډا: ياره خدای مې دې غاړه نه بندوي سل کلن به يم
خبريال: ستاسې په کلي کې ستا (هم منګه) او (همپېرى) خلک شته؟
کليوال بوډا: هو خلک وايي چې زموږ په کلي کې پېريان شته، خو ما تر اوسه پورې نه دي ليدلي.
خبريال: يوه سليزه منګ لرې او بيا هم بزګري کوې، ايا (تکړښت) کوې؟
کليوال بوډا: هو نو عمر دی کمېږي، هره ورځ کمښت کوم
خبريال: بابا په ځوانۍ کې به دې خامخا (وختتېرى) او لوبې کړې وي، کومې لوبې دې کولې؟ (يخنڅا)، (يخلوبه)، (وزلوبه) او که (خرځغلونه يا خردواني)؟
کليوال بوډا: ياره هر ډول لوبه مې کړې ده، خو دا خرتوبي ده که خردواني ده دا مې نه ده کړې.
خبريال: بابا ستاسې په کلي کې خو (کتوځى) او (لنګتون) نشته، آن دا چې يو عادي (هډدرملى) هم نشته، نو که کومه مېرمنه مو (بلاربه) شي، د لنګواله لپاره يې چېرې وړئ؟
کليوال بوډا: (په قهر) هرګوره چې مېلمه يې، که نه نو مردارولې مې او ځان مې دربانديې غازي کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: (په وارخطایي) ولې بابا ما کومه (ناڅرونده)، (ناارینه) او (ناجوته) خبره وکړه چې پر تاسې بده ولګېده؟

کلیوال: بده خبره لا توره وي که سپینه؟ ته انسان یې که غویی؟ څوک امیندوارې ښځې ته بلاربه وایي؟ بلاربه خو سړی امیندوارې غوا، اوښې، وزې، مېږې یا خرې ته وایي.

خبریال: ښه ښه اوس پوه شوم، کور مو ودان چې مرکه مو راسره وکړه

کلیوال بوډا: ستا یې هم کور ودان، خو ګوره بل وار که زموږ کلي ته راتلې، نو یو پښتون ترجمان درسره راوله او له خولې سره دې هم لږ پام کوه، اوس هرګوره چې مېلمه یې، که مېلمه نه وای، نو دغه د بېل لاستی به مې دربانديې کتلی وای او یا به مې دومره ډبولی وای لکه د پېشلمي ډوول، اوس دې سر خلاص شو؟

خبریال: هو سر مې خلاص شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چونګښو آچار

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسیالیستي برېتونه
جهادي معده
د مقاومت کولنګ
د موچي تار
ډیموکراتیک پرتوګ
د جنسي تېري ضد ډال
د چونګوښو آچار.

دا اثار په یوه مجلل تالار کې د لیلام لپاره پر یوه لوی مېز ایښودل شوي او حاجي غټ ماما د مېز شاته ولاړ و. مخ ته یې مېلمانه پر چوکیو ناست او د شا په قطار کې خبریالان ولاړ ول.
د دې اثارو رانیولو لپاره ګڼ شمېر سیاستوال او تاریخي اثارو مینه وال راغلي ول. د پلچرخي له زندان څخه یو شمېر مشهور غله او جنایتکاران هم په ضمانت راوستل شوي ول، په مېلمنو کې بهرني مېلمانه هم ول چې ډېری یې ښځې وې.
حاجي غټ ماما په داسې حال کې چې پرتوګاښ یې تر لمنې یوه لوېشت راوتلی و، مایکروفون راپور ته کړ او په جګ اواز یې وویل: درنو مېلمنو، آغلو او ښاغلو! لیلام پیل کېږي، زه هر جنس راپورته کوم او ځانګړتیاوي یې درته وایم، زما شا ته پر لویه پرده یې انځور هم ښه لوی او روښانه لیدلای شئ.
بیا یې یوه وچه کلکه کڅوړه راپورته کړه، خوله یې ویړه کړه او په جګ اواز یې وویل: ها دا دی وګورئ! دا د یوه مرحوم جهادي رهبر وچه معده ده. که څه هم په ظاهره یوه لوېشت ښکاري، خو په حقیقت کې تر ارام سمندر هم لویه او ژوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. دا معده خورا ډېر کمالونه لري. یو کمال یې دا دی چې هیڅ نه ډکېږي. که د ټول افغانستان کورونه، ځمکې، موټرونه او ټولې نړۍ ډالر ورواچول شي، نو ګرسره پکې معلومېږي هم نه.

بل کمال یې دا دی چې د ایکسرې شعاع نه ځنې تېرېږي، دې مرحوم رهبر په ژوند کې څو واره اروپا او امریکا ته تاریاک پکې تېر کړي دي. دا معده د قاچاقو لپاره ډېره ښه ده، د افغانستان ټول تاریاک په یوه وار پکې قاچاق کېدای شي، بیه یې یو میلیارډ امریکایي ډالره ده.

یوه بهرني سړي لاس پورته کړ، ویل زه یې رانیسم، ورپسې نورو مېلمنو بیې لوړې کړې، دوه میلیارډه، درې میلیارډه، څلور میلیارډه... لس میلیارډه.

یو سړی چې وچ مغزی او نری کږه پزه یې درلوده، برګ دسمال یې په غاړه کې اچولی و، په قهر له ځایه پورته شو: ((دا اثر د چا پلار هم نه شي رانیولای، موږ جهاد او مقاومت کړی دی، دا معده زموږ حق دی، زه چا ته اجازه نه ورکوم چې بیه یې نوره لوړه کړي، زه یې رانیسم)).

له دې خبرې سره سم یې ورمنډه کړه، راواخیستله او بیرته پر خپل ځای کښېناست. په دې وخت کې یوه بل نري پزي ځوان چیغه کړه: ناره تکبیر! خو چا سپوږ هم و نه واهه، یوازې د شا په صف کې یوه سړي کرار وویل: باوووو!

وروسته حاجي غټ ماما یو څیري او سوری سوری پرتوګ راپورته کړ، په جګ اواز یې وویل: ها دا دی وګورئ! دا پرتوګ ډېر زوړ او شوړېدلی دی او د پرتوګانښ پر ځای کشک وراچول شوی دی، خو که له کمالونو یې خبر شئ، نو د ایمان په بیه به یې هم رانیسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ډیموکراټیک پرتوګ دی چې څو زره کاله پخوانی دی او له لرغوني یونان څخه راوړل شوی دی. یو کمال یې دا دی که چا واغوست، بیا که هر څومره ډېر جنایتونه وکړي، نو د خلکو زړه ته نه لوېږي، عام خلک فکر کوي چې دا سړی جنایت نه، بلکې عبادت کوي، ټول بد کارونه یې عالمانه او ستره فلسفه ورته ښکاري، که چا دا پرتوګ اغوستی وي، نو د دنیا هیڅ یو قانون او محکمه یې نه شي محاکمه کولای.

بل کمال یې دا دی چې سونډ پروف دی، هر چا چې واغوست بېغمه دي یې ولي، ملت یې نه اوري او نه یې بد بوی احساس کولای شي. دا پرتوګ یوازې په افغانستان کې لسګونو وزیرانو، سلګونو والیانو او زرګونو رئیسانو اغوستی دی، ډېره ښه نتیجه یې ورکړې ده، د سیاستوالو لپاره ډېر ګټور دی. څرنګه چې دا پرتوګ میلیارډونه پیسې ګټلای شي، نو بیه یې په لس میلیارډه ډالره پیل کوو.

د کابل بانک یو په ونه ټیټ او بیلر غونډې سړي له لاس پورته کولو سره سم د سټیج خوا ته ورمنډه کړه، په لاره کې یې داسې نارې وهلې: ((دا پرتوګ زما دی، اول ما اغوستی دی، دا زما حق دی، ولاکه یو سینټ لا ورکم...)). د حاجي غټ ماما له لاسه یې پرتوګ کش کړ او ژر ژر یې پر خپل کڅوړه پتلون سربېره واغوست.

له دې سره سم ټولو مېلمنو په یوه اواز چیغې کړې: ((هو تاسې رښتیا وایاست، دا پرتوګ ستاسې حق دی، تاسې یو سپېڅلی انسان یاست، کابل بانک بل چا چور کړ، پر تاسې ناحقه د غلا تور پورې شوی دی. باید تاسې ته دا پرتوګ وړیا درکړل شي)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالار د خلکو چکچکو، شپېلکيو او شور پر سر واخيست. حاجي غټ ماما په لکه غاړه او وياړ سره وويل: ((ګورئ زه رښتيا وايم، د دې پرتوګ کمال مو وليد که نه؟ دې سړي چې پرتوګ واغوست اوس يې ځوک بيخي نه پېژني چې دا د کابل بانک غل دی. زه باور لرم چې دا ښاغلی به له دې ځايه پلچرخي زندان ته نه، بلکې سيده به ارګ ته ځي)).

د مخ په ليکه يو لوېشتکی او پنډوګی سړی چې ګيل ماله کړې لنګوټه يې تړلې وه، په ماته ګوډه پښتو چيغه کړه: ژوندی دي وی ډيموکراسي، تل دي وي د افغانستان خپلواکي ... په دې وخت کې د غونډې برخه والو يو بل ته په حيرانۍ سره وکتل، په تالار کي ورو ورو بونګی پيل شو: ((کومه ډيموکراسي؟ کومه خپلواکي؟ دا سړی څه وايي؟ زه خو هيڅ پوه نه شوم)).

د خلکو شور لا پوره نه و ارام شوی چې حاجي غټ ماما يو نری تار راپور ته کړ او په موسکا يې وويل: ((ښايي تاسې به دا ارزښتناک اثر سم نه وينئ، دا د موچي ساده تار دی، خو خورا ډېر کمالونه لري، په دې تار زرګونه انسانان پر نس حلال شوي دي.

کمال يې دا دی چې په ناريه او جارحه وسلو کې نه راځي، له همدې امله جواز ته هم اړتيا نه لري. تر ټولو ستر کمال يې دا دی چې په دې تار هر ځوک حلال شي، نو هغه کافر بلل کېږي، که خپل سکه مسلمان ورور هم ورباندې حلال کړې، نو امريکايي، انګرېز يا بل کافر بلل کېږي، له دې تار سره زرګونه فتواګاني تړلي دي.

په دې وخت کې يو انګرېز جنرال اوچت شو او په جګ اواز يې وويل: ((دا تار زموږ دی او د بريتانيې په شاهي کورنۍ پورې اړه لري، ځو کاله مخکې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکې یوه پاکستاني جنرال ته امانت ورکړی و، خو پاکستاني جنرال ویل چې زما څخه القاعده وو غلا کړ، دا دی اوس مې پیدا کړ. حاجي غټ ماما به ما ته هم دا تار وړیا راکوي او هم به راته وایي چې دا تار چېري و، له چا څخه یې تر لاسه کړ او څنگه یې ترلاسه کړ؟

د دې پر ځای چې انگریز ستیج ته ورشي، حاجي غټ ماما پر څلورو ورغی او تار یې بهرني جنرال ته ورکړ. له دې سره سم هر چا یو وار د موچې نري تار ته وکتل او بیا یې په بېخوندۍ پر خپله گېډه لاس تېر کړ، ورسره سم په تالار کې بد بوی شو، د غونډې برخه والو یو وار شاته وکتل او بیا یې خولو ته دسملونه ونیول.

تر څو ثانیو چوپتیا وروسته حاجي غټ ماما یو کولنگ راپور ته کړ او په لوړ اواز یې وویل: ((وگورئ دا یو عادي کولنگ نه دی، دا د مقاومت کولنگ دی چې په فرانسه کې په خاص فرمایش جوړ شوی دی، خورا ډېر کمالونه لري، په دې کولنگ د افغانستان د قیمتي ډبرو خورا ډېر کانونه را ایستل شوي دي، همدا اوس یې هم د بدخشان د لالونو، زمردو او لاجوردو بوی ځي. تر ټولو ستر کمال یې دا دی که هر چا رانیو، نو سمدلاسه ملي قهرمان کېږي)).

تر څو چې حاجي غټ ماما نور څه ویل، نو یوه ځوان یې کولنگ له لاسه وکیښ او ویې ویل: ((دا کولنگ زموږ څخه ورک شوی و، هیڅوک یې نه خرڅولای او نه یې رانیولای شي، دا کولنگ زموږ دی)). د غونډې برخه والو یوه او بل ته وکتل، خو څه یې له وسه پوره نه وه.

بیا حاجي غټ ماما یو لوی پولادي ډال یا سپر راپور ته کړ، د سترگو تر کونجو یې بهرنیو ښځو ته وکتل او په موسکا یې وویل: ((دا د مدني فعالیت ډال دی او یوازې یې مدني فعالان رانیولای شي. دا ډال خورا ډېر کمالونه لري، مثلا که

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک يې د مخ او شا له خوا د شرم په ځای پورې وتړي، نو هيڅوک جنسي تېری نه شي وربانديې کولای.

بل لوی کمال يې دا دی که کومې مېرمنې د شرم په ځای پورې وتاړه او يوازې يو وار په ښار کې لوڅ مخ وګرځېده، نو د نړۍ هر پرمخ تللی هيواد ډېر ژر تابعيت ورکوي، خو يوه کمزوري لري، هغه دا چې د ملا لنډي د جنسي تېري مخه نه شي نيولای، نو هر چا چې دا سپر په ځان پورې وتاړه بايد ډېر ژر له افغانستان څخه اروپا يا امريکا ته ولاړ شي، بيه يې يو لک ډالر ده، خو دا ډال يوازې مېرمنې او همجنس بازان رانيولای شي)).

مېرمنو لا لاسونه نه وه پورته کړي چې د غونډې ټولو افغان برخه والو لاسونه پورته کړل. په دې وخت کې يو سپين ږيری سړی په ژړا له ځايه پورته شو او په عاجزۍ يې وويل: ((زه دومره پيسې نه لرم چې دا ډال رانيسم، خو ډېر ضرورت ورته لرم، ټوله نړۍ خبره ده چې څه موده مخکې د حکومت يوه لوړ پوړي چارواکي جنسي تېری راباندې وکړ، هيله لرم چې دا ډال ما ته وړيا راکړئ)).

په دې وخت کې يوه سړي خپل څنګ ته ناستي د يوې بهرنۍ مېرمنې پر لوڅ ورانه لاس تېر کړ، هغې په لوړ اواز چيغه کړه:((هلئ ما وژغورئ! دا سړی غواړي چې پر ما جنسي تېری وکړي)).

يوې افغانې مېرمنې خپله لنډه لمن پر ورنو ورټوله کړه او په ژړا يې وويل: ((زما څخه څو واره د جنسي تېري غوښتنه شوې، خو ما نه ده منلې، زه ډارېږم چې اخير به جنسي تېری راباندې وکړي، هيله ده چې دا ډال ما ته راکړئ)).

يوه بهرني ډيپلوماټ په جګ اواز چيغه کړه: ((دا مېرمن ښه وايي! ښځو ته بايد لومړيتوب ورکړل شي، بايد دې ښځې ته ډال بيخي وړيا ورکړل شي، که نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکول کېږي موږ انتقاد کوو چې په افغانستان کې ښځو ته حقوق نه ورکول کېږي)).

حاجي غټ ماما هیڅ و نه ویل، مېرمن ولاړه شوه، ډال یې واخیست، د شا له خوا یې په ځان پورې وتاړه او سیده له تالاره ووته.

د حاجي غټ ماما برېتونه راخوړ او تندی یې تریو شو، څه یې و نه ویل، خو ژر یې ځان کنټرول کړ، مصنوعي موسکا یې پر لویو شونډو خپره شوه، بیا یې د نسوارو یو دبلی (قطی) راپور ته کړ، خلک حیران شول چې دا به څه شی وي؟

ټولو ځیر ځیر کتل چې اوس به له قطۍ څخه څه شی راوباسي، خو حاجي غټ ماما دا شیبه لنډه کړه او په جګ اواز یې وویل: دا د برېتو یو تار دی، خو ډېر قیمتي تار دی، یوه شاګرد له خپل رهبر له بریت څخه کښلی، بیا اروپا ته وړل شوی او هلته د سوسیال په مقدسو اوبو اووه واره پرېولل شوی دی.

دا وېښته هم ډېرې ګټې لري. یوه ګټه یې دا ده چې څوک یې د سیوسیال په اوبو اووه واره پرېولي او بیا هغه اوبه وڅښي، نو ټول پخواني چپي افکار یې له حافظې څخه پاکېږي، په اتومات ډول لیبرال ځنې جوړېږي، آن دا چې (کارل مارکس) د (ادم سمیت) په بڼه ورته ښکاري.

بل کمال یې دا دی چې په هر سیاسي قالب کې جوړېږي او هیڅ وخت یې لاس نه بندېږي، د دې تار بیه لس ملیونه ډالره ده.

په دې وخت کې تالار د (هورا) نارو پر سر واخیست، یوه برېتور سپین ږیرې ناره کړه: دوولس میلیونه، پنځلس میلیونه، شل میلیونه ...)) د بریت بیه وار په وار پسې لوړېده، خو یو ډنګر برېتور جنرال چې برېتونه یې تازه تور کړي، په احساساتي او رېږدېدلي اواز وویل: دا بریت زموږ د رهبر فکري میراث او زموږ حق دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ پیسې نه لرو، زه دلته د ناټو له قوماندان جنرال کریسټل څخه هیله کوم چې موږ ته د دې برېت پیسې راکړي، ځکه موږ خپله لاره پرې ایښې او اوس مو د دوی د غواتی په خوله کې دی. د ناټو جنرال هم د (هو) په ډول سر وښوراوه او حاجي غټ ماما هم تار ډنګر جنرال ته ورکړ.

تر دې وروسته حاجي غټ ماما یو سرپوښلی حلبي قطی راپور ته کړ او بیا یې په خندا وویل: دا د چونګښو آچار دی چې سیاسي نوم یې (ګلوبل آچار) دی او خورا ډېرې ګټې لري، په تېره بیا د پیسو ګټلو لپاره ډېره ښه وسیله ده، د سیاسي سوداګرو لپاره ډېر ګټور دی.

دا آچار که هر چا وخوړل، نو سمدلاسه به د چونګوښې په شان ژوند ورته اسانه شي، لکه چونګوښه چې (ذوحیاتین) حیوان دی، یانې هم په اوبو او هم پر وچه ژوند کولای شي، دغه سړی به بیا (ذوتابعتین) شي، هم به په خارج او هم به په افغانستان کې ژوند کولای شي. کورنۍ به یې له افغانستان څخه دباندې ارامه او خوندي وي، خو دی به دلته ولسمشر، وزیر یا رئیس وي، بس دلته به یې ګټې او په بهر کې به یې ځټې.

بل کمال یې دا دی چې که په هر څومره غلا، چور، رشوت او فساد کې لاس ولري، نو د افغانستان عدلي او قضایي ارګانونه یې نه شي تعقیبولای، ځکه چې بهرنۍ تابعیت لکه د پیر سوټي بابا تاویز له هرې بلا څخه یې ساتي. د دې آچارو بیه لس میلیونه ډالره ده، ګورئ دا چانس له لاسه مه ورکوئ! که یوه پروژه مو واخیسته، نو سل میلیونه پکې ګټلای شئ! هلئ واخلئ!

په تالار کې شور جوړ شو، بیه په هره ثانیه کې پسې لوړېده: دوه ملیونه ډالره، درې ملیونه ډالره، پنځه میلیونه ډالره، لس میلیونه ډالره... سل میلیونه ډالره! په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې د خلکو خبرې غلې شوې. غټ ماما وویل: ((سل میلیونه ډالره والا د چونګوښې آچار وګټل، ورته مبارک دي وي)). په دې وخت کې د خلکو په منځ کې یو فولبرایټر ځوان په چټکو ګامونو راتېر شو او د چونګوښو آچار یې واخیست.

حاجي غټ ماما په جګ اواز وویل: درنو آغلو او ښاغلو! لیلام پای ته ورسېد، خو یوازې درې آثار پاته دي، دلته زما سره شپږو نفرو خپل نومونه لیکلي او وایي چې دوی د دې اثارو مینه وال دي، هیله ده چې نور مېلمانه ولاړ شي او یوازې دي هغه مېلمانه پاته شي چې زه یې نومونه وایم.

سبا په ورځپاڼو کې لیکل شوي وه چې د افغانستان یو څو سیاستوالو د افغانستان خپلواکي، ملي غرور او تاریخ پر پردیو باندې یوازې په څو میلیونو ډالرو خرڅ کړل. ورځپاڼې په بازار، کوڅو، دوکانونو، دفترونو او کورونو کې لاس پر لاس وګرځېدې، ټول ملت خبر شو، خو نه چا مدني حرکت، نه لاریون، نه اعتصاب، نه انتقاد او نه هم تشه ګیله وکړه، ځکه چې ضمیرونه یې سیاسي مشرانو خرڅ کړي ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تخرگ وښتان څنگه

په تاريخي اثارو کې شامل شول؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مظاهره چیانو په مخکې څو خلک په منډه روان ول، سترګې یې تر دوو غوږو پورې تورې کړې، رنګارنګ دسملونه په لاسونو کې نیولي، ږیرې په نکریزو سرې کړې او دومره اوږدې تسبیح یې په غاړه کې وې چې د نامه له غوټې سره لګېدلې او سړي ته یې د آتڼ دا ناره وریادوله:

آتڼ مې د بوري نجوني کوینه

پر ملا کـــږې وږې شـــي

امېل یې د نامه غوټـــې وهینه

د مظاهره چیانو دا ډلګۍ خورا ځلانده او برېښنده ښکارېدله، سړي فکر کاوه چې زیارت راروان دی. یو بوډا مظاهره کوونکی چې تر خوله یې ځګونه بادېدل او پر ږیره یې نسوار پراته وه په ژیړغوني اواز چیغې وهلې: ((مرګ پر حکومت، مرګ پر کافرانو، موږ به د خپل پیرګل کسات خامخا اخلو)).

ما د رسنیو کارډ په غاړه، مایک په لاس کې نیولی او عاجز د سړک پر غاړه ولاړ وم. یوه سپین ږیري ته مې اشاره وکړه چې خپل نظر راته ووایي. سپین ږیری هم لکه مست اوښ په غړومبې زما مخ ته ودرېد. ما ویل بابا ولې مو مظاهره کړې ده؟ سپین ږیري د خولې ځګونه په زرغونه دسمال پاک کړل او په لوړ اواز یې وویل: ((د پیرګل سپکاوی شوی دی، د هغه مبارکه ږیره او څڼې یې ورخریلې دي)).

په دې وخت کې له مظاهرې څخه یو بل سړی هم راجلا او زما خوا ته راغی. دا سړی چې ښکلې دریشي یې اغوستې، ږیره او برېتونه یې پاک خریلي وه د بوډا خبرې پرې کړې: ((دا پیر صاحب زرغون شاه نومېده، تل به یې زرغونه کالي اغوستل، اوږده ږیره، ببرې څڼې او لوی برېتونه یې درلودل، کټ مټ (کارل مارکس) ته ورته و. دا دوه سمبولونه په افغانستان کې د دوو لویو سیاسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

آيډيالوژيو د نژدېوالي او پخلاينې سمبول و چې يو سوسياليزم او بل اخوانيزم دی. ده موږ ته دا درس راکاوه چې يو مجاهد رهبر چې د تحصيل کولو په جرم به يې د نجونو پر مخونو تېزاب ورشيندل، نن يې خپله لور ماډله ده او دی يې وياړ بولي او هغه بربېتور کمونيست چې خلک به يې د (بي بي سي) راډيو د خبرونو اورېدلو په تور وژل، نن غربي ډيموکراسۍ ته مست آتڼ کوي او په لندن کې خورا په خوند خوند سوسيال خوري)).

د پېښې په اړه په سيمه کې يوه عيني شاهد راته وويل: ((زرغون شاه ملنګ يو لېونی و، نه يې خبرې کولې، نه چا پېژانده او نه يې چا عبادت ليدلی و، هيڅوک نه پوهېده چې دا سړی مسلمان او که کافر دی. څو کاله کېدل چې د خښتو په يوه کنډواله بتۍ کې اوسېده، خلکو به له زړه سوي څخه ډوډۍ ورکوله)).

دا جنجال هغه وخت راپيدا شو چې زرغون شاه ملنګ ناروغ او يوه خواخوږي سړي ډاکټر بشير زړه سواند ته بوت. په دې اړه ډاکټر بشير زړه سواند وايي: ((ما چې زرغون شاه ملنګ معاينه کړ، نو په سر او ږيره کې يې خورا ډېرې دانې راختلې وې، د دې لپاره چې ښه درملنه يې وشي بايد ږيره، برېتونه او د سر وېښتان مو يې ورخريلي وای. د دې کار لپاره مي نايي ته واستاوه، خو زرغون شاه ملنګ لا بيرته زما کلينيک ته نه و راستون شوی چې څو نفره سوتي په لاس کلينيک ته راغلل او زه يې وډبولم)).

په دې اړه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په يوه خپره شوې خبرپاڼه کې راغلي: ((د زرغون شاه ملنګ په وېښتانو کې داسې سپېرې اوسېدلې چې په تاريخي اثارو کې ګڼل کېدې، دا سپېږې بل ځای نه موندل کېږي او دا يې اخيری نسل و. ډاکټر بشير زړه سواند يو تاريخي اثر ضايع کړی دی، له همدې امله موږ له پوليسو څخه غوښتنه کوو چې ډاکټر بشير زړه سواند ژر تر ژره ونيسي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

څارنوالۍ ته يې معرفي کړي. بايد خلک پوه شي چې کوم شيان تاريخي اثار ګڼل کيږي. نوې لرغونپوهنه وايي که چا د يوه کال لپاره د خپلو تخرګونو وېښتان و نه خريل بيا حق نه لري چې ويې خريي، ځکه چې اوس د تخرګ وېښتان هم په تاريخي اثارو کې ګڼل کيږي)).

د راپورونو له مخې نن پوليسو د نايي پر دوکان چاپه وهلې ده. د پوليسو هدف دا و چې د زرغون شاه ملنګ خريلي وېښتان راواخلي او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت ته يې وسپاري، خو نايي تر چاپې مخکې خپل دوکان جارو کړی او د دوکان ټول خريلي وېښتان يې پر ډېران غورځولي ول.

تر دې اخ وډب وروسته ګڼ شمېر ولسي خلکو ته د خپل وجود د اضافي وېښتانو په اړه اندېښنې پيدا شوي دي. د سپين ګل په نوم يو شپون وايي: ((څو کاله کيږي چې تر نامه لاندې او تخرګ وېښتان مې د ډېر مصروفيت له امله نه دي خريلي او اوس سخت ځنې په تکليف يم، خو ډاريږم چې دا وېښتان هم د حکومت ملکيت نه وي)).

خو د زرغون شاه ملنګ پر سر راپورته شوي جنجالونه ناڅاپه هغه وخت ارام شول چې د امريکا د فرهنګي ميراثونو ادارې رئيس (مايکل سمپل) د افغانستان د ځينو سياسي مشرانو د جسدونو رانيولو اعلان وکړ.

ښاغلي سمپل وويل: ((د دې کار هدف دا دی چې د دې ډول سياسي مشرانو په مغزو کې د انسانانو د لومړي نسل حجرات تر اوسه پورې هم ژوندي پاته دي. دې سياسي مشرانو که څه هم په يوويشتمه پېړۍ کې ژوند کړی، خو فکرونه يې کټ مټ لومړنيو انسانانو ته ورته ول، کېدای شي دا حجرات زموږ سره په څېړنو کې مرسته وکړي، موږ به د دې جسدونو په مرسته وکولای شو چې د لومړنيو انسانانو جسمي او ذهني جوړښت په دقيق ډول مطالعه کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي غټ ماما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي غټ ماما د چرګ پښه په لاس کې نیولې او غوړونه یې د اذان لپاره د مسجد خوا ته ځک نیولي ول. د چرګ غوړي یې د لستوڼي له لارې تر څنګلو پورې ورسېدل، خو د اذان درک نه و، اخیر یې زړه تنګ شو، کړکۍ ته ورولاړ شو او پورې غره ته یې وکتل، لکه مست اوښ غړومب یې وهل: ((یاره یو خو دا زموږ ملایان هم ولاکه په وخت پوهېږي، په خدای سم دم ماښام دی)). له دې خبرې سره سم یې د چرګ پښه خولې ته ورواچوله، لکه ځرمښکۍ چې مچ ونیسي په یوه سا یې تر ستوني تېره کړه.

په دې وخت کې یې ځوانانو زامنو او مېلمنو هم پر دسترخوان برید وکړ، په څو شېبو کې پر دسترخوان یوازې هډوکي، د مېوو پوستکي، د ځښاک تش بوتلونه او د خوراک تش لوښي پاته شول، د دسترخوان په یوه څنډه کې د پاکستاني (روح افزا) یو ګیلاس چپه شوي سره شربت لکه سرې وینې ډنډ ولاړ ول، دسترخوان داسې ښکارېده لکه تازه چې چاودنه شوې او هرې خوا ته غوښې، هډوکي او وینې ښکارې.

دسترخوان لا نه و ټول شوی چې حاجي غټ ماما پر توشکه اوږد وغځېد، داسې ښکارېده لکه مردار شوی خر چې پړسېدلی وي، پر لویه خېټه یې لاس تېر کړ او لکه د غوا رمباړه یو لوی ټېغ یې وکیښ، تر نامه لاندې یې لمن جګه ښکارېده، لکه د چرګ پښه چې یې تر نس راوتلې وي، څو دقیقې همداسې ستوني ستخ پروت و او بیا په تکلیف راپورته شو، پر خېټه یې لاس تېر کړ او دسترخوان ته یې وکتل: ((یاره قربان یې شم رښتیا چې روژه د برکت میاشت ده، په خدای که مې تر روژې مخکې په دریو وختو کې دومره ډېره ډوډۍ خوړلې وي لکه نن په روژه مات چې مې وخوړه، د روژې برکت ته وګوره پخوا به مو ماښام ته یو یا دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوله خواړه پخول، خو په روژه کې هر روژه مات ته لس ډوله خواړه پخوو، وچې او لندې مېوې هم دغسې وبوله)).

حاجي غټ ماما ته مخامخ ناست مېلمه خانو لالا چې نسوار يې خولې ته اچولي په کنډو خوله ورغبرګه کړه: ((رشتيا هم روژه ډېره د برکت مياشت ده، په دې مبارکه مياشت کې بازار ته داسې ډول ډول خواړه او مېوې راشي چې سړی يې ګرسره نه پېژني. زموږ د کور مخ ته تازه يو رستورانټ جوړ شوی دی، ياره داسې خارجي خواړه پخوي چې سړی ګوتې ورسره خوري)).

د دې لپاره چې خانو لالا د رستورانټ کيسه ښه په تفصيل سره بيان کړي، د غالۍ څنډه يې راپورته کړه او نسوار يې توف کړه. ده لا خبره نه وه شروع کړې چې حاجي غټ ماما يې په خبره کې ورولوېد: ((خانو لالا خواړه خو لا څه کوې، دا داسې د برکت مياشت ده چې زموږ د ټول کال ګټه يوې خوا ته او د دې مبارکې مياشتې ګټه بلې خوا ته ده. زموږ اکثره خوراکي مواد تر وخت تېر دي، ښاروالۍ والا چې راشي يو څه خاوري يې په خوله کې ورواچوو، بيا مو څو مياشتې غوږونه پر ارامه وي، خو قربان يې شم د روژې له برکته د هيچا هم د خوراکي شيانو تاريخ ته نه پام کېږي. زما د يوه کال تر وخت تېر اوړه، غوړي، روب او نور شيان په يوه هفته کې خرڅ شول. په روژه کې نه د چا اعصاب چندان کار کوي، نه دومره حوصله لري چې هر شی سم وګوري او نه يې خوند کتلای شي، موږ هم دغه موقع غنيمت وګڼو او د لسو افغانيو شی په سلو افغانيو خرڅوو، متل دی وايي: پښو پښو ارمان کاږئ غالۍ دي، نو موږ هم خپل ارمان کاږو او تر وخت تېر خوراکي مواد ټول په روژه کې خرڅوو، څه وکړو په نورو مياشتو کې ګټه نه شو کولای، کله چې روژه تېره شي بيا هر مشتري د پنځو افغانيو پر سر يو ساعت چنې راسره وهي او تاريخ تېره شيان خو بيخي ولاکه پر خرڅ کړې)).

مېلمه چې پر ډېره يې د شنو نسوارو شنو توتيانو سېل له ورايه ښکارېده د حاجي غټ ماما خبره پرې کړه: ((حاجي ماما تا د تاريخ تېره خوراکي موادو او ګټې خبره وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره که دا د کفر مکتب نه وای هره میاشت به مو د روژې په ډول ګټې کولای، اوس خو چې چا یو صنف مکتب هم ویلي وي، نو د خوراکي شیانو پر قطۍ په تاریخ پسې ګرځي، که د خوراکي موادو پر یوې قطۍ یې تاریخ ته پام شو، نو ټول ښار خبروي)).
خانو لالا خبره اوږدوله خو حاجي غټ ماما چې برېتونه یې په آمو لړلي وه خبره ونیوله:
((ستا خبره دې په ګل بدله وي زه به ستا تر خبرې پورې یوه کیسه درته وکړم. وایي یو چا له خرې سره دا درنه معامله کوله چې د کلي ملک ورباندې راغی. درنې معاملې والا چې هر څه زارۍ وکړې چي چا ته مه وایه، خو ملک ویل خدای یو مالګې تروې دي که دې داسې پر ارامه پرېږدم، خو یوه ځواني درسره کوم، هغه دا چې کلی درخبر کم او که تور سردار؟ درنې معاملې والا ویل کلي خبر که، خو تور سردار مه راخبروه، ځکه چې هغه ناځوانه ښار هم راخبروي، نو مطلب مي دا و چې اوس بیا دا غم لړلی فیسبوک پیدا شوی دی، که یو شی دي ګران خرڅ کړ او یا یې تاریخ تېر و، نو خلک لکه تور سردار ښار خو څه کوې چې ټوله دنیا درخبروي، خو د روژې داسې برکت دی چې د هر چا سترګي عین و غین وي، هر سړی کوښښ کوي چې ژر یو شی رانیسي او ځان تر کوره پورې ورسوي، په تاریخ پسې یې نه ګرځي، په روزګان کې زما یو دوکاندار مشتري دی، نن راغلی و یو موټر تر وخت تېر پنجابي اوړه مې پر یوه ځای ورباندې خرڅ کړل، ما ویل یاره رښتیا چې روژه د برکت میاشت ده، که روژه مبارکه نه وای دا اوړه به مې پر چا خرڅولای)).
په دې وخت کې د حاجي غټ ماما په نس کې د غایطه موادو یو لوی پاڼ ونړېد چې ګړمب یې ټول مجلس واورېد. لکه غوا ته چې ډول ووهې د حاجي غټ ماما سترګې رډې راوختلې، د دې لپاره چې د مجلس پام بلې خوا ته واړوي ولاړ شو او د خونې تر کړکۍ لاندې یې وکتل. تر پنځه پوړیز کور لاندې یو څو ډنګر او سپېره ماشومان پر انبار (ډېران) باندې لڅې پښې ګرځېدل او په چټلیو کې یې خواړه لټول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډيموکراټ خر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د برابرزیو قومي شورا ځانګړې غونډه وه چې مشري یې (آس بلو) کوله. تر ډوډۍ خوړلو وروسته آس بلو په خپلو غوړو ګوتو اوږده ږیره خلال کړه، لکه د غوايي رمباړه لوی ټیغ یې وکیښ او بیا یې د غونډې برخه وال مخاطب کړل: ((ټول قومونه غواړي چې د ولسمشرۍ لپاره کاندید ولري، متل دی وایي: خر چې تر خره پاته شي لکۍ یې د پرې کیدو وړ ده. تاسې ووایاست چې موږ تر چا پاته یو؟ باید موږ هم د ولسمشرۍ لپاره کاندید ولرو)).

تر دې وروسته (د ختو چاچا) په داسې حال کې چې په یوه لاس یې خپله واګه پرتوګاښ ورټول کړ او په بل لاس یې پزه پاکه کړه، د آس بلو خبره ورغبرګه کړه: ((حاجي وزیر صاحب ښه وایي، هیڅوک د چا غم نه دی اخیستی، انتخابات منتخابات نشته، هر څوک خپل جېب ډکوي، زه وایم یارانو که پیسې ګټئ، نو دغه یې وخت دی، بیا په خدای که دغسې موقع پیدا کړئ! یو څوک به کاندید کړو، بیا به یې یوه ښه غوښن او شتمن کاندید ته تېر کړو، انتخابات خو دغه کار دی چې تېر شه، راتېر شه، وايي، واوړه راواوړه، غنچه ګلونه راوړه. ټول خلک دغه کار کوي، موږ به یې هم وکړو)).

(سرفیکول ماما) لمن پر زنګنو ورکش کړه، اواز یې لکه نرښځی نری کړ او بیا یې په فاتحانه انداز وویل: حاجي والي صاحب ښه خبره وکړه، خو دا کار دومره اسانه هم نه دی، هوښیاري غواړي، ژبه غواړي، تعلیم غواړي، زور غواړي، له خارجیانو سره انډیوالي غواړي، که دغسې وړ څوک په موږ کې شته بسم الله کړئ!)).

د سرفیکول ماما خبره لا نه وه خلاصه شوې چې (آکوک لالا) یې خبره ورپرې کړه: ((وا وروره موږ تر چا کم یو؟ که د زور کار وي په زور یې ورسره معلوموو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که لوچګي وي، لوچګي ورسره کوو، په رمبکي او خاشپاشک کې هم تر چا کم نه یو، وایم په هره لاره یې ورسره معلوموو)).

(مار آغا) چې تر دې مهاله یې لکه وری په مېوه دانۍ کې نری خوله وهله او د نخودو کړپې یې ټول مجلس اورېد، سر راپورته کړ: ((ښه سمه ده، داسې یې وبولئ چې په قوم کې مو یو ښه پهلوان او مناسب کاندید پیدا کړ، که خرڅ نه شو، بیا به څه کوو؟)).

(کمیس رحیم) چې لمن یې لکه د طاوس لکۍ نیم متر مخ ته غوړېدلې پرته او د نسوارو د قطۍ په هېنداره کې یې خپل برېتونه سمول په ډډ اواز وویل: ((یاره حاجي وکیل صاحب په خدای بیخي د چوغکي (مرغۍ) زړه دي دی، انسان خو پرېږه، نور قومونه شین خر کاندید کړي، څو کاله وروسته خیرالله خان ځنې جوړ شي، ته وایې که خرڅ نه شو بیا به څه کوو؟ ولې به نه خرڅېږي؟ په خالق تعالا چې په لس چنده ګټه یې درخرڅ کړم، ښه اوس پر دې موضوع خبرې وکړئ چې څوک به کاندید کړو؟)).

(حاجي خړ سردار) لکه مار چې چونګوښه تېره کړې او په ستوني کې یې بنده وي، په پرسېدلي ستوني وویل: ((حاجي کوکو ماما به کاندید کړو، هم یې وزارت کړی دی او هم سواد لري)).

(صوفي تورک ماما) مخ ته پرته توفدانۍ ورپورته کړه، نسوار یې توف کړه، په سپینه ببره ږیره کې یې لکه شنه توتیان چې ناست وي، د نسوارو څو ټوټې ښه روښانه برېښېدلې، په جګ اواز وویل: ((وا وروره تاسې ولې ځان خطاباسئ، زه دا منم چې حاجي کوکو ماما هم دینداره سړی دی، هم سواد لري او هم په سیاست پوهېږي، خو هغه کله پر بل کاندید خرڅولای شو؟ هغه زموږ شورا ته نه راځي، هغه په دې شورا ګرسره شرمېږي، وایي دا قومي شوراګانې افغانان سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېشي او د قومي دلالانو د شخصي ګټو دوکانونه دي، که زما خبره منئ تر دې سړي به تېر شو، پر یوه بل چا به لاس کښېږدو)).
(حاجي غټ ماما) چي تر دې مهاله یې خبرې نه وې کړې، یو ځل د شا خوا ژر ژر وګروله او بیا یې مجلس مخاطب کړ: ((زه خو چې مجلس ته ګورم کاندید نه لرو، خو باید سر سره خلاص کړو، اصلي خبره دا ده چې موږ نه پاچهي ګټو او نه یې ګټلای شو، موږ غواړو چې هم مو قوم یو څه مشهور شي او هم یو څو غیرانه پیدا کړو، ښه نو چې پیسې پیدا کوو، بیا یې زما چم زده دی. زه له بدو سترګو دې خوندي وي یو زوړ خر لرم، نن مې یو زرنج هم رانیو، زرنج تر خره هم ډېر بار وړي او هم یې مصرف کم دی، نو خر بېکاره دی، راشئ چې دا خر کاندید کړو)).
پر دې خبره ټول مجلس وخندل. شاګل ماما چې په دې وخت کې یې بادرنګ خوړل دومره په زوره وخندل چې تر پزه یې لوی سغولی راووت، خو ژر یې په لمن پاک کړ. په دې وخت کې (چاچا ملنګ) چې تازه یې په (پیپسۍ) لاسونه پرېولي او د سګرېټي بوی یې د ټول مجلس تر سږمو شو، مجلس ته راغی، یوه پنډه بالښت ته یې تکیه وکړه او بیا یې وویل: ((زه خو اوس مجلس ته راغلم، بس یوازې مې د خره خبره واورېده، زه د خره په کاندیدۍ کې ستاسې ملګری یم، زه ښه پوهېږم چې دا انتخابات نه دي سمه خربازي ده، خو که نور قومونه انسانان کاندیدوي او موږ خر کاندید کړو خلک به څه وايي؟ حاجي مولوي صاحب تاسې د خره په باره کې څه نظر لرئ؟)).
(حاجي ملا غوړ اخوند) لکه منتر چې پخوي، اول یې څو ثانیې خوله ښوروله، پر خپله لویه خېټه یې لاس تېر کړ او بیا یې په صاف اواز وویل: ((ګورئ ورونو خر په دین کې خورا لوی مقام لري، په قرانکریم کې یې دوه ځله یادونه شوې ده. زموږ پیغمبر (ع) هم یو خر ساتلی و چې (یعفور) نومېده. حضرت عذیر (ع)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خر درلود او بل دا چې موسی (ع) هم خر درلود، آن دا چې تورات به د همدې خره په وسیله له یوه ځایه بل ځای ته وړل کېده. زموږ په وطن کي هم خرو اسلام ته ډېر خدمتونه کړي دي، له روسانو سره د جهاد پر وخت مجاهدینو وسلې، مهمات او خوراکي مواد پر خرونو باندې له یوه ځایه بل ځای ته وړل)).
په دې وخت کې (لنډي اخوند زاده) چپنه پر لویه خېټه راټوله کړه، لکه پیشي چي تازه موږک خوړلی وي، پر شونډو یې ژبه تېره کړه او بیا یې وویل: ((سبحان الله! زه خو ولاکه خبر وم چي خر په اسلام کې دومره لوی مقام لري. د حاجي غټ ماما یې کور ودان چې د قوم لپاره دومره لویه قرباني ورکوي، خو زه هم یوه اندېښنه لرم، هغه دا چې ایا دا خر به د انتخاباتو کمیسیون راسره ومني؟)).
حاجي ملا غوړ اخوند بیا د خبرو نوبت واخیست، تر پخوا ډېر جدي شو، سترګې یې داسې رډې راوختلې لکه غوا ته چې ډوول ووهې، په لوړ اواز یې وویل: ((وا وروره خر څه مشکل لري؟ هسې هم په اساسي قانون کې د ولسمشر لپاره د پوهې او سواد یادونه نه ده شوې، څلوېښت کاله عمر یې شرط دی، هغه خو حاجي غټ ماما وویل چې خر زوړ دی، یاني هغه مشکل هم حل دی، بل شرط یې افغانیت دی، هغه مشکل هم حل وبوله، ځکه چې خر (ټامي) نه، بلکي خپل وطني خر دی. بل دا چې کاندید باید د با صلاحیته محکمې له خوا د کوم جرم په تور نه وي محکوم شوی، نو خر بېچاره به څه جرم کړی وي؟ دلته یوازې د اسلام مشکل پاته دی، په اساسي قانون کې د ولسمشر لپاره یو شرط دا دی چې باید ولسمشر د نورو شرطونو تر څنګ مسلمان هم وي)).
(ډاکټر خلنجی) چې په اصل کې د غواوو ډاکټر و او خلکو په غیاب کې (خر ډاکټر) باله او تر دې مهاله یې یوازې نخود خوړل، بې نوبته خبرې شروع کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

((بس هغه چم یې زما زده دی. زما یو زوی لږ لیونحاله دی، مور یې له نازه (سورلنډی) بولو، داسې لیونی نه دی چې په هیڅ نه پوهیږي، خبرې، خوراک، فیشن ... بس په هر څه پوهیږي، څلویښت کلن هم دی، خو دا یو مشکل لري چې عقل یې د ماشوم دی. داسې به وکړو چې خر او زما زوی به چین ته بوزو، هلته به یې عملیات کړو، د خره ماغزه به زما د زوی د سر په کوپړه کې کښیږدو، هغه دی چې د کاندید زور او خویونه به د خره وي، خو رنګ او خبرې به یې د انسان وي)).

خره ډاکټر لا خپلې خبرې نه وې پوره کړي چې حاجي ملا غوړ اخوند دوعا وکړه، ویل بس خدای دي یې د خیر کړي، شکر چې مور هم د نورو قومونو په شان خپل کاندید پیدا کړ.

څو ورځې وروسته حاجي غټ ماما، خر ډاکټر او د قوم څو سپین ږیري په ګډه چین ته ولاړل، هلته یې سورلنډي ته د خره ماغزه ورواچول، عملیات بریالي شول او د قوم سپین ږیري بیرته افغانستان ته راغلل. په سبا یې سورلنډی د انتخاباتو کمیسیون ته بوت او هلته یې کاندید کړ، لومړی مرستیال یې حاجي غټ ماما او دوهم مرستیال یې لنډی اخوندزاده وټاکل شول.

سبا ته د ورځپاڼو په لومړیو مخونو کې د خرو لوی لوی تصویرونه چاپ شول او دا کار ډیر ستایل شوی و. یوې ورځپاڼې د یوه مدني فعال له خولې لیکلي وه: ((زه د برابرزیو د قومي شورا دا کار ستایم، په افغانستان کې یوازې انسانان نه، بلکې حیوانات هم اوسیږي، مور خوشاله یو چې اوس په خرو کې هم مدني فعالان پیدا شوي او دا دی خر یې ولسمشری ته کاندید کړی دی. دا ټول د غربي ډیموکراسۍ برکت دی، که افغانستان ته غربي ډیموکراسي نه وای راغلې، نو خرو به د پخوا په شان زوړ فکر درلودای او له امریکایانو سره جهاد کې به یې هم برخه اخیستې وای، خو شکر دی اوس خره هم ډیموکراټان شوي او له مدني فعالانو سره اوږه پر اوږه مبارزه کوي)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیاره خوبونه او رانه تعبیرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کوم والي خوب لیده چې برېښنا یې لږ مصرف کړې، خو څو میلیونه افغانۍ بیل ورته راغلی، نو تعبیر یې دا دی چې کار یې لږ او وعدې یې ډېرې کړې دي.

که چا خوب لیده چې پلاسټیکي ناوکۍ (نانځکې) خرڅوي، نو تعبیر یې دا دی چې د (عروج باالفروج) کاروبار ته به مخه کړي، لوښي به لوړپوړو دولتي چارواکو ته ورکړي او د خپلو زومانو په واسطه به غټه بلا ځني جوړه شي.

که د ژبو او ادبیاتو یوه محصل خوب لیده چې پیغمبر شوی، نو تعبیر یې دا دی چې په پوهنتون کې به استاد شي او د ژبپوهنې مضمون به تدریسوي، ټول پخواني ژبپوهان او ژبپوهنه به باطله وبولي او ځان به د ژبپوهنې خاتم الانبیاء ورته ښکاري.

که د ولسمشرۍ یوه کاندید خوب لیده چې په مجلس کې یې باد پرې شي او هیڅوک ورباندې و نه خاندي، نو تعبیر یې دا دی چې په انتخاباتو کې به ناکام شي.

که د ولایتي شورا یا پارلمان یوې ښځینه وکیلې خوب لیده چې خپل زوړ موبایل یې مات کړی او نوی ماډل موبایل یې رانیولی، نو تعبیر یې دا دی چې خپل پخوانی مېړه به له کوره وشړي او پر ځای به یې له یوه نوي، ځوان او صفر کیلومیټر هلک سره واده وکړي.

که یوه جنګي مشر خوب لیده چې په پاکو اوبو کې ولاړ دی، خو د (بې آبۍ) احساس کوي، نو تعبیر یې دا دی چې خدای به په وطن کې سوله راولي او خلک به نور د ده بابولالو ته غوږ نه نیسي.

که کوم سپین ږیري سیاستوال خوب لیده چې غویی ځني جوړ شوی، د خپل اخور کونجاړه یې خوړلې او د بل غویي اخور ته خوله ورغځوي، خو خوله یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وررسېږي، نو تعبير يې دا دی چې د سياسي قدرت لپاره به هر ډول روا او ناروا هڅې وکړي، خو بيا به هم تش لاس پاته شي.
که يوه وزير خوب ليده چې په دالېز کې مراجعين ليکه ولاړ وي او دی له يوې ښکلي نجلۍ سره د فيسبوک له لارې مينه ناک چټ کوي، نو مانا يې دا ده چې ډېر ژر به ځان ته د ښايسته سالارۍ پر بنسټ يوه چټه پېغله مشاوره وټاکي او په بهرنيو سفرونو کې به هم ورسره ملګرې وي.
که کوم حقوقپوه خوب ليده چې په زاڼه بدل شوی او د خپلې اوږدې مښوکې په وسيله له سيند څخه کبان راکاږي، نو تعبير يې دا دی چې په يوه مهم ولايت کې به د څارنوال په صفت مقرر شي، په يوه مياشت کې به د رشوت له لارې دومره ډېرې پيسې پيدا کړي چې په کابل او دبۍ کې به ښکلي کورونه رانيسي.
که د پوليسو يوه ظالم قوماندان خوب ليده چې خزدکې (ګونګټې) چټلي په پښو کې نيولي او د ده د موټر له مخکېنۍ ښيښې سره لګېږي، نو تعبير يې دا دی چې ظلم به يې نور دوام و نه کړي، موټر به يې پر سړک پر يوه لويه او تکه ژيړه ډبه (بوشکه) وربرابر شي، تر څو چې ملګري يې وررسېږي، نو د ده چټلۍ به مخکې لا خزدکو خپلو خوراکي ګودامونو ته وړې وي.
که کوم نارينه محصل خوب ليده چې اميدواره شوی او په روغتون کې يې دوه غبرګوليان بچيان پيدا شوي، نو تعبير يې دا دی چې لارښود استاد ته به پنځه سوه امريکايي ډالر رشوت ورکړي او هغه به يې مونوګراف له دفاع پرته په پټو سترګو ومني.
که کوم ارشد مشاور خوب ليده چې په زرافه بدل شوی او د ونو د لوړو ښاخونو پاڼې خوري، نو تعبير يې دا دی چې په داسې لويو او غوښنو پروژو کې به ونډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورورسیږي چې د بل چا لاس به نه وررسیږي.
که چا خوب لیده چې لېونی شوی، لڅ لغړ ولاړ او خپله چټلي په ډېرو ولي، نو تعبیر یې دا دی چې درواغ ویل به شروع کړي او دې درواغو ته به سیاسي تحلیل وايي.
که یوه قومي مشر خوب لیده چې په شنه خره بدل شوی، د خوراک او څښاک پر مهال د ویالې خړې اوبه نه څښي، خود ډېران وچه چټلي لکه نُقل په خوند خوند خوري، نو تعبیر یې دا دی چې د خپتې مړولو او پیسو لپاره به یوې دولتي غونډې ته ورشي، په غونډه کې به ټول خلک د ملي سرود د درناوي لپاره ولاړ شي، خو دی به مړې سترګې ناست وي او دا کار به ګناه بولي.
که چا خوب لیده چې د خیاطۍ دوکان لري او یوازې غار غار او څیري پتلونونه ګنډي، نو تعبیر یې دا دی چې په یوه اداره کې به ویاند مقرر شي.
که کوم مفتي خوب لیده چې اوښ څنې جوړ شوی، نو تعبیر یې دا دی چې په خپل هیواد کې به هره ورځ د مسلمانانو وژل نهویني او ورته مهم به هم نه وي، خو د عراق، سوریې، فلسطین، میانمار او کشمیر د مسلمانانو په خواخوږۍ کې به تر خوله څګونه بادوي.
که کوم هلک خوب لیده چې د جراحي عملیاتو له لارې یې ځان نجلۍ کړی، نو تعبیر یې دا دی چې په فیسبوک کې به د نجلۍ په نوم پاڼه جوړه کړي او نجوني به غولوي.
که چا خوب لیده چې پرتوګ یې ایستلی او پرتوګاښ یې تر سر تړلی، نو تعبیر یې دا دی چې د ریا او شهرت لپاره به حج ته ولاړ شي، د حج د ټولو مراسمو سیلفي عکسونه به واخلي او د فیسبوک له لارې به یې خپاره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر خپلې مېرمنې ته څه ووېل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ډرامه)

لومړۍ صحنه:

وزیر: (په قهر) ته دلته راشه، دا وګوره په دې ورځپاڼه کې څه لیکل شوي دي!

د نشراتو رئیس: (په وراخطايۍ او بنده بنده ژبه) صاحب تاسې یې راته وښایاست، څه لیکل شوي دي؟

وزیر: دا ژورنالیستان خو د بیان له ازادۍ څخه دومره ناوړه ګټه اخلي چې اوس نژدې دي زموږ پر اوږو راسپاره شي، په وزیرانو پسې خو هره ورځ چټیات لیکل کیږي، اوس یې ولمسشر ته هم لاس ور واچاوه

رئیس: (په عاجزۍ) وزیر صاحب ډېر وبخښئ زه پوه نه شوم؟

وزیر: (رئیس ته ګوته نیسي) ته څنګه د نشراتو رئیس یې چې تر اوسه نه یې خبر؟

د نشراتو رئیس: (په عاجزۍ) صاحب زما سترګې خو کار نه کوي، عینکې مې هم په شعبه کې راڅخه پاته شوي دي

وزیر: (په پېټکه) که سترګې دې کار نه کوي، عقل خو به دې کار کوي، دا ټول ستا له لاسه چې اوس ژورنالستان د جمهور رئیس هغه شخصي خبرې هم چاپوي چې په خپل کور کې یې له خپلې مېرمنې سره کړې وي .

رئیس: (په حیرانتیا) څه شی؟ د ولسمشر په اړه یې څه شی لیکلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي؟ تاسې يې راته ولولئ!
وزير: (د ملنډو په ډول خاندي) اوس ښه شو، درته لولم به يې هم زه ها؟ (تندی ټکوي) دا زما تور بخت دی چې د نشراتو د رئيس مې نه سترګې کار کوي او نه عقل، ښه سانسور به وکړې ها؟ احمقه راکه ورځپاڼه!
رئيس: (د غوړه مالۍ په ډول) ها صاحب! دا ده ورځپاڼه واخلئ!
وزير: (د خواشينۍ په ډول) ډېره د شرم خبره ده، مطبوعات يې وشرمول، دا دی دا وګوره! دلته يې ليکلي چې ولسمشر بي بي ته وويل: ((زموږ دولت د ښځو حقوقو ته ځانګړې پاملرنه کوي)). دومره سپين سترګي مې په خپل ژوند کې نه وه ليدلې
رئيس: (د تائيد په ډول) ياره دا خو يې رښتيا هم چې ډېره بده خبره ليکلې ده.
وزير: (د عينکو له پاسه رئيس ته ګوري) بده خبره څه چې بيخي ملي خيانت دی، له خپلې مېرمنې سره خو سړی هر څه وايي، بس دا سپين سترګې ژورنالستان به يې چا پوي؟
رئيس: (نه پوهېږم ژورنالستان څنګه خبر شول چې جمهور رئيس خپلې مېرمنې ته داسې خبره کړې ده؟
وزير: (د افسوس په ډول سر ښوروي اوسوږ اسوېلی باسي) زه هم نه پوهېږم چې دا ژورنالستان دي که جاسوسان؟ د دې ورځپاڼې چلوونکی خامخا د داعش او القاعده شبکې سره اړيکي لري او بايد سزا ووينې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس: (د غوړمالۍ په ډول) هو صاحب باید داسي سزا ورکو چي بیا بل څوك داسي بې ادبي و نه کي.

وزیر: (سوړ اسوېلی کاږي او سر ښوروي) که جمهور رئیس خبر شي، نو ډېره به بده شي، شرم دی شرم، خو په هر صورت ته اوس یو کار وکه!

رئیس: (د غوړمالۍ په ډول) قربان مو شم، امر وکئ!

وزیر: مخکي تر دې چې ولسمشر د خپل کار دفتر ته ولاړ شي او دا ورځپاڼه ووېني، د دې ورځپاڼې د بندېدو خبر له دولتي راډیو او ټلوېزون څخه خپور که!

رئیس: (د غوړمالۍ په ډول) صاحب پر دواړو سترګو، پر دواړو سترګو! همدا اوس دستي دا کار کوم

وزیر: ګوره یو بل کار هم وکه

رئیس: مهرباني وکئ، کوم کار وکم؟

وزیر: نن لسو بجو ته یوه خبري غونډه هم راوغواړه چې زه وینا ورته کوم

رئیس: پر غبرګو سترګو صاحب، دا دی همدا اوس دستي ځم

وزیر: (د ملنډو په ډول خاندي) ولاړ خو به شې، خو چې بېرته ژر راشې، ته خو په درې ساعته په زینو کې نه شې راپورته کېدای، (خپل تندی ټکوي) ته دا تور بخت وګوره چې ټول بوډاګان زما په پېښکه شوي دي

رئیس: نه صاحب، تاسې ډاډه اوسئ، ژر ځم او ژر بېرته راځم (لرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي)
وزیر: (په برېتوکې خاندي او له ځان سره وایي) یاره که جمهور رئیس خبر شي، چې ورځپاڼه مې ده ته د سپکاوي په تور بنده کړې ده، نو خامخا د سرو زرو مډال راکوي او ډېر به وربانديې ګران شم.

دوهمه صحنه

وزیر: (د ټیلفون غوږی راپورته کوي او نومره وهي)
بلې!
وزیر: سلام عیلکم!
لوی څارنوال: وعلیکم السلام!
وزیر: څارنوال صاحب زه د اطلاعاتو او فرهنګ وزیر خبرې کوم.
لوی څارنوال: (په خندا) او هو وزیر صاحب جوړ په خیر، جوړ په خیر، ښنګه یاست، صحت مو ښه دی؟
وزیر: مننه، خیر یوسئ!
لوی څارنوال: وزیر صاحب مهرباني وکئ، موږ ته خدمت ووایاست!
وزیر: څارنوال صاحب تاسې د نن ورځپاڼې لوستي؟
لوی څارنول: (په خندا) نه ولا وزیر صاحب زه ورځپاڼې دومره نه لولم، که رښتیا درته ووایم وخت هم نه لرم، ولې څه نوې پېښه ده که ښنګه؟
وزیر: نوې څه چې ډېره بده پېښه ده
لوی څارنوال: (په حیرانتیا) ولې خدای دې خیر کي، څه بده پېښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده؟

وزير: (شهرناپرسان) ورځپاڼې د جمهور رئيس سپکاوی کړی دی، داسې سپکاوی چي زموږ او ستاسې ټولو لپاره د شرم خبره ده.

لوی څارنوال: (په خواشينۍ) که داسې وي، دا خو رښتيا هم چې ډېر بد کار شوی دی.

وزير: بد کار خو وشو، خو اوس بايد مجرمين سزا ووينې.

لوی څارنوال: مجرمينو ته خو به سزا ورکو، خو لومړی بايد جرم وگورو او بل بايد خپله جمهور رئيس هم څارنوالۍ ته شکايت وکي. که موږ خپله سزا ورکو بيا به جمهور رئيس وايي چې دا دومره خبره نه وه، ولې مو ورځپاڼه بندوله.

وزير: څارنوال صاحب! د جمهور رئيس په شکايت پسې مه گرځئ، زموږ د شکايت په اساس دوسيه ورته جوړه کئ! د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د مطبوعاتو د څارنې کمېسيون د دې ورځپاڼې چلوونکی مجرم گڼلی دی، ان دا چې موږ د دې ورځپاڼې د بندېدو اعلان هم خپور کړ.

لوی څارنوال: موږ خو به دوسيه ورته جوړه کو، خو زموږ جمهور رئيس ډېر ډيموکرات او د بيان د ازادۍ پلوی دی، که دغه مجرم ورته مراجعه وکي، نو خامخا يې بخښي، هسې نه چې بېځايه د ژورنالستانو بدي را په غاړه شي.

وزير: (په خندا) د ژورنالستانو بدي په ما پورې اړه لري، ته خو ما پېژنې چي د څو ژورنالستانو خولې مې ور پټې کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(وزیر او څارنوال دواړه خاندي)

لوی څارنوال: (په خندا) بس چې دعوه ستا له خوا را پیل شي، نور نو زه هم نه یم ورته وارخطا.

وزیر: (په خندا) زما یې چل زده دی، خو تاسې داسې وکړئ چې د دې ورځپاڼې چلوونکي ته د داعش او القاعده په نوم دوسیه جوړه کړئ، تر هغو چې جمهور رئیس خبرېږي او یا دی ځان ته مدافع وکیل نیسي، نو د مور نوم به یې شاه ببو وي.

(دواړه خاندي).

لوی څارنوال: صاحب تاسې ډاډه اوسئ، دوسیه جوړول اسانه خبره ده، خو زه به یو وار د ورځپاڼې مقاله هم ولولم چې څه خبره ده؟

وزیر: سمه ده، مقاله ولوله، خو مخکې تر دې چې جمهور رئیس دا مطلب ولولي، باید موږ او تاسې خپل اجراات وکو.

لوی څارنوال، ښخي سمه ده، تاسې ډاډه اوسئ.

وزیر: د خدای پامان.

لوی څارنوال: په مخه مو ښه.

درېیمه صحنه

(د شعبې دروازه ټکېږي)

وزیر: (په لوړ اواز) راځه

(د شعبې دروزه خلاصېږي)

د نشراتو رئیس: جناب وزیر صاحب اجازه ده؟

وزیر: راځه راځه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نشراتو رئیس: وزیر صاحب ما خو دا ورځپاڼه ولوسته، خبره. . .

وزیر: (په خندا په خبره کې ورلوېږي) و دي لوسته؟ ښه شو چې اوس دي سد سر ته راغی

رئیس: صاحب خبره هغسې نه ده لکه موږ چې فکر کړی و.

وزیر: (د ملنډو په ډول خاندي) نو خبره څنګه ده؟ ستا سترګې تر ما ښه کار کوي او که دي عقل؟

رئیس: نه صاحبه زما خو نه سترګې دومره کار کوي او نه عقل، خو زما په شعبه کې یوه بل مامور را پام کړ

وزیر: څه شي ته یې درپام کړ؟

رئیس: صاحب! د ورځپاڼې اصلي سرلیك داسې دی: (جمهور رئیس بي بي سي ته وویل چې. . .) خو په چاپ کې له بي بي سي څخه (سي) کلمه پاته شوې ده، ځکه نو (بي بي) ځنې جوړه شوې ده، خو په حقیقت کې بي بي نه ده، صاحب که تاسې وخت لرئ، نو دغه پاراګراف ولولئ، د دې سرلیك په تفصیل کې خبره بیخي سپینه ده.

وزیر: (په وارخطایی سره) څه شی! بي بي سي؟

رئیس: بلې صاحب، بي بي سي

وزیر: بي بي سي راډیو یادوې؟

رئیس: هو بي بي سي راډیو یادوم

وزیر: (په وارخطایی) اوففف دا خو ډېره بده شوه، ښه په راډیو او ټلویزیون کې د ورځپاڼې د بندېدو اعلان څنګه شو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس: صاحب اعلان خپور شو
وزیر: مطبوعاتي کنفرانس خو به دې نه وي راغوښتی؟
رئیس: صاحب مطبوعاتي کنفرانس مې هم را وغوښت
وزیر: (په قهر) خدای دی ورك که، نور وختونه هم دغسې ګړندی وې، که یوازې نن ګړندی شوې؟ (دېوالي ساعت ته متوجه کېږي او په زوره چیغه کوي) اوف! د کابینې غونډه راځخه تېره شوه، نن خو کلنۍ بودیجه هم تصویب کېده
رئیس: (په غوړه مالۍ) خیر دی وزیر صاحب، تاسې ډېر مصروفه یاست.
وزیر: (په درد) مصروفه دي تا ووهي، اوس ورشه یو بل اعلان خپور که، ووایه چې دا ورځپاڼه د تخنیکي کیفیت د کمزورۍ له امله بنده شوه، زموږ سره دومره وخت نه شته چې د ورځپاڼو پروف هم وګورو او نه دا زموږ وظیفه ده، ته دا یوویشتمه پېړۍ وګوره او د دوی پروفي غلطۍ وګوره، دا ټوله د دوی له لاسه چې زما څخه نن د کابینې غونډه تېره شوه.
رئیس: هو صاحب ډېره ښه فیصله مو وکړه، د دې ورځپاڼې دغه سزا ده.
وزیر: ته اوس ژر ورشه ماته د ایران د سفر لپاره یو ټکټ رابرابر که، پاسپورټ خو تیار لرم او بل ټولو دولتي خپرونو ته اعلان ورکړه چې زه د صحي معایناتو لپاره ایران ته ولاړم. بله خبره دا ده چې زما دواړو معینانو ته ووایه چې د دې ورځپاڼې په باب پټه خوله پاته شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس: بښخي سمه ده، پر دواړو سترګو.

وزير: يو خو به ټکټ راوړې او بل دا چې د مطبوعاتي کنفرانس په تالار کې يو ياداښت وځړوه چې زما د ناروغۍ له امله مطبوعاتي کنفرانس وځنډېد.

رئیس: پر غبرګو سترګوصاحب ، دغسې به وکم.

وزير: زه اوس يو وار کورته ځم، تر څو چې راځم بايد ټکټ تيار وي (له شعبې وزي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوپ شه بې ادبه مړی خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ډرامه)

کليوال: (په زګېروي او ټيټ اواز) ډاکټر صاحب! وا ډاکټر صاحب
داکټر: (په قهر) بې ادبه دا کوم يو يې چې د مړو په سړه خونه ننوتلی يې؟ ته نه پوهېږې چې دا د مړو سپکاوی دی؟
کليوال: ډاکټر صاحب زه ژوندی يم، خو تاسې له مړو سره يو ځای ايښی يم
ډاکټر: احمقه مړی نو کله خبرې کولای شي، خامخا روغ سړی يې
کليوال: روغ سړی نه يم، د سختو ټپونو له خاطره بې سده شوی وم، خو تاسې مړ وګڼلم
ډاکټر: چوپ شه احمقه! ټول ډاکټران وايې چې ته مړ يې او ته وايې چې زه ژوندی يم؟
کليوال: ډاکټر صاحب قسم په خدای چې زه ژوندی يم
ډاکټر: احمقه ډاکټران پوهېږې که ته؟ چې ډاکټران وايي مړ يې، بس مړ يې نو
کليوال: ډاکټر صاحب ته خو مې يو ځل له دې ځايه دروباسه، بيا به مې خپله ووينې چې زه ژوندی يم
ډاکټر: چوپ شه نورې خبرې مه کوه
کليوال: ولې؟
ډاکټر: ځکه چې مړی خبرې نه کوي ارام پروت وي
کليوال: نو زه خو ژوندی يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر: که ژوندی هم یې نو اوس په مړو کې شمار شوی یې
کلیوال: ډاکټر صاحب خیر دی ما دروباسه، واړه واړه بچي لرم
ډاکټر: ښه سمه ده راباسم دي، خو یو شرط لرم
کلیوال: څنګه شرط؟
ډاکټر: هغه دا چې سیده به کور ته ځې، چا ته به نه وایې چې څوک په چاودنه یا بمبارد کي ټپي یا ووژل شي، نو د روغتون ځنې کارکوونکي د هغه موبایل، پیسې او نور قیمتي وسایل ځنې غلا کوي
کلیوال: پر غبرګو سترګو ډاکټر صاحب، کالي مې هم نه غواړم، په همدې کفن کې کور ته ځم، چا ته بیخي دا کیسه نه کوم چې زه په فلاني روغتون کې بستري وم، خو د خدی پار دی، ژر مې له دې ځایه دروباسه، له یخنۍ څخه مړ کیږم
ډاکټر: سمه ده راباسم دي (دروازه خلاصوي) هله ژر راووځه چې څوک دې و نهویني.

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library